bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PAZARTESİ 27 MART 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Fiyatı 250 kuruş

Yıl 5 Sayı 1722

Faşistler tarafından öldürülen savcı yardımcısının cenazesi Ankara'da onbinlerce Anti - Faşistin katılımıyla kaldırıldı

Öz'ün cenaze töreninde faşist yuvaların dağıtılması istendi

CENAZE TÖRENİNE. ECEVİT, KARAKAŞ, BAYÜLKEN, YARGI ORGANLARI BAŞKANLARI VE GENELKURMAY BAŞKANI EVREN DE KATILDI

ÖZ'ÜN YAKINLARI, HUKUKÇULAR, MEMURLAR, İŞÇİLEER, ÖĞRETMENLER, ÖĞRENCİLER VE TEKNİK ELEMANLARIN KATILDIĞI TÖRENDE FAŞİST KATİLLERDEN HESAP SORULMASI İSTENDİ VE «YARGI GÜCÜNDE NİCE DOĞAN ÖZ'LER VARDIR» DENİLDİ

ANKARA (İSTA)

Geçtiğimiz hafta içinde faşistler tarafından öldürülen Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Doğan Oz'ün cenazesi dün düzenlenen bir törenle memleketi olan Afyon Sultandağı'na gönderilmiştir. Öz'ün yakınları, hukukçular, memurlar, işçiler, öğretmenler ve öğrenciler ile teknik elemanların katıldığı cenaze töreninde Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, Başbakan Bülent Ecevit, Bakanlar, CHP'li Parlamenterler de hazır bulunmuşlardır. Faşizme karşı bir kitle gösterisine dönüşen cenaze töreninde yapılan konuşmada «Yargı gücünde nice Doğan Öz'ler vardır. Yargı organları, güçlerini, Öz'ün öldürülmesine, ulusun her kesiminden gelen asıl tepkiden almaktadır» denilmiştir. Onbinlerce kişinin

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İzlenimler

Faşist yuvalar bu kanda boğulacaktır

Turgut KAZAN

Doğan Öz'ün cenaze törenı hukuk devletine ve demokrasiye sahip çıkmanın muhteşem bir tablosuydu. Binler ve onbinler hem vakurdular hem kararlıydılar. Yük-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

DİSK'e bağlı sendikaların yürütme kurulları 20 Mart "faşizme ihtar,, eylemini değerlendirdi

ANTİ-FAŞİST MÜCADELE YIĞINSAL EYLEMLERLE DAHA DA ETKİN OLARAK SÜRECEK

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı sendikaların Yürütme Kurullarının 20 Mart günü gerçekleştirilen, «Faşizme İhtar» eylemi ve bu eyleme karşı çıkışları değerlendirmek üzere Gönen'de yaptıkları ortak toplantı donucunda bir açıklama yayınlanmış, ve DİSK, üyesi bütün sendikaların Yürütme Kurulu üyeleri ve DİSK Yönetim Kurulu'nun iş bırakma eylemini sonuna kadar desteklediklerini belirtmişler, Açıklamada, anti - faşist mücadelenin sosyalist dünya görüşü doğrultusunda kitlesel eylemlerle daha da etkin bir şekilde sürdürülmesinin DİSK'in DİSK'in gündeminden indiril meyeceği vurgulanmıştır. Sosayl - Demokrat görüşün faşizme karşı etkin ve yeterli bir mücadele veremeyeceği de belirtilen açıklamada, «Faşizme karşı içtenlikle kar da gerçek anti - faşist mücadelenin nasıl olacağını ı-natla ve kararlılıkla öğretme ye devam edeceğiz» denilmiş tir.

DİSK'e bağlı sendikaların Yürütme Kurullarının toplantısından sonra yapılan açıklamada, faşiz ıe ihtar eleminin desteklendiği ve bunun gerekçesinin de, artan faşist saldırılar ve faşist yuvaların

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

★ **DİSK'e bağlı sendikaların ortak açıklamasında, Sosyal - Demokratların etkin anti-faşist savaşım veremeyeceği, ancak, faşizme karşı olan Sosyal - Demokratlara anti-faşist mücadelenin inatla ve kararlılıkla öğretileceği belirtildi..**

★ **Gönen toplantısından sonra yapılan açıklamada, «Faşizme karşı mücadele faşizmin kökü kazınıncaya, kaynağı kuruyuncaya kadar DİSK'in gündeminden indirilmeyecektir» denildi...**

FAŞİZM NAZİZ ÖLÇÜYOR

Faşist katliamlar, cinayet şebekelerinin eylemleri, Ankara'da, yığınsal olarak, protesto edildi. MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması istemi yinelendi. Onbinlerin katıldığı bu protesto eylemi, bütün ilerici güçleri, demokrasi taraftarlarını bir kez daha ayni sel yatağında, ortak amaçlar etrafında birleştirdi. Faşizme karşı demokrasi için, gericiliğe karşı ilerleme için gerçekleştirilen böylesi yığınsal eylemler, **Ulusal Demokratik Cephe'**nin gücünü. yaşama uygunluğunu ve aynı anda zorunluğunu kanıtlıyor.

MHP'nin Mussolini'den kopya ettiği «Büyük Yürüyüş»ü öncesinde, demokrasiden barış ve özgürlükten yana olanların, tüm ilericilerin ve yurtseverlerin örgütlü dayanışması, güç ve eylem birliği önemini daha da artırıyor. Bugün, faşist hareket, devletin polisine ve savcısına karşı hunhar ve planlı cinayetler işlemeyi göze alabiliyorsa, bu her şeyden önce, onun hedefini, iktidarı «zor»la ele geçirme volunda yürüdüğünü gösterir. İşkenceci Türün' den sonra MİSK'in **«iç savaş» tehditleri, Ülkü Ocaklarının, «bundan böyle kendi bildikleri yoldan gidecekleri ni» açıklamaları, duygusal,** günübirlik, rasgele çıkışlar olarak ele alınamaz.

Hükümet, Cumhuriyet Savcısı Doğan Öz'ün katledilmesinin, diğer savcıların görevlerini aksatmayacağını umduğunu söylüyor. Bu umut gerçekçi değildir. **Faşist hareket, bugün, Türkiye'de, demokrasi güçlerinin ama öncelikle ve özellikle hükümetin nabzını ölçüyor.**

Gevşek ve ikircikli tutumlarda ısrar edilirse, işçi sınıfının, halk yığınlarının eylemleri köreltilmeye çalışılırsa, işçi sınıfı savaşımıyla uzaktan yakından hiçbir ilgisi bulunmayan maocuların, bozguncu unsurların yanlış ve zararlı tutumları mahkum edilmezse, MHP ve Ülkü Ocakları, faşist yuvalar kapatılmaz ve devletin tüm kademeleri faşistler den temizlenmezse, faşizme karşı etkin savaş verilemez.

Şili benzeri hükümet devrilmesinden söz edenlere, böylesi bir tehlikeye karşı canlı, somut, aktif ve örgütlü savaştan başka yol yoktur. MHP'nin **«büyük yürüyüş»**üne izin verilmemeli, faşist yuvaların tümü derhal kapatılmalı, 141 ve 142 nci maddeler kaldırılmalı, İşçi Sınıfı Partisine yasal çalışma olanağı tanınmalıdır.

Politika

Atatürk Öğrenci Sitesi önünde bir polis memurunu öldüren 3 «Ülkücü» faşist yakalandı...

Polis memurunu öldüren 3 "ülkücü,, faşist yakalandı

★ **YAKALANAN FAŞİSTLERDEN HALİL EROĞLU, SUÇUNU İTİRAF ETTİ**

İSTANBUL, (İSTA)

Topkapı'daki Atatürk Öğrenci Sitesinde görevli polis memuru Ahmet Şakir Gülgüner'i 19 Mart günü tabanca ile öldürmekten sanık «Ülkücü» faşist yakalanmıştır.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkililerinin verdikleri bilgilere göre polis memuru Ahmet Şahin Gülgüner'i öldürmek suçundan yakalanan «ülkücü» faşistlerden Gürmen Akın ve Halil Eroğlu'nun İDMMA'da Mustata Karakuş'un ise Ortaköy Eğitim Enstitüsünde öğrenci oldukları belirlenmiştir. Emniyet yetkilileri Halil Eroğlu'nun suçunu itiraf ettiğini bildirmişlerdir.

Yapılan açıklamaya göre 3 faşist önce Beşiktaş'tan 34 YZ 286 plakalı bir otomobil çalmışlar ve Atatürk Öğrenci Yurduna gelmişlerdir. Yurt kapısında görevli polisler tarafından aranmak istendiklerinde Gürmen Akın adlı faşist kaçmış ancak daha sonra polisler tarafından yurt çevresinde yapılan aramada tabancası ile birlikte yakalanmıştır. Gürmen Akın yakalanıp yurda getirilirken polislere ateş açılmış ve polis memuru Ahmet Şakir Gülgüner öldürülmüştür.

Gürmen Akın isimli faşistin kaçmasını sağlamak için ateş açtıklarını söyleyen Halil Eroğ-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

ULUKIŞLA BELEDİYE BAŞKANI'NA FAŞİSTLER SALDIRDI

★ **FAŞİSTLERE SİLAH TEMİN ETTİĞİ BELİRTİLEN AP'Lİ BOZDOĞAN BELEDİYE BAŞKANI'NIN MHP NİĞDE İL YÖNETİM KURULU ÜYESİ OLDUĞU AÇIKLANDI**

★ **GAZİANTEP'TE İKİ İGD ÜYESİNE MAOCULAR SALDIRDI**

HABER MERKEZİ

CHP'li Ulukışla Belediye Başkanı Hüseyin Dikmen, faşistlerin saldırısına uğramıştır. AP'den Bozdoğan Belediye Başkanlığına seçilen Önder Anıl'ın ise Niğde MHP

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

1 Mayıs Kıbrıs'ta da kutlanacak

★ **DENKTAŞ'IN NEJAT KONUK'U YENİDEN GÖREVE GETİRECEĞİ BİLDİRİLİYOR. MUHALEFET PARTİLERİ İSE «ERKEN SEÇİM» İSTEMİNDE BULUNUYORLAR**

Kıbrıs'ta, 1 Mayıs İşçi Bayramı, 1958'den bu yana ilk kez bu yıl yığınsal olarak kutlanacaktır.

Kısa adı DEV-İŞ olan Kıbrıs Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu tarafından yapılan açıklamaya göre, 1 Mayıs İşçi Bayra-

(Devamı Sa. 7. Sü 7'de)

Uğur, ODTÜ'de Mütevelli Heyetin kaldırılacağını açıkladı

ÇUK

REJİSÖR

16 Mart Katliamını yapan faşistler, önceden bir de prova yapmışlar... Sonra?... Sonra aktörler sahneye çıkmış. Rejisör'de «Büyük Yürüyüş» adlı yeni bir oyunu sahneye koymaya başlamış...

A. E.

★ **EĞİTİM BAKANI, ÜNİVERSİTE AÇMANIN MODA BİR GİRİŞİMDEN DAHA CİDDİ BİR İŞ OLDUĞUNU SÖYLEDİ**

ANKARA, (İSTA)

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, milli sisteminin büyük yanlışlıklar içinde olduğunu yeni baştan düzenlenmesi gerektiğini söylemiş «liseler ve üniversiteler amaçlarından uzaklaştırılıp birer moda haline geldiler. Adeta birer futbol takımı gibi sosyal itibar sağlayan kurumlar haline dönüştürüldüler» demiştir. Bakan, ODTÜ'de Mütevelli Heyetin kaldırılacağını ve özerk bir üniversite oluşturulacağını söylemiştir.

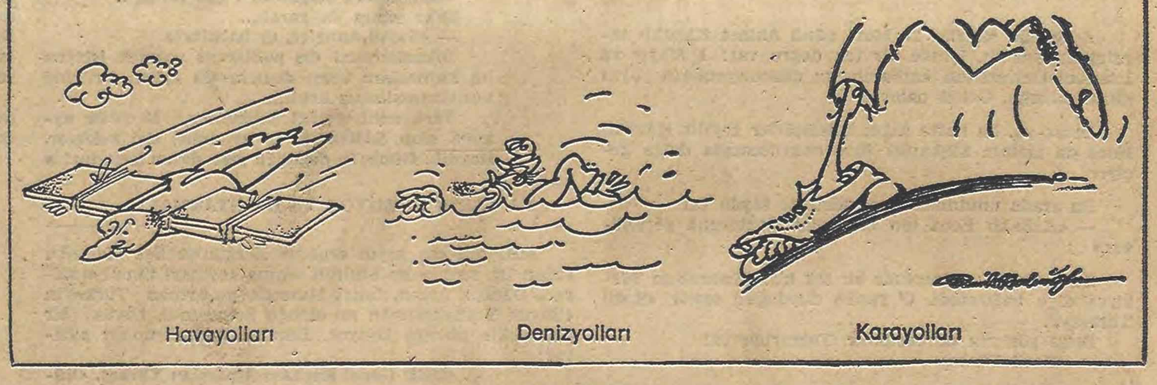
Eğitimin üretime yönelik ve topluma sorumlu bir hale getirilmesi için çaba göstereceklerini belirten Milli Eğitim Bakanı «Cumhuriyetin lik yıllarında her ile bir demiryolu ve istasyon caddesi yaptırma tutkusu vardı. Sonra yerine lise yaptırma başladı. Şimdi de yerini yüksek okul veya üniversite modasına bıraktı. Bu modaya son vermek gerekir. Çünkü bu iş moda konusu yapılmayacak kadar ciddi bir iştir» şeklinde konuşmuştur.

Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur'un YANKI'nın sorularına verdiği cevaplar özetle şöyledir:

SORU — Üniversite özerkliğini işleri, yavaşlatan bir kurum olarak görenler var?

CEVAP — Ben bu görüşte değilim. Özerkliğin yararlı bir

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Havayolları Denizyolları Karayolları

SOVYETLER BİRLİĞİ İLE TİCARETİMİZ 3 KAT ARTIRILIYOR

★ **Ticaret Bakanı Köprülüler, Sovyet Ticaret Heyetiyle yapılan görüşmelerde hiç bir güçlükle karşılaşılmadığını belirtti bu yıl 300 milyon dolarlık bir ticaret kapasitesine ulaşılması için karşılıklı çaba gösterildiğini açıkladı.**

ANKARA (İSTA)

Ticaret Bakanı Teoman Köprülüler Sovyetler Birliği ile bu yıl 300 milyon dolar dolaylarında bir ticaret kapasitesine ulaşılması için ça-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

TÖB-DER İzmir Şubesi "faşizme ihtar,, eylemine, İzmirli öğretmenlerin yoğun bir biçimde katıldıklarını açıkladı

İZMİR (THA)

TÖB-DER İzmir Şubesi Yönetim Kurulu 20 Mart'ta yurt çapında düzenlenen «faşizme ihtar» eylemine İzmirli öğretmenlerin yoğun bir biçim de katıldıklarını açıklamıştır.

Dün düzenledikleri basın toplantısında eylemin hükümete karşı değil işbirlikçi ve tekelci sermayeye karşı düzenlendiğini öne süren TÖB-DER İzmir Şubesi Yönetim Kurulu üyeleri daha sonra şu görüşlere yer vermişlerdir.

(Devamı Say. 7, Sü. 2'de)

Karadeniz Tütün piyasası bugün açılıyor

Muhittin Uzlu bildiriyor

SAMSUN — Karadeniz Tütün piyasası bugün Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı tarafından açılacaktır. 26 merkezde birden açılacak piyasada henüz baş fiyat saptanmamış ancak Bakan Mataracı, bu yıl verilecek baş fiyatın, tütün üreticisini ferahlatacağını belirtmiştir.

Konu, 71 bin 164 hektarda üretim yapan 120 bin 224 üreticiyi ilgilendirmektedir ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

haftalık

hüseyin dilek

Elbette bir borç var

Sosyal - demokrat lider «Biz iktidar oluşumuzu özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak, iç barışa kavuşmak ve ülkenin gelişmesini toplumsal adalet içinde hızlandırmak isteyen hal kımıza borçluyuz. Başka hiç kimseye ödeyecek diyetimiz yoktur» diyor. Sayın Ecevit'in bu talih siz çıkışında yer alan kavramları teker teker ele alalım:

«Biz, iktidar oluşumuzu» sözüyle CHP'nin iktidar olduğunu iddia ediyor. CHP'li bakanların bile bu iddiayı savunabilmeleri olanaklı değildir. Bir partinin iktidar olabilmesinin vazgeçilmez koşulu kendi programını uygulayabilmesidir. Oysa günümüz koşullarında bırakalım CHP'yi, CHP programının gerisinde olan yeni hükümet bile kendi programını tam olarak uygulayamamakta dır. Bu nedenle ne CHP, ne hükümet henüz iktidar olabilme aşamasına gelememişlerdir. «Özgür lükçü demokrasiyi yaşatmak» tan sözediyor Ecevit. «Yaşatmak»tan da önce, acaba sosyal - demokrat lider «özgürlükçü demokrasi»nin Türkiye'de var olduğuna gerçekten inanıyor mu? Eğer en azından kendi programını ve daha önceki demeçlerini unutmamışsa, inanması gerekir. 141-142 nci maddelerin yürürlükte olduğu, genel grev hakkının tanınmadığı, devlet kademelerinin faşistlerin işgali altında bulunduğu koşullar da «özgürlükçü demokrasiyi yaşatmak» iddiaları inandırıcı değildir. Gündemde olan, sınırlı demokrasinin yaşatılması ve tüm anti - demokratik sınırlamalardan kurtarılmasıdır.

«İç barışa kavuşmak» ise sosyal - demokrasinin siyasal körlüğünün, hedef şaşırması ve şaşırtmasının bir ifadesidir. «İç barış» kavramı sermaye sınıfı ile işçi sınıfı arasında işbirliği, zıt siyasal görüşler arasında «ulusal birlik» ya da «siyasal barış» anlamına gelmektedir. Bazı çevreler bu kavramı «yeter artık. Kardeş kavgası bit sin» şeklinde dile getirmektedirler. Verilen kavga «kardeş kavgası» değil, buhranın ve faşist tırmanışın sınıfsal kaynağı olan işbirlikçi tekelci sermaye ve onun emrindeki gerici, faşist güçler ile, sömürülen ve faşist baskının hedefi olan demokrasinin savunucusu işçi sınıfı ve ulusal demokratik güçler arasındaki sınıf savaşımıdır. «İç barış» adı altında uzlaşmaz sınıflar ve görüşler arasında denge kurma, işbirliği oluşturma politikası her zaman için gerici sınıf ve güçlerin emekçi halk ve demokrasi güçleri üzerindeki baskısını daha da yoğunlaştırmasını, kendi egemenliklerini daha da güçlendirmesini sağlamıştır. Yok eğer, «iç barış», can güvenliği, özgürlüklerin korunması ve genişletilmesi, düşüncelere karşı saygı anlamını taşıyorsa, o zaman bu özgürlükleri, saygıyı yok etmeye yönelik faşist hareketi ezmek gerekir.

«Ülkenin gelişmesini toplumsal adalet içinde hızlandırmak» ise, ancak bu amaca ulaşılmasını engelleyen güçlerin egemenliğinin kırılmasıyla olanaklıdır. Cumhuriyet tarihimiz boyunca alınan bir arpa boyu yol emperyalizme bağımlılık, toplumsal adaletsizlik ve eşitsizliklerin artırılması, demokrasinin boğazlanması pahasına alınmıştır. Bu durumun tek sorumlusu, bir avuç işbirlikçi tekelci sermaye sahibi, büyük toprak sahipleri ile aracı, tefecilerdir. Ülkenin gelişme biçimi, yönü ve düzeyini kendi sınıfsal aşırı kâr ve çıkarlarına göre düzenleyen bu sorumluların ege menliğine, bu sömürü, kâr ve baskı düzenine karşı bir politika iktidar olmadıkça, sayın Ecevit'in de özlediğine inandığımız gelişme ne hızlandırılabilir, ne de gerçekleştirilebilir. Kaldı ki «toplumsal adalet içinde hızlı kalkınma» vaad edenler bu gün tam tersini yapmakta, emperyalist sermayenin dayattığı politikayı izleyerek halkımızın yaşam ve çalışma koşullarını daha da ağırlaştırmaktadırlar.

HALKIMIZ NELER İSTİYOR, NELER BULUYOR?

Evet, halkımız demokrasi, can güvenliği, sınırsız özgürlük, toplumsal adalet içinde gelişme istiyor. Fakat başta işçi sınıfımız olmak üzere, tüm emekçi halkımız kendisine bu yönde vaadde bulunanların hükümet olunca kapitalist yoldan kalkınma politikasını izlemeye devam ettiklerini de görüyor. Ve sosyal demokrasi yi, hükümetteki uygulamasıyla değerlendiriyor. Bu koşullarda işçi sınıfımızın buhrandan kurtulu şun ve insanca bir yaşama ulaşmanın tek yolu olarak önerdiği sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen savaşımı daha da kitleselleşiyor.

Sayın Ecevit, «biz iktidar oluşumuzu halkımıza borçluyuz. Başka hiç kimseye veya hiç bir kuruluşa borcumuz yok» sözüyle sosyal - demokrasinin halkı nasıl görmek istediğini açığa vuruyor. Halk soyut ve sınıflar üstü bir kavram değildir. İşçi sınıfı halkın en devrimci ve en örgütlü, en savaşkan kesimidir. Eğer CHP, kendi ağırlığında bir hükümet kurabilmişse bunu örgütsüz, bilinçsiz kitlelere borçu değildir. Bu hükümetin kurulabilmesi öncelikle MC'nin düşürülmesiyle mümkün olabilmiştir. MC'yi düşüren ise 11'ler değil, halkımızın örgütlü, bilinçli, savaşkan kesimlerinin verdiği savaşımdır. İşçi sınıfının siyasal ve sendikal örgütünün en başta yer aldığı bu savaşım içinde halkımızın diğer kesimlerinin, üretici köylülerin, öğretmen ve memurların, teknik elemanların, gençliğin, hukuk ve bilim adamlarının, kadınların ilerici örgütleri boylu boyunca yer almışlardır. 1 Mayıslarla, DGM direnişiyle, «Demokratik hak ve özgürlükler için mücadele mitingleri»yle ve diğer kitlesel gösterilerle yüzlerce yüzlerce ilerici yurtseverin kanıyla somutlanan bu savaşım düşürmüştür MC'yi. Yeni hükümet bu koşullarda kurulmuştur. Kimse bu gerçeği inkâr edemez ve değiştiremez.

Bu nedenle, CHP ağırlıklı hükümetin, eğer demokrasiden yanaysa, ulusal demokratik güçlere elbette borcu vardır. Bu borç devletin ve toplum yaşamının demokratikleşmesi, başta 141-142 nin kaldırılması olmak üzere demokrasinin genişletilmesidir. Hükümet, en başta onun ağırlıklı kanadı faşist hareketi tüm örgütlenmeleriyle ezmeye yönelik kararlı bir politika izlemediği sürece borcunun altında ezilecektir. İşbirlikçi tekelci sermayenin de istediği budur; hükümeti ve özellikle CHP'yi, halkımızın örgütlü bilinçli kesimlerinden tecrit ederek kendi program ve politikasına ters düşürmektir.

Hükümet başta kalmak ve iktidar olmak istiyorsa, «toplumsal adalet içinde gelişmeyi hızlandırmak» ve demokrasiyi yerleştirmek istiyorsa kendi dışındaki demokrasi güçlerine dayanmak zorundadır. İşyerlerinde, bürolarda, kırsal alanlarda, okullarda örgütlü olan ve özgürlük düşmanlarını yakından izleyen (CHP'liler dahil) güçlere dayanmadıkça devleti ve toplumu demokratikleştirebilmesi, 3 yıla yakın süren faşist işgali kırması olanaksızdır.

DEMOKRASİNİN SAVUNUCUSU GENİŞLETİCİSİ ÖRGÜTLÜ İŞÇİ SINIFIDIR.

Belgeler, kanıtlar ortadayken sosyal - demokrat liderler hâlâ daha «bazı tedhişçiler kanlı ellerini adalete uzatarak devleti tahrip etmeye yöneldiklerini göstermişlerdir», «anarşiye karşı tarafsız, eşit ve etkin bir mücadele», «şiddetin kaynağına inme» gibi ifadelerle somutlanan hedefi şaşırmış bir politika izlemektedirler. Cumhuriyet Savcı yardımcısını katledenler «bazı tedhişçiler» değil, faşist ülkücülerdir. Bunlar «devleti tahrip etmeyi» değil, işgal ettikleri devletin başına geçmeyi amaçlamışlardır. «Anarşi»nin, «şiddetin» kaynağı faşist harekettir. Anarşi diye adlandırdıkları, bir türlü söyleyemedikleri faşist harekettir. Maocu, maceracı terörcü akımların porovakatif silahlı eylemlerini önlemenin en etkin yolu anarşinin kaynağı olan faşist hareketi kurutmaktan ve demokratik kitlesel, örgütlü eylemler, öneren ulusal demokratik güçlere karşı düşmanca değil, dostça tavır almaktan geçer.

Sosyal-Demokrasinin bugün yaptığı gibi, geri atılacak her adım, «tarafsızlık» politikasının devamı gerici, faşist güçlere cüret vermekte ve onların «büyük yürüyüş» adını verdikleri faşist iktidar hedefini yakınlaştırmaktadır. Sayın Ecevit, bu Gazetede yazılanlara inanmak istemiyorsa, 20-25 tarihleri arasındaki Tercüman, Hergün, Son Havadis, Millet gazetelerini açsın, okusun. Ve işçi sınıfımızın, DİSK'in girişimiyle gerçekleştirdiği «faşizme ihtar» eylemine karşı yaptığı talihsiz çıkışın nasıl değerlendirildiğini görsün. Sayın Ecevit Fabrikaları dolaşarak CHP'liler dahil, işçilerin bu çıkışı nasıl büyük bir tepkiyle karşıladıklarına tanık olsun.

Faşist hareketi, silahlı terörü ezmek ve demokrasiyi kökleştirmek üç-beş Sosyal-Demokrat liderin ne elinde, ne de tekelindedir. Demokrasinin savunucusu, genişleticisi örgütlü işçi sınıfıdır, emekçi halkın örgütlü güçleridir. Bu güçleri karşıya alan hiç bir kimse veya hiç bir kuruluş tek başına ne Demokrasiyi savunabilir, ne gerçekten Demokrasiden yana olabilir.

Politika'DAN MEKTUP

Anti-faşist savaşım ve basın

Politika okurları, özellikle de Politika ile birlikte hergün diğer gazetelere de bir göz atanlar, faşist saldırganlığın tırmandığı geçtiğimiz hafta boyunca, anti-faşist savaşımda basının yeri ve görevleri üzerine düşünmüş olmalılar. Yine okurlarımız, herhalde bu savaşımda gazeteleri Politika'nın özel yerini de iyice gördüler. Pek çok okurumuzdan, hatta sürekli okurumuz olmayan demokratik kişi ve örgütlerden konuyla ilgili yankılar, görüşler geldi. Hepsi, son faşist tırmanış sırasında Politika'nın görevini başardığına, özellikle son hafta, ilerici basında bile yer yer gözlenen bir ürkeklik ve sözde «tarafsızlık» tuzağını aşabildiğine dikkati çekiyorlardı.

«Politika'yı yaygınlaştıralım» kampanyamızın başlıca gerekçelerinden birinin de, Politika'yı yaygınlaştırmanın demokrasi savaşımını güçlendirmek anlamına geldiği gerekçesi olduğu hatırlanırsa, basın alanında, anti-faşist savaşımda önde gitmek Politika'nın göreviydi zaten. Gazeteniz, bu görevini okurlarından aldığı güçle kararlılıkla sürdürecek, «Neden Politika» sorusunun cevabı önümüzdeki günlerde daha da billurlaşacak.

Büyük ilgi göre ve kitap haline getirilmesi için çeşitli mektuplar, istemler gelen Türk Nazileri ve 1960 Darbe Girişimi yazı dizimiz sürüyor. Bugün politika sahnesinde, hem de en önlerde yer alan kişilerin geçmişlerini, faşizmin Türkiye'deki ilk kıpırdanışlarını, kökenlerini izlemek günümüze de ışık tutuyor. Bu arada, gazeteniz Politika, dün iki yeni yazı dizisine başladı. Bunlardan

«CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?» sorusuna cevap arayan, «Faşizm Türkiye'de Tırmanırken Tarihin Dersleri ve Sosyal Demokrasinin Yanılgıları» yazı dizimizden kısaca söz etmek istiyoruz. Bu yazı dizisi, son günlerin gelişmelerinin Türkiye demokrasi saflarında yarattığı bazı önemli soruların cevabını tarihin ve günümüzün deneylerinden kaynaklanarak ve işçi sınıfının bilimine dayanarak, vermeye çalışacak. Özellikle son olayların Türkiye'de maceracı, goşist yanılgıları güçlendirebileceğini, sosyal demokrasi ve ittifaklar politikası konusunda bazı yanlış görüşlerin pekişmesine yol açabileceğini; öte yandan da sosyal demokrasinin sağ kanadının kitlelerde anti-faşist savaşım konusunda yanlış bir bilinç geliştirmeye çalıştığı düşünülecek olursa, sosyal demokrasinin iktidarda olduğu ülkelerde Cephe ve anti-faşist savaşımın ilkeleri konusu önemle gündeme geliyor.

Dün başlayan yeni bir dizimiz de, işçi yazar Kemal Aydın'ın «Yanlış Duran» adlı uzun hikâyesi.

Kemal Aydın, 1940'da Konya'da doğmuş; tüm emekçi çocuklarının, yoksul çocuklarının karşılaştığı engellerle karşılaşmış; öğrenimini tamamlayamamış; Almanya'ya işçi olarak gitmiş; Almanya'da kaldığı üç yıl boyunca, inşaatta, kanalda, sivada, kömür hamallığında, Belediye süpürgeciliğinde çalışmış.

«Yanlış Duran» için şunları söylüyor Kemal Aydın: «Ben en soylu, en zengin en tanınmış bir ailenin değil, en yoksul, en tanınmamış bir ailenin, Yanlış Duran ailesinin öyküsünü yazdım.»

Gazetelerimizin «Soylu aile» aramalarından geçilmediği ve Köy romanı'nın kahkahlaştığı bir dönemde, Yanlış Duran, profesyonel bir romancının değil koy kökenli bir işçi yazarın uzun hikâyesi. Bunu, özentisiz, temiz anlatımından, canlılığından, hayatla içiçe oluşundan, düzmece acıları değil halkın gerçek acılarını dile getirmesinden, kişide bilinç uyanışı olayına özentisiz parmak basışından anlamak mümkün.

POLİTİKAYI YAYGINLAŞTIRALIM kampanyamız sürüyor. Yurdun dört bir yanından, konuyla ilgili mektuplar alıyoruz. Kampanyanın bilinçle, kararlılıkla izlendiği bölgelerden hemen ses geliyor. Gazetemizin iade oranı bu bölgelerde süratle düştüğü gibi yeni talepler başlıyor. Ancak bu konuda daha yapacak çok şeyimiz var. Okurlarımızın, ikinci okur kazandırma işini bilinç ve ciddiyetle ele almaları, ikinci okur kazandırıldıktan sonra üçüncü, dördüncü ve daha fazla okur kazandırmak için de çaba göstermeleri gerek. Bayi denetimlerinin dikkatle yapılması işi de sürdürülüyor. Bu konuda okurlarımızın yardımları, bayiden Politika'yı sürekli talep etmeleri, bir engel çıkarsa, pek çok okurumuzun ve gönüllü Politika görevlisinin yaptığı gibi, vakit geçirmeden gazeteye bildirmeleri gerekli. Demokrasi savaşımında çok önemli bir araç olan gazetemiz Politika'yı ücra bölgelerdeki tanıdıklarımıza gönderme işini de ihmal etmememiz önem taşıyor. «Her okur yeni bir okur kazandırsın» belgisini ve «Politikayı yaygınlaştıralım» kampanyasının, hele faşizmin tırmanış içinde olduğu şu günlerde gereken bilinç ve kararlılıkla ele alınması zorunluluğunu bir kez daha tekrarlıyoruz.

Haftaya yeni bir sohbette buluşmak dileğiyle.

SAĞCI BASINDAN SEÇMELER

Kan içenler kına yakanlar...

Ölümün çok olduğu bu hafta içinde pek keyiflendi sağın kalem efendileri. «Ağlar gibi» yazarken, kan içmenin keyfini kına yakarak biraz daha pekiştirdiler. Hatta aralarında işi, «Nihayet Savcı da öldürüldü» başlığı atmaya kadar götürenler de çıktı. Bir, «Oooh! Yüreğim yağ bağladı» demeleri eksikti.
Kenarda köşede kalmış, ufak tefek ve kıytırıkları, —vazife icabı— «Kahrolsun Komünistler» edebiyatına devam ederken, «Büyük başları» hükümete akıl öğretmek, CHP'yi çizgiye çekmek için çaba sarfettiler.

Aşağıdaki satırlar 20 Mart günü Ahmet Kabaklı tarafından yazıldı. İçinde bir tek doğru var: 1 Mayıs ve İstanbul Üniversitesi katliamlarını düzenleyenlerin aynı kişiler olduğu. Gerisi palavra.

Dedik ya, bu hafta sağcı kalemşörler keyifli. Kabaklı Hoca da malum alışkanlık üzre okuyucusuyla dalga geçiyor.

Bu arada unutmadan söylemekte fayda var.
— «Kabaklı Hoca sen bir kulak doktoruna görünüver.»

Zira, o cenaze töreninde bir tek kişi «Kahrolsun Türkiye» diye bağırmadı. O yanlış duyduğun sesler «Katil Türkeş»ti.

Belki gözlerin de bozuktur. Tekrarlıyoruz:
— «Katil Türkeş»

«Bir Mayıs'taki Taksim katliamının birkaç ölü eksiğiyle aynı olan Beyazıt olayının «sözde meçhul» failleri, üstelik ertesi gün, 15 bin kişilik yürüyüşler düzenleyerek, cüret derecelerini ortaya koymuşlardır. Taşıdıkları şu slogan, katliamın kendisi kadar önemli ve mantık, vicdan açılarından o ölçüde abestir:

«BU KAN DENİZİNİN UFKUNDA KIZIL BİR GÜNEŞ DOĞACAKTIR..»

Demek sırf bu «kızıl güneşi» görmek veya en azından onbinlerce masum lise çocuğunu yürüterek bu sloganı taşıtmak için... Ve içlerinde çıyanlar gibi yatan: «KAHROLSUN TÜRKİYE!» niyetini bağırtmak için... Sırf bu sadizm uğruna katliamlar yapmışlardır.

O DA İNANMIYOR YA!

Orta Doğu Ülkü Ocaklarının bildirisini haberleştirirken, «öne sürülmüş», «iddia edilmiş» ifadelerini kullanıyor. Herhal, kendi yazdığına kendi de inanmıyor

«İstanbul Ülkü Ocakları tarafından yayınlanan bildiride işkence edildikten sonra kurşuna dizilen beş kişinin katli'nin bir süre önce İstanbul Üniversitesi Merkez Binası önünde meydana gelen bombalı ve silahlı saldırıyı gerçekleştirenler olduğu öne sürülmüş ve bu cinayetlerin bir intikam süsü vermek için işlendiği iddia edilmiştir.»

RAUF'UN KOŞUŞU, TÜRKEŞ'İN YÜRÜYÜŞÜNDEN BAŞLADI

Sağın «kabadayı» kalemşörü Rauf Tamer, 17 Mart günü köşesinde, şanına uygun, İçişleri Bakanı'nın yakasına yapışıyor ve Türkeş'in faşist Mussolini'den esinlendiği «Büyük Yürüyüş»ünden önce «uyanmış şahesere» koşu başlatıyor.

Biri koşu diyor, biri yürüyüş. Pek önemli fark değil aslında...

Sadece yaş farkı.

«Sırf dünkü olaylarda 7 ölü vardır...
50'ye yakın da yaralı...
— «Sayın anneler, ey babalar!»
Dikkatlerinizi dış politikaya çekmek isteyen bu kurnazlara karşı demokratik eylem birliğine hazırlanmalısınız artık...
Türk milliyetçiliği şahlanmış, 50 yıldır uykuda olan ŞAHESER de uyanmış, sizi bekliyor. Haydi!.. Güneş'in doğduğu yere doğru koşunuz!..»

YA TARİH BİLMİYOR YA DA UTANMAYI...

MHP'nin «as yayın organı» Hergün'de Ege Mektubu yazan Dr. rumuzunu isminin başına koymayı ihmal etmeyen, Dündar Aydın, faşist Mussolini'ye özenen Türkeş'in «Büyük Yürüyüş»ünün ne olduğu konusunda büyük bir pişkinlikle ahkam kesiyor. Dündar Aydın şunları yazıyor:

«MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş, «Büyük Yürüyüşü» Ege'den başlattı. Büyük Yürüyüş; yani zulme, yani baskılara, işkencelere, teröre, siyasi cinayetlere karşı yürüyüş...
Büyük Yürüyüş, milletin bütünlüğüne, barışa, dostluğa, kardeşliğe doğru yürüyüştür...
Bu yürüyüş, milliyetçilerin iktidarına, daha güçlü, daha büyük bir Türkiye'nin kurulmasına doğru yürüyüştür...
Bu yürüyüş, devletini, milletini sevenlerin, bu toprakların çocuklarının yürüyüşüdür.
İşte Türkeş, böylesine anlamlı, böylesine büyük bir yürüyüşü Ege'den başlatmıştır.»

BU YAŞTA BU ZEKÂ...

Eğer kültürünüzün artmasını istiyorsanız, eğer MHP'nin aslında Amerikan dostu değil de Sovyetler Birliği nin en has dostu olduğunu öğrenmek istiyorsanız, uluslararası gericiliğin ve işçi sınıfı düşmanlığının Türkiye'deki borazanına kulak vermeniz gerekecek. Leyla Doğan (Leyla ve Doğan) imzasıyla Aydınlık'ın 23 Mart tarihli «Gerçeğin Işığında» sütununu bir okursanız, bu kadar zeki insanlar yetiştiği için bayağı keyiflenirsiniz.

Şimdi, sağ kulağınızı çekiniz, tahtaya üç kez vurunuz ve bir «maşallah, nazar değmesin» dedikten sonra şu satırları okuyunuz:

«MHP, sadece toplantılarda Rusya ile ilişkilerin geliştirilmesini savunmakla kalmayıp, ortak olduğu MC iktidarı döneminde bunun örneklerini de verdi. O dönemde, MHP'li Bakanlar sık sık Rusya'yı, Bulgaristan, Macaristan ve Polonya'yı ziyaret ediyorlardı. Bu ülkelerden gelen heyetlerin ise haddi hesabı kalmamıştı.
Yıllardır Amerikan emperyalizminin işbirlikçisi olarak faaliyet gösteren MHP, şimdi niçin Amerika'ya, IMF'ye karşı çıkıyor?

Bu sorunun cevabını da MHP imzalı şu slogan veriyor:
«Kahrolsun ABD ve Rum emperyalizmi»
Türkeş'in komandoları Yunanistan'a duydukları düşmanlığı artık böyle sloganlarla duvarlara yazıyorlar. Türkiye ile Yunanistan'ın dost olmasına, Türkiye'nin Kıbrıs batağından kurtulmasına şiddetle karşı çıkan Türkeş, sıra Rusya'ya gelince el pençe divan duruyor.
Bugün Yunanistan ile Türkiye arasına düşmanlık tohumları eken Rusya'dır. Kıbrıs işgalinin yarattığı sisli havadan faydalanarak, bölgede hegemonya kurmaya çalışan da yine Rusya'dır.

İşte bu yüzden MHP, Yunanistan ile aramızın açılmasından fayda ummayan Amerika'ya çatarken, Rusya'yı övüyor. Dostumuz olan Yunanistan'a karşı şahin olanlar tabii ki, süper devletlerin karşısında güvercin kesileceklerdir.
MHP'nin Rusya'ya karşı teslimiyet siyaseti izlemesinin bir diğer nedeni de halka duyduğu nefrettir. İşte bu yüzden MHP, dünya halklarının en büyük düşmanına karşı iyi hisler beslemektedir.»

BU DA NEREDEN ÇIKTI DEMEYİN

Tercüman'ın «Köşebaşı»sında Ergun Göze, 15 gün sonra da olsa, ortalık kandan görünmese de, Genel Kurmay Başkanı ile bir «Hasbıhal» fırsatı bulmuş ve başarılar dilemeyi akıl etmiş. «Kitle katliamları düzenlenirken, insanlar sokak ortasında vurulurken, bir köşe yazarı niçin bunları yazmaz?» diye sormayın. Elbet bir hikmeti vardır?

Göze'nin «iç rahatlığı içinde» Genel Kurmay Başkanı ile sohbetinden bir bölüm okumak belki yukardaki sorunuza cevap olur:

«Ordu'nun vazifesinin devletin birliğinin, bütünlüğünün, bölünmezliğinin koruyuculuğu olduğunu ilk günü söyleyen size, İstanbul Üniversitesi'ndeki «Devrimsel bölücülük» emarelerinden bahsetmiyorum. Maksadım, şahısları da şikâyet değildir. Ne ben böyle bir fiilin talibi, ne de siz muhatabı olabilirsiniz. Yalnız, çok basit gibi görünen bir icraatınız oldu, protokolü değiştirerek, ciddiyetimizi ve sadeliğinizi ispat ettiniz, ondan şevk alarak bu yazıyı yazdım. Şimdi vazifesini yapmış bir nöbetçinin iç rahatlığı ile diğer konulara döneceğim. Saygılarımla, Sayın Genelkurmay Başkanım..»

ALÇAK GÖNÜLLÜ!..

Bizde çok söylenen bir palavra vardır:
— Bir Türk dünyaya bedeldir»

MİLLET'in «Nokta» yazarı bu sözün palavra olduğuna aklı kestiğinden mi, yoksa alçak gönüllülüğünden mi indirimli kullanıyor..

«Ümraniye'de, komünist tedhişçiler tarafından hunharca katledilen ülkücü 5 işçinin katilleri yakalandı.
Polis «Katiller de beş kişi» diyor...
Oysa savcı 25 kişiyi tutukladı...
Laf olsun diye söylenmiş değildir şu cümle:
— Bir Türk beş düşmana bedeldir!..
Görüyorsunuz, bir Türk'ü ancak beş komünist öldürebiliyor!...»

İNCİLER

ACABA NEREYE?

Bu adam, örfi idare kumandanı iken ve memleket sol anarşinin elinde inlerken, her şeyi bir tarafa bırakmış ve sanki Türkiye'de yahut kendi örfi idare bölgesinde başka tehlike yokmuş gibi "Yağmur Duasına" çıkmış bulunan temiz Müslümanları tevkif ettirmiştir.

Bu adam tüy dikmiştir, tüy...

(Tercüman 19.3.1978
Ergun Göze)

CAHİLLİĞİN FAYDALARI

Sorsalar: İnsanoğlunun sahip olabileceği en büyük nimet nedir? Hiç tereddüt etmeden şu cevabı veririm: Cahillik! İlk bakışta biraz aykırı, belki de biraz şaka gibi görünür ama iyi düşünürseniz ne kadar haklı olduğumu anlarsınız!

Rahat bir ömür sürmenin en kestirme yolu cahilliktir. Dönen dolapları görüp de kahrolmamak istiyorsanız, tavsiye ederim. Cahil kalınız. Herkesin de diğine hemen inanır, gün yüzü görmemiş yalanların gerçek niyetine yutturulmasının farkına varamaz, neticede mutlu olursunuz.

(18.3.1978 HERGÜN
Bilge ERDEM)

TEYP MÜBAREK...

20 Mart Pazartesi günü öğleden sonra Ümraniye'de Şehid edilen Ülküdaşlarımızın Eşleri ile İstanbul Valisi arasında geçen konuşmadır:

— (Vali) Ölülerin verilmesine izin vermiyorum
— (Şehit Karısı) Bizim Kocalarımız ölü Değildir, onlar Şehittir, anladın mı Vali Bey?
— (Vali) Sükût
— (Şehit Karısı) Beyanat vermişsin, ölülerin, hiç bir Dernekle ilgisi yok demişsin. Bizim Kocalarımız Ülkücü idi. Koynumda yatan erkeği ben bilirim, sen bilemezsin.
— (Vali) Sükût
— (Şehit Karısı) Her insanın bir ülküsü vardır. Ancak, Hayvanların bir ülküsü yoktur. Benim Kocam kemiklerine kadar ülkücü idi. Yavrularım da, üç yaşındaki oğlum da ülkücüdür.

(21.3.1978 HERGÜN)

Pravda: 'Ortadoğu'daki top sesleri Washington'a ulaşmıyor

Mısır İsrail'le görüşmeleri sürdürmek isteğinde

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dün Mısır Güvenlik Kurulunun yaptığı toplantıdan sonra toplantı hakkında bir açıklama yapan Mısır Dışişleri Bakanı, Mısır'ın İsrail'le başlattığı görüşmeleri sürdürmek isteğinde olduğunu söylemiştir. Mısır Dışişleri Bakanı, bu görüşmelerin sürdürülebilmesi için, Mısır Hükümetinin İsrail'in tutumunun ne olacağını beklediğini, bu arada özellikle işgal edilmiş bulunan topraklardaki ve Güney Lübnan konusundaki tutumunun ne olacağını beklediğini belirtmiştir.

Bu arada İsrail Hükümeti dün toplanarak, Begin - Carter görüşmesinin sonuçlarını ele almıştır. Toplantıda, Wiezman'ın hazırladığı yeni hükümet formülü konusunun da ele alınmasının beklendiği bildirilmiştir. Toplantıda görüşülecek konular arasında Güney Lübnan topraklarının durumunun da bulunduğu bildirilmiştir.

PRAVDA: «ORTADOĞUDAKİ TOP SESLERİ ANLAŞILAN WASHİNGTON'A ULAŞMIYOR»

Bu arada Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi yayın organı Pravda, Begin-Carter görüşmesi ile ilgili bir yorum yayınlamış ve, «işler öyle bir yön aldı ki, sanki Güney Lübnan'dan top sesleri Washington'a gelmemişe benziyor» demiştir. Pravda Begin'in Batı Şeria'dan çekilme yeceğini işgal edilen Arap toprak larında askeri kasabaların yapımının sürdürüleceğini, ve bağımsız Filistin Devletinin kurulmasını reddettiğini açıkladığına işaret ederek, «bu görüşmelerin sonuçları, aslında, ABD'nin Tel Aviv'e yardakçılık yaptığını göstermiştir,» demiştir.

İŞGAL TOPRAKLARINDA BASKI

Bu arada İsrail yetkilileri işgal altındaki Arap topraklarında, Araplara karşı baskı yöntemleri kullanmayı sürdürmektedirler. Navallah ve Nablus'daki İsrail askeri mahkemelerinin, 13 Arabı, Filistin direniş hareketi ile temasları bulundukları gerekçesi ile ağır hapis cezalarına çarptırmıştır. Bilindiği gibi şimdiye dek bir çok Arap aynı biçimde mahkemelere verilmiş ve ağır hapis ya da para cezalarına çarptırılmışlardı. Bu Arapların özellikle, Güney Lübnan'a karşı girişilen İsrail saldırısını protesto eden gösterilere katılan kişiler oldukları bildirilmektedir.

Japonya Çin'i resmen protesto etti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin'in geçenlerde yaptığı nükleer deneme nedeni ile Japonya Çin'i resmen protesto etmiştir. Japonya'nın protestosunu Çin'e sunan Japon Dışişleri Bakanlığı, patlamadan doğacak zararın ödenmesini talep etme hakkının saklı tutulduğunu belirtmiştir. Bilindiği gibi geçen yıl yapılan benzer bir patlama sonucu Japonya'nın bazı bölgelerinde çok yüksek dozda radyoaktivite tesbit edilmişti. Bu arada, Çin'in atmosfer içinde yaptığı bu patlamadan doğan radyoaktif bulutların, Alaska'dan sonra ABD'nin Colorado ve Wyoming eyaletlerine de ulaştığı bildirilmektedir. Bu eyaletler de radyoaktivitenin 6-8 kat arttığı kaydedilmiştir.

Etiyopya ülkesini tamamen kurtardı

★ KÜBA EKONOMİK YARDIMA HAZIR OLDUĞUNU AÇIKLADI

Etiyopya, 8 ay önce Somali Birliklerinin işgaline uğrayan Güney ve Güney-Doğu bölgelerindeki topraklarını tamamen kendi kontrolu altına aldığını bildirmiştir. Adis Ababa'dan yapılan açıklamaya göre, Ogaden'deki son direniş noktaları da ortadan kaldırılmıştır. Açıklamada, Etiyopya'nın tekrar kontrolu altına aldığı bölgelerde yaşamın normalleştirildiği de belirtilmiştir. Savaş nedeni ile göç edenlerin köy ve kentlere geri dönmeye başladıkları ve Cibuti'ye giden demiryolunun da hizmete açıldığı belirtilmiştir. Somali'nin müdahalesinden önce, Etiyopya'nın dış ticaretinin % 60'ının bu demiryolu ile yapıldığı bildirilmektedir.

Bu arada Küba Dışişleri Bakanı, Etiyopya Haber Ajansına verdiği bir demeçte, Etiyopya devriminin zaferinin, bütün Afrika halklarının özgürlük ve sosyalist değişim uğrundaki savaşlarının zaferi olduğunu belirterek, «Küba'lı teknik uzmanlar, inşaatçılar, doktorlar, öğretmenler, Etiyopya'nın ekonomik kalkınmasına aktif olarak katılacaklardır demiştir.

NOTRON BOMBASI ABD'DE DE KINANIYOR

★ SOSYALİST ÜLKELER BİLİM ADAMLARI NÖTRON BOMBASINA KARŞI ÇIKTILAR

Washington'da Pentagon binası yakınlarında nötron bombasının yasaklanmasını isteyen bir gösteri yapılmıştır. Gösteriye saldıran polis, göstericilerden 23 kişiyi tutuklamıştır. Gösteride, ABD hükümetinin silahlanma yarışına son vermesi ve yumuşama politikasını izlemesi istenmiştir. Diğer ülkelerde olduğu gibi ABD'de de nötron bombasına karşı son zamanlarda çok sayıda gösteri yapıldığı bildirilmektedir. Bu arada, Hollanda'da açılan imza kampanyasına 1 milyondan çok insanın imza attığı ve nötron bombasını kınadığı bildirilmektedir. Aynı zamanda daha bir çok ülkede benzer imza kampanyalarının geniş destek görerek sürdüğü bildirilmektedir.

Bu arada, nötron bombasına karşı bir eylem planı belirlemek için geçenlerde Amsterdam'da yapılan uluslararası toplantının ABD delegesi, yaptığı bir açıklamada, nötron bombasının yasaklanmasını istemiş ve Sovyetler'in, bu bombanın yapımından karşılıklı olarak vazgeçme önerisini desteklediğini belirtmiştir.

Bu arada Sosyalist Ülkelerin Bilim Adamları tarafından düzenlenen bir danışma toplantısında, nötron bombasının dünya halkları için büyük bir tehlike olduğu ve silahlanma yarışını yeni bir düzeye çıkaracağı belirtilmiş, bu korkunç silahın yapımından vazgeçilmesi istenmiştir. Toplantıya, Dünya Bilim Adamları Federasyonu'na üye olan Sosyalist Ülkeler Bilim Adamları Örgütleri Başkan ve yöneticileri de katılmışlardır. Toplantıda, bilim adamlarının, teknik gelişmeleri, toplumsal ilerleme ve barış için kullanılması konusunda özel bir sorumluluk taşıdıkları belirtilmiş ve dünyada bilim alanında çalışan herkes, nötron bombasının üretimine karşı çıkmaya çağırılmıştır.

Sovyet Cumhuriyetlerinde yeni anayasalar hazırlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği'ni oluşturan cumhuriyetlerde yeni anayasa tasarılarının hazırlanarak toplum içinde tartışılmaya başlandığı bildirilmiştir. Zu tasarıların, geçen son baharda kabul edilen yeni Sovyet Anayasası temelinde hazırlandığı ve tartışıldıktan sonra cumhuriyetlerin meclislerinde ele alınacağı belirtilmektedir.

Bilindiği gibi geçen sonbaharda Sovyetler Birliği anayasası, bütün Sovyetler Birliği çapında tartışmaya açıldıktan sonra son biçimini almış ve kabul edilmişti. Sovyetler Birliği'ni oluşturan Cumhuriyetlerin de şimdi kendi anayasalarını bu yeni anayasa temelinde yenilmeg yenilemek üzere tasarılar hazırladıkları ve her cumhuriyette kendi tasarılarının toplum tarafından ele alınarak incelendiği bildirilmektedir. Bu incelemelerden sonra toplanacak olan cumhuriyetlerin meclislerinde de anayasa tasarılarının ele alınacağı ve son biçimlerinin verileceği açıklanmıştır.

ABD renklilerinin yürüyüşü sürüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'de kızılderililerinin, siyahların ve göçmenlerin temsilcilerinin katıldığı uzun protesto yürüyüşü sürmektedir. ABD'deki azınlıklara uygulanan baskıları protesto etmek için ABD'yi bir baştan bir başa geçmek üzere Sanfrancisco'dan başlayan yürüyüş Washington'da sona erecektir. Yürüyüşçülerin, binlerce millik yolun üçte birini geçtikleri bildirilmektedir. Yürüyüşçüler, protesto yürüyüşlerine başlarlarken, yöneticilerin ve kamuoyunun dikkatini azınlıkların sorunlarına çekmek istediklerini açıklamışlardı. Yürüyüş 11 Eylül'de başlamıştı.

ABD kömür grevi işverenlere 300 milyona patladı

ABD'de kömür işçileri yapılan son sözleşme önerisini onaylamadıktan sonra işçi ve işveren sendikaları arasında kesin sözleşme imzalanmıştır. 100 günden çok süren ABD tarihindeki en uzun grevlerden biri olan kömür işçileri grevinin, işverenlere 300 milyon dolara patlamıştır.

Bu arada, sözleşmeyi onayla mayan işçiler arasında grevin sürdürülme olasılığı bulunduğu belirtilmektedir. Hükümet ve işverenler böyle bir grevin kanunsuz olacağını açıklamışlar ve bu grevleri engellemeye çalışmışlardır. Bu arada hükümetin de böyle grevlere karşı güvenlik önlemleri almakta olduğu belirtilmektedir.

ABD Rodezya konusunda destek arıyor

Afrika'nın Güneyindeki durumu görüşmek üzere bu yakınlarda bir araya gelecek olan beş Afrika ülkesinin yöneticileri, bu hafta sonu ülkelerini ziyaret ed... ABD'nin BM temsilcisi Young ile görüşmeler yapmışlardır. Darüsselam'da yapılacağı açıklanan toplantıya katılacak olan Tanzanya, Zambiya, Mozambik, Angola ve Botswana yöneticileri ve Zimbabwe Yurtsever Cephesi liderleri, Rodezya'daki son durumu da ele alacaklardı. ABD BM temsilcisi Young'un bu ülkeleri gezerek yöneticiler ile ve bu arada Yurtsever Cephe liderleri ile gayri resmi görüşmeler yaparak, Rodezya konusundaki ABD - İngiltere planına destek sağlamaya çalıştığı bildirilmektedir.

olaylar ve gerçekler
bilge dicleli

İkili oyun

ABD-İsrail ilişkilerinin gerginleştiği, iki ülke arasına «soğukluk» girdiği bildiriliyor. İsrail Başbakanı Begin, Amerika'dan ayrılırken «hayatımın en zor üç gününü yaşadım» derken, ortak bir bildirinin de yayınlanmaması bu «soğukluk»»a işaret olarak gösteriliyor.

ABD-İsrail ilişkileri gerçekten soğuyor mu?

Görünürde öyle, ya gerçekte?

ABD-İsrail ilişkileri konusunda, hemen herkes tarafından bilinen bir gerçek vardır. ABD emperyalizmi, Ortadoğu'daki çıkarlarının en sadık, en körükörüne savunucusunun İsrail yönetimi olduğunu bilir. Her zaman da İsrail yönetimini desteklemiştir, desteklemeye de devam edecektir. Bu nedenle, ABD-İsrail ilişkilerindeki şu anda beliren durumu, bir «soğuma» olarak nitelendirmek ve büyütmek yanlıştır.

Şu andaki durum nereden ileri geliyor?

ABD, Ortadoğu'da yalnız tek bir şey üzerinde durmaktadır. O da bölgedeki petrol çıkarlarıdır. Petrol çıkarları, İsrail yönetiminin yayılmacı politikasının Güney Lübnan'a yansımasından daha da önde gelmektedir. Tüm dünya kamuoyu, bu arada gerici Arap rejimleri, İsrail yönetiminin Filistinliler üzerinde giriştikleri toplu kırımı açıktan olmasa bile, susarak protesto etmişlerdir. En azından kendi halklarına ters düşmemek için böyle davranmak zorunda kalmışlardır. Bu rejimlerin tümü ise, zengin petrol yataklarını, bu arada Amerikan petrol şirketlerinin kasalarının bekçileridir. Bu nedenle ABD, haberi olduğu, daha önce benzerlerini kendisinin de -Vietnam'da olduğu gibi-, pekçok yerde uyguladığı son toplu kırımı açıktan desteklememiştir, desteyleyememiştir.

İsrail yönetiminin giriştiği işgal ve toplu kırım hareketi, ileride kurulması düşünülen bağımsız Filistin devleti açısından olumsuz bir durum yaratırken, ABD'nin bu yöndeki isteklerini pekiştirirken, Mısır-İsrail ayrı görüşmelerine ve bu görüşmelere gerici Arap rejimlerinin katılmalarını sağlama yönünden zararlar da getirmiştir. ABD, uzun vadeli çıkarlarını düşünürken, İsrail yönetimi ile gerici Arap rejimlerinin, petrol şirketlerinin çıkarları potasında eritilmesini zorunlu görmektedir. Bu nedenle de, Suudi Arabistan'a, Mısır'a, Kuveyt'e, Birleşik Arap Emirliklerine, yani bölgedeki petrol devlerine, ABD'nin Araplara karşı olmadığını göstermesi gerekmektedir. İşte bu nedenle de 242 sayılı Birleşmiş Milletler kararının uygulanmasını ve İsrail'in işgal ettiği topraklardan çekilmesini istemektedir.

Ama ABD, aynı zamanda İsrail yönetiminin de kalbini kırmamak eğilimindedir. ABD Dışişleri Bakanı Vance, «biz bölgenin çıkarlarını koruyoruz» diyerek Amerikan tavrını maruz göstermeye çalışırken, İsrail politikasının bazı noktalarda değişmesi gerektiğini de belirtmektedir.

Bu değişikliğin ilk işaretleri, daha Begin ABD'de iken gelmiştir. Savunma Bakanı Ezer Wiezmann, ulusal bir hükümetin kurulması gerektiği yolunda açıklamalar yapmıştır. İsrail İşçi Partisi de bunu desteklemiş ve Begin'i ABD'ye karşı korur pozlarda, ABD'nin uzun vadeli çıkarlarının nasıl savunulacağını göstermeye başlamıştır.

İsrail İşçi Partisi, artık bir politika «değişikliği» yapılması zamanının geldiğini ileri sürmektedir.

Özetlersek, İsrail-ABD ilişkileri kesinlikle soğumamıştır. Yalnızca yeni bir aşamaya girmiştir. İsrail-ABD ilişkilerinin gerçekten soğuması ise, yalnızca Güney Lübnan saldırısına karşı çıkan, yayılmacılığı mahkûm eden, Filistin halkının geleceğini, İsrail halkının geleceğinden ayırmayan Rakah Cephesinin işbaşına gelmesinden sonra mümkün olabilir. Çünkü İsrail politik sahnesinde, Komünist Partisi'nin etkinliği olan Rakah Cephesi dışında, ABD'ye gerçekten karşı çıkan hiçbir parti yoktur.

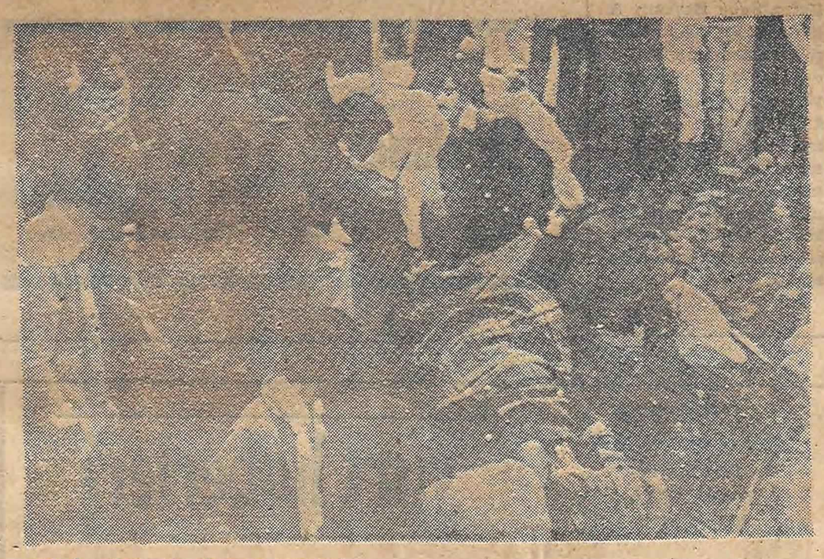
dünyada geçen hafta

ÇİN SİLAHLANMAYI VE GERGİNLİĞİ KÖRÜKLÜYOR —

Dünyanın ilerici ve barışçı güçleri nükleer silahların yasaklanıp ülkeler arasındaki gerginliklerin giderilmesi için savaşım verirken, Çin bunlara hâlâ kulak tıkıyor. Çin, geçen hafta atmosfer içinde yaptığı nükleer denemeden sonra, bunun, Çin'de nükleer silahları geliştirme programının bir parçası olduğunu açıkladı. Patlama nedeni ile çeşitli yerlerde radyoaktif serpinti başladı.

Siyonist katliam sonuçları: 1200 ölü 265 göçmen

İsrail'in Güney Lübnan'a giriştiği saldırının bilançosu, 1200 ölü, onbinlerce yaralı ve 265 bin göçmen olarak açıklandı. Bu arada Beyrut'da konut sorunu had safhaya ulaşırken, BM askerleri de bölgeye girmeye başlıyordu. Falanjistler, İsrail birliklerinin boşalttıkları yerlere kendilerinin yerleşmesi için çabalarken, Begin-Carter görüşmesi de bir hayli olaylı geçti. ABD yönetimi, bölgedeki uzun vadeli çıkarlarını düşünüyor ve Begin'e: «Haydi, biraz geri çekil de, planlarımız tıkırında gitsin» diyordu.

Bir İsrail Bombardımanı sonrası

Rodezya'da geçici kukla yönetim organı kuruldu

Rodezya'da üç uzlaşmacı siyah lider ile ırkçı Smith arasında varılan anlaşma sonucu, kukla bir yönetim organı kuruldu.

Ancak, ırkçılıktan çıkarı olan emperyalistler dışında yönetimi hiç kimse tanımıyor. Yurtsever Cephe, gerçek bağımsızlığa dek savaşımı sürdüreceğini açıklarken, ilerici güçler bu savaşımda halkın yanında olduklarını bildiriyorlar.

Karamanlis önceden tedbir mi alıyor?

Geçtiğimiz hafta içerisinde, Yunanistan Parlamentosuna bir tasarı sunan Başbakan Karamanlis'in Yeni Demokrasi Partisi, «şiddet eylemlerine karışanlara» ağır cezalar verilmesi ve polis yetkilerinin genişletilmesi için girişimlerde bulundu. EDİK, PASOK ve YKP'nin karşı çıktıkları tasarı, demokratik kamuoyunun da tepkisine yol açtı. Karamanlis ise, amacının iç huzuru korumak ve demokrasiyi savunmak» olduğunda ısrar ediyordu.

Fransız seçimlerini sağ az fakla kazandı

Fransa seçimlerinde parlamento çoğunluğunu yine sağ partiler ele geçirdiler. Seçim sistemi yüzünden sol partiler ile sağ partiler arasındaki oy farkı,kazanılan sandalye farkından çok daha düşük.

Fransız Komünist Partisi ve Sosyalist Parti seçimlerden sonra yaptıkları açıklamalarda, uğraşlarını aksatmadan sürdürecek lerini söylemişlerdir.

Dünya Halkları Irkçılığı kınadı

Dünyanın en geniş örgütü Birleşmiş Milletler çağrısı üzerine bütün dünya halkları ırkçılığı kınadılar. 21 Mart'ta, Afrika'nın güneyindeki ırkçı baskı ve sömürünün son bulması istendi, buralardaki halklarla dayanışmanın güçlendirileceği belirtildi.

Ancak ırkçılık yalnız buralarda yürütülmüyor. Dünya halkları ve ilerici güçler, «insan hakları» lafını ağzından düşürmeyen ABD yöneticilerine, Wilmington'lu 10'lar, John Harris, ve daha nice insan hakları savunucusunu neden hapsettiğini sordu, ve bunların bırakılmaları için eyleme geçti. Her ülkenin demokratik kamuoyu, ırkçılık konusunda bildiriler yayınladı.

F.Alman Metal işçileri başarı ile direniyor

Federal Alman Metal işverenlerinin uzlaşmaz tutumu yüzünden 110 bin Metal işçisi greve çıktı. Aralarındaki 10 bin kadar Türkiyeli işçi de omuz omuza savaşıma katılıyor. IG-METALL Sendikası, grev sırasında işçiler için özel programlar hazırladı.

Kömür işçileri kazandılar

ABD'de uzun bir zamandan beri devam eden 165 bin kömür işçisinin grevi sona erdi. Yeni sözleşmenin, işçi ücretlerine önemli zamların, sağlık ve bakım işlemlerini iverenlerin üstlenmesini, ve emeklilik konusundaki ayrımların kaldırılmasını getirdiği açıklandı.

Bu arada Jimmy Carter'in de çok istediği Taft -Hartley Yasasını açıkça işletmediği de ortaya çıkıyordu. 165 bin kömür işçisi, ülke çapında büyük destek kazanmışlar, çeşitli partiler ve sendikalar tarafından aktif olarak desteklenmişlerdi.

BM Namibya'nın bağımsızlığını istedi

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi'nin Lusaka'da yaptığı toplantıda alınan kararlarda, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin silahlı kuvvetlerinin Namibya'yı işgaline son vermesi istenmiş ve Namibya'nın bir an önce bağımsız bir ülke olarak ilan edilmesi gerektiği belirtilmiştir. BM Namibya Konseyi'nin Lusaka toplantısına katılanlar, Güney Batı Afrika Halkları Örgütü'nü (SWAPO), Namibya halkının tek siyasal temsilcisi olarak tanıdıklarını yeniden belirtmişlerdir.

ÜÇ ÖĞRENCİYE İŞKENCE YAPILMIŞ

Londra'da bir açıklama yapan Kilise yetkilileri, Namibya'da bulunan Irkçı Güney Afrika rejimi polisinin, üç Namibyalı öğrenciye üç gün süreyle elektrik işkencesi yaptıklarını açıklamıştır.

Disiplinsiz davrandıkları gerekçesiyle gözaltına alınan öğrencilerin, paraları olmadığı için okul forması satın alamadıkları haber verilmiştir. Polisin, üç öğrenciyi de formaları bulunmaması nedeniyle gözaltına aldığı ve yaşları 18'in altında olan çocuklara, tüm yaşamlarını etkileyecek işkenceler uygulandığı bildirilmiştir.

Sovyetler silahlanma önerilerine dikkat gösterilmesini istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin resmi organı Pravda gazetesi, Batı ülkelerini, Sovyetler Birliği'nin son silahsızlanma önerilerine, nötron bombasının yapımından karşılıklı olarak vazgeçme, barışçı amaçlarla yapılan nükleer yeraltı denemelerine moratoryum koyma ve bütün devletlerinin nükleer silah yapımını aynı anda durdurma önerilerine karşı ciddi bir yaklaşım göstermeye çağırmıştır. Pravda gazetesi, Sovyetler Birliği'nin ABD ile, stratejik silahlarının sınırlandırılması üzerine yeni bir anlaşma yapılmasına ve Orta Avrupa'da silah indirimi görüşmelerine büyük bir önem verdiğini söylemiştir. Gazete, Batı'lı basın organlarının ve Pekin'in, «Sovyet Tehlikesi» iddialarının asılsız olduğunu belirtmiş ve, «Sovyet tehlikesi üzerine çıkarılan iddialar, dünyadaki olumlu süreçlerin gelişmesini baltalayarak tehlikeli silahlanma yarışını sürdürmek isteyenler tarafından yayılmaktadır» demiştir.

kısa haberler

LONDRA

ABD'ne resmi bir ziyaret yapmakta olan İngiltere Başbakanı Callaghan, başlıca kapitalist ülkelerin, en önemli ekonomik sorunları çözme işine şimdiye kadar ortak bir yaklaşım biçimi bulamadıklarını söylemiş ve işsizliğin artmasının ve sanayideki durgunluğun, bunun bir sonucu olduğunu belirtmiştir. ABD Başkanı Carter ile Callaghan arasında yapılan görüşmelerde, Temmuz'daki Londra toplantısının hazırlıkları ele alınmıştır. Bilindiği gibi bundan önce de yapılmış olan bu tip ekonomik zirve toplantıları sonuçsuz kalmıştı.

MOSKOVA

Sovyetler Birliği'nin en büyük tirajlı gazetelerinden biri olan «İzvestiya» gazetesi, Ekim Devrimi nişanı ile ödüllendirilmiştir.

Nişanı veren SBKP Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, gazetenin sosyalizm yolundaki başarılı yayınını övmüş ve ülke kalkınmasında ve toplumun bilgilendirilmesindeki başarılarının büyüklüğüne işaret etmiştir.

ŞAM

Sovyetler - Suriye ikili komisyonunun olağan toplantısında, enerji işlerinde, petrol sanayiinde, su tesisleri ve taşıt araçları yapımında, ulusal kadrolar eğitiminde, ortak çalışmaların aktifleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Şam'da yapılan toplantıya, Sovyetler Birliği Dış Ekonomik İlişkiler Devlet Komitesi Başkan Yardımcısı da katılmıştır. Bu toplantıda ayrıca, Suriye'de bir enerji nakil hattının kurulmasına ve Suriye çölündeki su kaynaklarının incelenmesi için Sovyetler'den Suriye'ye uzmanlar gönderilmesine karar verilmiştir.

NEW YORK

BM'e üye ülkelerin New York'ta yaptıkları toplantıda, Vietnam'ın kalkındırılması için Uluslararası Yardım Komisyonu'nun raporu ele alınmıştır. Aynı toplantıda konuşan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim, BM'e üye ülkeleri, savaşın sonuçlarını ortadan kaldırmaya çalışan Vietnam halkına elinden gelen desteği göstermeye çağırmıştır. Vietnam Dışişleri Bakan Yardımcısı da toplantıda yaptığı konuşmada, sosyalist ülkelerin ve en başta da Sovyetler Birliği'nin Vietnam'a verdikleri yardımın, ulusal ekonominin kalkınması için çok büyük bir önem taşıdığını belirtmiştir. Sovyetler Birliği temsilcisi ise yaptığı konuşmada, Sovyetler Birliği'nin, Vietnam'a yaptığı yardımı ilerde de aktif olarak sürdüreceğini söylemiştir.

AMMAN

İsrail işgali altındaki Arap topraklarına 100 kadar öğretmen, İsrail makamlarının bu bölgelerde yaşayan Arap halka baskılarını protesto etmek amacıyla Kızılhaç örgütü binasını işgal ederek oturma grevi yapmışlardır.

Grevli öğretmenler, İsrail'in Güney Lübnan'a düzenlediği son saldırı üstüne protesto gösterileri yapan bir çok Arabın İsrail makamları tarafından ya tutuklandıkları, yada çok kötü muamelelerle karşılaştıklarını bildirmişler ve bu duruma son verilmesi amacıyla dünya kamuoyunun dikkatini çekmek istediklerini açıklamışlardır.

TOKYO

Tokyo'nun Uluslararası Havaalanının hizmete açılmasını istemeyen göstericiler ile polis arasında büyük çatışmaların çıktığı öğrenilmiştir. Bilindiği gibi bu havaalanının hizmete açılmaması için uzun süreden beri Japonya'da gösteriler olmakta, çatışmalar çıkmaktadır.

Son çatışmanın çok şiddetli olduğu ve gösteri alanına binlerce polis sevkedildiği haber verilmektedir. Çatışma sırasında çok sayıda yaralanan olduğu da bildirilmiştir. Belirtildiğine göre, çatışmalar sırasında göstericiler molotof kokteylleri kullanmışlar, polis ise kalabalığı dağıtmak için silah kullanmış, sık sık havaya ateş açmıştır.

İnan Ecevit hükümetinin dış politikasının ana hatlarının henüz açıklığa kavuşmadığını iddia etti

★ AP BİTLİS SENATÖRÜ, SAVUNMA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYININ GECİKMESİ HALİNDE, TÜRKİYE'NİN ABD İLE OLAN İLİŞKİLERİNİN VE TESİSLERİN DURUMUNUN CİDDİ BİR BİÇİMDE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ GEREKTİĞİNİ DE SÖYLEDİ

☆ ABD'Yİ DÜNYANIN BİR NUMARALI GERÇEĞİ OLARAK GÖSTEREN İNAN «ATİNA İLE İLİŞKİLERİMİZDE AMERİKA'NIN TÜRKİYE KARŞISINA DÜŞEN TAVRINI ENGELLEMEK GEREKİR» DEDİ

ANKARA, (İSTA)

Adalet Partisi Bitlis Senatörü Kâmuran İnan Ecevit'le Karamanlis'in Montreux'deki zirve toplantılarının olumlu bir gelişme olduğunu söylemiş, **«yalnız Montreux buluşması sırasında sayın Başbakanın ABD'ye karşı davranışı buluşmanın müsbet neticesini ikinci plâna atmış ve adeta Türk - Yunan buluşması ABD - Türk çatışmasına dönüşmüştür»** demiştir.

Uzun süre Birleşmiş Milletler de görev yapan ve Amerika Birleşik Devletlerine yakınlığıyla tanınan Adalet Partisi Senatörü İnan Yankı Dergisi'nin sorularına verdiği cevaplarda Ecevit Hükümetinin dış politikasının henüz ana hatlarıyla tam açıklığa kavuşmadığını öne sürmüş **«aslında Türkiye'nin dış politikasını belirleyen esaslar, döneler vardır ve bunlar değişmemiştir. Şimdiki hükümetin biçimde çok farklı olma arzusu göstermesine rağmen esasta büyük bir değişiklik yapacağını sanmıyorum»** şeklinde konuşmuştur.

Başbakan Ecevit'in ABD'nin tutumu karşısında takındığı sert tutumun Yunanistan'ın işine geldiği görüşünü de tekrarlayan İnan dergisinin sorularını özetle şöyle cevaplandırmıştır:

SORU — Türkiye'nin izlediği dış politikayı ana hatlarıyla nasıl değerlendiriyorsunuz?

CEVAP — Yeni hükümetin dış politikasının ana hatları henüz tam açıklığa kavuşmuş değildir. Ama 1940'larda çizilen dış politika anlayışı ana hatlarıyla değişmemiştir. Yapılan hükümet değişikliklerine rağmen bu durum kendini korumuştur. Aslında Türkiye'nin dış politikasını belirleyen esaslar, döneler vardır. Ve bunlar değişmemiştir. Şimdiki hükümetin, biçimde çok farklı olmak arzusunu göstermesine rağmen esasta büyük bir değişiklik yapacağını sanmıyorum.

SORU — Değişmemesini neye bağlıyorsunuz?

CEVAP — Büyük ölçüde bir memleketin dış politikasını için de yaşadığı ortam ve ülkenin ekonomik rejimi belirler. Bizim de ilişki ve menfaatlerimiz bu anlamda belirlenmiştir. Bir ülke nin bütün ülkelerle eşit ilişkiler içinde olması beklenemez. Türkiye'de bu konuda tercihini yapmış bulunmaktadır. 1952'de Kuzey Atlantik Paktına girmekle, 1959 da AET'ye başvurmakla, Avrupa Konseyi ve OECD üyesi olmakla bir tercih yapmıştır.

SORU — Montreux buluşmasının yararlı, olmadığı görüşünü paylaşıyor musunuz?

CEVAP — Montreux'de buluş mak kanımca olumlu bir harekettir. Yunan tarafı daima Türkiye'nin uzlaşmaz olduğunu dünya'ya ilan eder dururdu. Sayın Başbakanın Montreux'ye gitmeleri ve hatta Yunan Başbakanını adeta gelmeye zorlamaları olumlu bir adımdır. Yalnız Montreux buluşması sırasında Sayın Başbakanın ABD'ye karşı davranışı buluşmanın müspet neticesini ikinci plana atmış ve adeta Türk - Yunan buluşması Türk - ABD çatışmasına dönüşmüştür.

SORU — Başbakanın çıkışı erken ve fevri midir?

CEVAP — Türkiye - ABD çatışması Yunanistan'ın istediği önemli bir olaydır. Bunu düşünerek böyle bir Yunan oyununa gelmemek gerekir. Zaten sayın Başbakanın çıkışında teşhis hatası var. Gölge zaten var. Ambargodan beri var. Ben tepkiye karşı değilim. Ancak yabancı bir ülke toprağında yapılması, asıl konunun önemini zayıflattı. Ülkeye dönünce yapılmalıydı.

SORU — Türk - Yunan ve Türkiye - ABD ilişkilerinde sizce nasıl bir politika izlenmeli?

CEVAP — Kanımca, Türkiye, Yunanistan'a karşı politikasını çok açık olarak bildirmelidir. Atina Türkiye'ye karşı kampanyayı bırakmalı. Atina Yunan lobisini kullanmaktan vazgeçmeli. Türkiye'ye karşı silahlanma yarışından ve dış güçleri bu yönde etkilemek çabasından vazgeçmeli. Ayrıca Yunanistan Kıbrıs konusundaki sorumluluğunu kabullenmelidir. Biz. Yunanistan'ın AET'ye tam üye olmasını engellemek zorundayız. ABD dünyanın bir numaralı gerçeğidir. Atina ile ilişkilerimizde Amerika'nın Türkiye'nin karşısına düşer tavrını engellemek gerekir. Bu işler Ankara'da oturarak olmaz. Haklılık böyle kanıtlanamaz.

SORU — Ambargonun kalkmasının gecikmesi halinde tutumumuz ne olmalı?

CEVAP — Savunma işbirliği antlaşması'nın onaylanmasının gecikmesi halinde Türkiye'nin AB Dile ilişkilerine ve tesislerin durumunun ciddi bir şekilse göz den geçirilmesi gerekir. Ben ABD'ye karşı milli menfaatlerimizin sonuna kadar korunmasından yanayım. ABD Türk - Yunan ilişkilerinden çekilmelidir.

ATİLLA ONUK: "ALEV COŞKUN'UN EVİNİ TALAN ETTİRECEĞİM,,

İSTANBUL (İSTA)

Anadolu Ajansı Genel Müdürü Atilla Onuk İstanbul'da düzenlediği basın toplantısında, hükümetin kendisi hakkında yeni baskınlar düzenlediğini iddia etmiş ve Turizm Tanıtma Bakanı ile ilgili olarak da «Alev Coşkun'a haciz koydurup evini talan ettireceğim» demiştir.

Onuk, basın toplantısında, «Hükümetin başı ne olursa olsun Anadolu Ajansı'nı ele geçirmek» istiyor türünden iddialarını tekrarlamış, Başbakanı kendisini mahkemelerin üzerinde görmekle suçlamış, Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun'u da mahkemeye vereceğini söylemiş ve «Haciz koydurup, evini talan ettireceğim» demiştir.

Tekstil İşçileri Sendikası Beyoğlu Şube Genel Kurulu ertelendi

İSTANBUL, (İSTA)

Tekstil Beyoğlu Şubesinin Genel Kurulu erken saatlerde gelen işçilerin katılımıyla başlamış bu arada bir grup görevli işçilerin uyarılarını dikkate almayarak Genel Kurul'un dağılması yönünde gösteriler yapmaya yeltenmişlerdir.

Genel Kurul'u Divan Başkanlığına Tekstil Bursa Şube Başkanı Ali Aykut'un ezici bir çoğunlukla seçilmesinden sonrada provokasyonlarını sürdüren bu grup uyarıları dinlemeyerek Genel Kurul'un çalışmasını engellemek istemişlerdir. Bunun üzerine divan başkanlığı Genel Kurul'u ertelemek zorunda kalmıştır.

Yurtlara öğrenci atınmasına Kurum ve okul yönetimi karar verecek

★ ÖĞRENCİ YURTLARININ YÜZDE 50 KAPASİTE İLE ÇALIŞTIĞI BİLDİRİLDİ

☆ OKULLARINDA BAŞARILI OLAMAYAN ÖĞRENCİLERİN YURTLARLA İLİŞKİLERİ KESİLECEK

ANKARA (İSTA)

Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü Halil Güven öğrenci yurtlarının bugünkü durumda yüzde 50 kapasite ile çalıştığını oysa 30 bin öğrenciyi barındırabilecek yatak sayısının bulunduğu açıklamıştır. Güven, yurtların güvenilir ve tarafsız bir yönetim altında çalışması için birçok önlemler alındığını ifade ederek «Öğrenci yurtlarına yapılacak kesin kayıtlar da Kredi ve Yurtlar Kurumu ile Öğretim Kurumları yetkilileri tarafından yapılacaktır» demiştir. Güven, bu arada okullarında başarılı olmayan ve bir ay süreyle yurttan ayrı kalan öğrencilerin yurtla ilişkisinin kesileceğini söylemiştir.

Yurtların yasalarda belirtilen amaçlar doğrultusunda çalıştırılabilmesi amacıyla alınan önlemleri açıklamak üzere dün bir basın toplantısı düzenleyen Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürü Halil Güven yurtlarda boş bulunan ve boşalacak yerlere mutlaka birinci sınıf öğrencilerinin alınacağını, yurtlara geliş saatinin kız öğrenciler için 21.30, erkek öğrenciler için de 23.30 olduğunu kaydederek alınan önlemleri şöyle sıralamıştır:

«— Yurtlarımızda her türlü siyasi ve ideolojik mahiyet teki toplantılara kesinlikle izin verilmeyecektir.

Yurtta barınmakta olan öğrencilerin tanınması yönünden zorunlu görülen, yurda giriş kartı konusuna özen gösterilmekte olup değişik renkte tanıtma kartı bastırılıp örgütümüze dağıtılmıştır. Bundan böyle tanıtma kartı olmayan kişilerin yurtlarımıza girmelerine olanak tanınmayacak ve yurda her girişte kart kontrolu yapılacaktır.

— Öğrenci yatak odalarına barınmakta olan öğrencilerin adı ve soyadını, fotoğrafını ve yatak nosunu gösterir kartlar asılarak gerek güvenlik kuvvetlerince gerekse yurt yönetiminee yapılan denetlemelerde kolaylık sağlanacaktır.

— Herhangi bir siyasi ve ideolojik görüşün militanı durumuna gelmiş, anarşik eylemlere karışmış öğrencilerin yurtlarımızda barındırılmamaları için istenilmesi zorunlu emniyet örgütünden alınması gereken güvenlik belgesi konusu üzerinde önemle durulacaktır.

— Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliğinin 12. maddesinde öngörülen yurt ücretlerinin her ayın 10. günü mesai saatleri sonuna kadar ödenme zorunluluğu konusu mutlaka izlenecek, bu tarihe kadar ücretini yatırmayan öğrencinin kaydı silinerek yurtla ilişkisi kesilecektir.

— Yurtlarımızda öğrenci Disiplin Kurulları en kısa zamanda oluşturularak çalışır duruma getirilecektir.

— Öğrencilerin yurtlarımız da barındırılma süreleri yeniden saptanarak, özellikle öğrenim süresi dışında fazla süre barındırılmalarına engel olunacaktır.

— Öğrenci kayıt ve kabul işlemleri ile ilgili Yurt İdare ve İşletme Yönetmeliğinin 8. maddesinde öngörülen evli olmama 30 yaşına kadar barındırılma konuları üzerinde yeniden durularak yeni önlemler getirilecektir.

— Yurtlarımızda Atatürk resmi, panosu ve özdeğişleri dışında herhangi bir resim, pano, v.s'nin asılmaması konusunda aşırı özen gösterilecek ve kesinlikle önlenecektir.»

Cemil Sönmez'in cenazesi törenle kaldırıldı...

İSTANBUL, (İSTA)

Faşist Komandoların bir süre önce İstanbul Üniversitesi önünde ilerici öğrencilere karşı giriştikleri bombalı ve silahlı saldırıdan sonra yaralı olarak kaldırıldığı Cerrahpaşa Hastanesinde kurtarılamayarak ölen Hukuk Fakültesi öğrencisi Cemil Sönmez'in cenazesi dün düzenlenen törenle memleketi Kırşehir'e gönderilmiştir.

Bilindiği gibi bir grup faşist komando 16 Mamrt günü İstanbul Üniversitesi Merkez binadan çıkmakta olan ilerici öğrencilerin üzerine bomba atmışlar daha sonra da makinalı tüfekle taramışlardı. Bu saldırı sonucu 1'i kız 6 ilerici öğrenci ölmüş, 60 öğrenci de yaralanmıştı. Ağır yaralı olarak Cerrahpaşa Hastanesine kaldırılan Hukuk Fakültesi son sınıf öğrencisi Cemil Sönmez yapılan müdahaleye rağmen kurtarılamayarak ön ceki gün ölmüştü.

Bugün arkadaşları tarafından Morg'dan alınan Cemil Sönmez'in cenazesi eller üzerinde Sirkeci'ye kadar taşınmış burada otobüse konularak memleketi olan Kırşehir'e gönderilmiştir. Cemil Sönmez'in ölümü ile bu olayda hayatlarını kaybedenlerin sayısı 7'ye yükselmiştir.

Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri öğretmenlik hakkının tanınmasını istedi

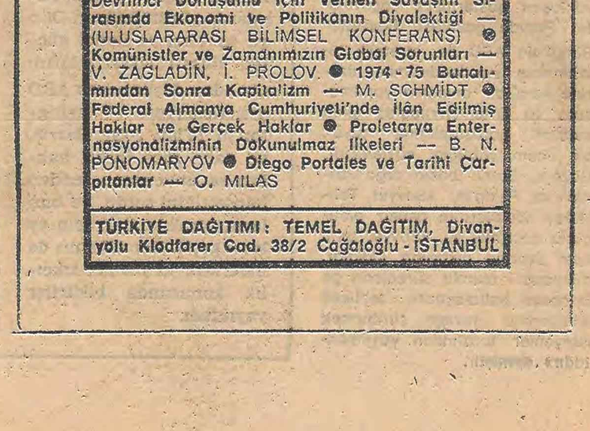
★ ÖĞRENCİLER OKUL ÖNÜNDE DÜZENLEDİKLERİ BASIN TOPLANTISINDA HAKLARINI ALMAK İÇİN ÖNÜMÜZDEKİ GÜNLERDE ÇEŞİTLİ DİRENİŞ EYLEMLERİ YAPACAKLARINI SÖYLEDİLER.....

İSTANBUL (İSTA)

İstanbul Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrenci temsilcileri bugün okul önünde bir basın toplantısı düzenleyerek öğretmenlik hakkının tanınmasını istemişlerdir. Öğrenciler hakları verilmezse önümüzdeki günlerde çeşitli direniş eylemleri yapacaklarını da belirtmişlerdir.

Yay-Kur'a bağlı Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri bu okullar eğitime açılırken güdülen amacın, «ara insan yetiştirmek», «diplomalı işsizler ordusu sayisini çoğaltmak» ve «emekçi kesimlerden gelen öğrenciler arasında ikilik yaratmak» olduğunu öne sürmüşler Milli Eğitim Bakanlığının kendileri ile ilgilenmediğini belirtmişlerdir. Öğrenci temsilcileri istekleri konusunda ise şunları söylemişlerdir:

«Okuldan mezun olanların istihdam sorunu çözülsün. Tüm Yabancı Diller Yüksek Okulları Akademiye dönüştürülsün. Gerici okul yönetmeliği ve disiplin yönetmeliği kaldırılsın. Tüm arkadaşlara öğretmenlik hakkı verilsin. İstanbul'daki 3 Yabancı Dil Yüksek Okulu bir binada toplansın. Gerici öğretim üyeleri kaldırılsın. Öğrencilere Mediko-Sosyal hakkı tanınsın.»

Yabancı Diller Yüksek Okulu öğrencileri basın toplantısında görülüyor...

Duyuru

DAHA GÜÇLÜ, DAHA YIĞINSAL, BİR İGD İÇİN BAĞIŞ KAMPANYASINA KATILALIM

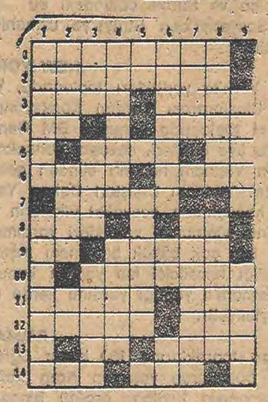
HESAP No:

Türkiye Halk Bankası
Aksaray Şubesi
413/66 015
T.C. Ziraat Bankası
Lâleli Şubesi
2562—D

televizyon

19.00 DÖNME DOLAP (Çocuklara)
19.25 KLÂSİK MÜZİK
20.00 HABERLER
20.45 ÇAĞDAŞ EDEBİYAT DİZİSİ «KURTULANLAR» (6)
21.30 TÜRKÜLERİMİZ OYUNLARIMIZ
22.00 SANAT 78 (İzlenmeli)
22.45 GÜNE BAKIŞ

bulmaca

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Bir şeyi önceden hissetme yeteneği - Öğüt. 2 — Zayıflık - Kısa güldürü - Korku belirtir. 3 — Bir emir - Eğlenme - Bir asalet unvanı. 4 — Çözümlenme olanağı olmayan (durum) - Bir halk oyunumuz. 5 — TERSİ, Türkiye'nin trafikteki simgesi - Haklıya hakkının verilmesi. 6 — Dinle devlet işlerinin ayrı olması - TERSİ. Beyaz - Bir işaret sifatı. 7 — İçinde bir ulusun yaşadığı bölge - Bebeklerin süt, vb. içtiği şişe. 8 — Bebeklerin sarıldığı bez - Güney Anadolu'da bir sıradağ. 9 — Ödenti - TERSİ, Bir erkek adı.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Ahmet Arif. 2 — Dar - rU - şA. 3 — Niagara. 4 — Anlak - raK. 5 — Artist. 6 — Ma - Sömel. 7 — Ey - Or - Nal. 8 — Rn - Mi. 9 — dnA - Akıl. 10 — İl - Re. 11 — Rötar - Ka. 12 — Elişi - akİ. 13 — Can. 14 — Kreviz.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Adnan Menderes. 2 — Hain - Ay - Öf. 3 — mralA - Rantiye. 4 — Garson - Aş. 5 — Traktör - İrice. 6 — auR - iM - Mal - Av. 7 — Arsenik - Kani. 8 — İş - Atla - Irak. 9 — Fark - Lale - İz.

SOLDAN SAĞA:

1 — Hürriyet. 2 — 12 Mart dönemi Başbakanlarından . (Adı Soyadı). 3 — Bulaşıcı (eski dilde) - İnandırma. 4 — TERSİ, Demirin simgesi - Bir evcil hayvan 5 — Soylu - İsim. 6 — Dumanın bıraktığı iz - Amerika'da eski bir uygarlık. 7 — SSCB'de bir milliyet. 8 — Bir müzik aleti - Baryumun simgesi. 9 — Doymamış - Yargıç. 10 — Bir edebiyatçı ve yazarımız. 11 — Bir işin en elverişli koşullarla yapacak firmaya yaptırılması için yapılan uygulama - Genişliği. 12 — TERSİ, Bir bilim - TERSİ, Kıpkırmızı hale gelmiş kömür. 13 — Rey - İnce yol, patika 14 — Bir ağırlık ölçüsü birimi - TERSİ, Işık.

radyolar

TRT 1

05.00 Açılış,
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Türküler Geçidi
23.00 Haberler
01.00 Kapanış

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
10.50 Hafif Müzik
12.20 Bilim ve Hayat
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
19.00 Haberler
19.30 Türküler
21.00 Şarkılar
23.30 Haberler
23.55 Program ve Kapanış
01.00 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
09.00 Sabah Konseri
10.45 Türküler
11.15 Öğleye Doğru
13.00 Konser Saati
16.00 Plak Albümünden
17.30 Oda Müziği
19.00 Müzikli Dakikalar
22.00 Müzik Takvimi

yurt haberleri

KARACABEY'DE SAĞLIK PERSONELİ ÖDENEKLERİNİ ALAMAMAKTAN ŞİKÂYETÇİ

KARACABEY (ABC AJANSI)

Karacabey merkez ve merkeze bağlı 67 köyde karma aşı yapan Sağlık Müdürlüğü personeli, emeklerinin karşılığını alamamaktan şikayet etmektedirler.

6-14 yaşları arasındaki çocuklara felç, boğmaca, difteri, tifo ve tetanos aşısı yaptıklarını belirten sağlık personeli:

«Soğuk ve kar demeden tüm köyleri dolaşarak aşı yaptık. Ancak bugüne dek fazla ücretlerimizi alamadık. İlgililerden ilgi bekliyoruz» demişlerdir.

Önümüzdeki sezon tüm köyleri tekrar gezerek görev yapacaklarını belirten sağlık ekipleri, üç ayda 7 bin çocuğa aşı yapmışlardır.

BOLU'DA SAĞLIK EMEKÇİLERİ ÜZERİNDEKİ BASKILAR SÜRÜYOR

BOLU — 2. MC döneminde Sağlık Bakanlığına yerleştirilen faşist eğilimli kişiler sağlık emekçileri üzerinde o dönemde uyguladıkları baskıları halen sürdürmektedirler. Bu saldırılar Bolu'da özellikle Fizik-Tedavi -Kaplıca Hastanesinde yoğunlaşmaktadır: Son olarak kurum şöförü Turan Adıgüzel görevinden alınarak terziha neye verilmiştir. Bu arada başka yere nakli için İl Sağlık Müdürünün baskı altına alındığı öne sürülmektedir.

BANDIMA'DA 3 BİN DÖNÜMLÜK EKİLİ ALAN SU ALTINDA KALDI

BANDIRMA (THA)

Aksaçal bucak sınırı ile Doğa, Karaçalılık ve Ergili köylerindeki 3 bin dönümlük ekili alan sular altında kalmıştır.

Karadere'nin taşması sonucu 3 bin dönümlük ekili alandaki buğday, arpa ve bakla ürünlerinin yüzde 50 oranında zarar gördüğü Bandırma Kaymakamı Gültekin Gün gör tarafından açıklanmıştır:

ERZURUM'DA BELEDİYE OTOBÜSLERİNE 50 KURUŞ ZAM YAPILDI 20 BİNE YAKIN

ERZURUM (IHA)

Erzurum'da Belediye şehir içi yolcu ücretlerine 50 kuruş zam yapılmıştır.

Erzurum Belediye Meclisi Şubay ayındaki toplantısında şehir içi yolcu otobüslerine zam yapılmasının zorunlu olduğuna karar vermiş ve bu kararı ilgili Bakanlığa bildirmiştir. Bakanlığın onayından sonra zamlı tarife bu sabah tan itibaren uygulanmaya başlanmıştır.

Erzurum'da daha önce 150 kuruş olan tam biletler bundan böyle 200 kuruşa, yarım biletler ise 100 kuruşa satılacaktır.

ÜRETİCİYE 360 MİLYON ÖDENECEK

ESKİŞEHİR (THA)

Eskişehirli 20 bine yakın pancar çiftçisine 360 milyon lira ödeneceğini açıklayan ilgililer pancar paralarının dağıtılmaya başladığını belirtmişlerdir.

Eskişehir Şeker Fabrikası Ziraat Müdürü Orhan Leblebicioğlu, Eskişehir'deki pancar üreticilerine 130 milyon lira dağıtıldığını belirterek şu açıklamayı yapmıştır:

«— Geçtiğimiz sezon 208 bin dolar araziye ekim yapılmış ve Eskişehir bölgesinde yüksek miktarda şeker pancarı elde edilmiştir. 20 bine yakın pancar çiftçisi 360 milyon lirayı banka aracılığı ile almaya başlamışlardır. Sadece Merkez Çukurhisar Köyü pancar çiftçisine 5 milyon lira ödenmiştir. Halen ödemeler devam etmektedir. Mart ayı sonuna kadar ödemenin tamamlanması için çalışmalar sürdürülmektedir.»

Öte yandan, pancar paralarını almak amacıyla banka önünde biriken Eskişehirli üreticiler, ücretlerinin dağıtılmasıyla köylerin yanı sıra şehir merkezinde de piyasanın hare ketleneceğini ifade etmişlerdir.

Barış ve Sosyalizm Sorunları
mart 1978 sayısında

● Bulgaristan Komünist Partisi'nin Bugünkü Sosyal Politikası — S. TODOROV ● Dünyadaki Değişmeler ve Gelişmekte Olan Ülkeler — P. KEUNEMAN ● Washington Güney Afrika'da Neye Güveniyor — E. PAHAD ● Toplumun Devrimci Dönüşümü İçin Verilen Savaşım Sırasında Ekonomi ve Politikanın Diyalektiği — (ULUSLARARASI BİLİMSEL KONFERANS) ● Komünistler ve Zamanımızın Global Sorunları — V. ZAGLADİN, İ. PROLOV ● 1974 - 75 Bunalımından Sonra Kapitalizm — M. SCHMİDT ● Federal Almanya Cumhuriyeti'nde İlân Edilmiş Haklar ve Gerçek Haklar ● Proletarya Enternasyonalizminin Dokunulmaz İlkeleri — B. N. PONOMARYOV ● Diego Portales ve Tarihi Çarpıtanlar — O. MİLAS

TÜRKİYE DAĞITIMI: TEMEL DAĞITIM, Divanyolu Kıodfarer Cad. 38/2 Cağaloğlu - İSTANBUL

Faşizm Türkiye'de tırmanırken, tarihin dersleri ve sosyal demokrasinin yanılgıları

CHP anti-faşist savaşımda yerini alacak mı?

Oya BAYDAR

20 Mart eylemi mi? 17 Mart gösterileri mi?

Sosyal demokrasinin tarihsel yanılgısını tekrarlamasının özünde yatan nedenleri daha iyi kavramak, işin düğümü olan «anti-faşist cephe» sorununa nasıl yaklaştığını görebilmek için, ilk ağızda ayrıntı gibi de gelse 17 Mart günü büyük kentlerde yapılan anti-faşist gençlik gösterileri ile, 20 Mart günü DİSK'in çağrısı üzerine yapılan işçi-emekçi ağırlıklı anti-faşist protesto eylemini karşılaştırmakta yarar var.

17 Mart günü, İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Diyarbakır vb. okulları boşaltan yüksek ve orta öğrenim gençliği, anti-faşist protesto gösterileri ve yürüyüşler yapıyorlar. Bu eylemlerden sonra, Başbakan Ecevit, o gece bütün Türkiye radyolarından verilen konuşmasında, öğrencilerin haklı heyecanını ve tepkisini anladığını bildiriyor, protesto gösterileri sırasında herhangi bir olaya neden olmamalarından duyduğu sevinci dile getiriyor ve öğrencileri kutluyordu.

Bu konuşmayı yaptığı sırada, Başbakan'ın, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün, faşist katliamı protesto için DİSK üyelerini, tüm işçileri ve demokratik kuruluşları 20 Mart pazartesi sabahı saat 08.00-10.00 arasında bir protesto eylemine davet ettiğinden, kısaca DİSK in faşizmi protesto için bir ihtar eylemi kararı aldığından haberi vardı. Nitekim Başbakan Ecevit, 17 Mart gecesi yaptığı konuşmada, öğrencileri kutlarken DİSK'in bu kararına da değindi ve **«işi bırakma gibi eylemlerin, şiddet hareketlerine yeni bir hız vereceği»** görüşünü belirtti.

Başbakan'ın bu açıklamasından birkaç saat önce, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Başkanı Halit Narin, faşizmi protesto eyleminin uygulanması halinde eyleme katılacak işçilerin iş akitlerinin feshedileceğini açıklıyor ve anti-faşist eylemi anarşinin büyütülmesi olarak niteliyordu.

DİSK Genel Başkanı'nın **«faşizme ihtar eylemi»** çağrısına, Türkiye'nin tüm ilerici, demokrat, devrimci, sol güçleri yaygın bir şekilde katıldıklarını bildirmeye; tüm gençlik ve öğrenci kuruluşları, TÖB-DER, TÜM-DER, Teknik Eleman Odaları, İstanbul Barosu, TÜMAS ve TÜMOD, yani öğretim üyeleri ve asistan dernekleri, dört bir yandan eylemi desteklediklerine dair açıklamalar göndermeye başladılar.

17 MART ANTİ-FAŞİST GÖSTERİSİ

İstanbul'da, 17 Mart günü faşist katliamın gerçekleştirildiği Üniversite Merkez Binası'ndan başlayan cenaze töreni ve yürüyüş, beklenenden daha kalabalık oldu. En az 50 bin kişi yürüdü cenazelerin ardından. Törenin ve gösterilerin özelliği, gençlik gruplarının ve soldaki siyasal çizgilerin tümünün bu cenazede yer alması ve herkesin kendi sloganını bağırması, kendi sloganının yer aldığı ve çoğu birbiriyle çelişen pankartlar taşımasıydı. Şimdiye kadar ki sol gösterilerin hiç birinde böylesine bir çeşitlilik, böylesine bir kendiliğindenlik görülmediği, ve gösterinin maocusundan, terörcüsünden, «yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen gençlere kadar tüm gençlik örgüt ve kesimlerinin, her biri kendi sloganı ve tavrıyla ama birarada eyleme katılmalarının az rastlanan örneklerinden biri olduğu söylenebilir.

17 Mart anti-faşist gösterisinin, gençliğe, özellikle de öğrenci gençliğe dayanması ve böylesi bir küçük burjuva-ortamında sol maceracı çizgilerin kendilerine verimli toprak bulmaları, 17 Mart gösterisini heyecanın ağır bastığı bir gösteri niteliğine dönüştürüyordu.

Geçit ve tören boyunca, işçi sınıfının yolunda yürüyen gençliğin sloganları yanında, mevcut hükümeti «faşist dik tatörlük» olarak tanımlayan goşist ve terörist gruplarla maocuların da sloganları duyuldu.

İşin özüne bakılacak olursa, gösteriye, 20 Mart'ta faşizme ihtar direnişi sırasında yapıldığı gibi bir müdahale olsaydı, sloganlar, pankartlar indirtilmek veya örneğin öğrencilerin cenazeleri kaldırmaları engellenmek istenseydi, veya gençleri önceki gece Üniversiteden zorla çıkarılmaya kalkışsalardı, o gün, 20 Mart'ta Ankara'da çıkan küçük çaplı olaylardan çok daha büyük olaylar çıkmayacağını kimse iddia edemezdi. Hatta aksine 17 Mart'ın yapısı, en küçük bir müdahalede çok da büyük olay çıkmasına, sınıfsal özü ile, kendiliğindenliğiyle, gençlik hareketinin ve goşizmin egemen olmasıyla çok daha elverişliydi.

Yine de 17 Mart'ta Ankara'da, polisin bazı okulların öğrencilerinin yollarını kesmesi üzerine yer yer olaylar çıktığı, yer yer trafiğin saatlerce aksadığı, Ankara-Eskişehir yolunun trafiğe kapandığı, SBF önünde toplanan gençlerin polisle tartıştıkları yürüyüş yapmalarına geç saatlerden sonra mecbur kalınarak izin verildiği hatırlardadır.

O heyecan gününde, kayda değer bir olay çıkmamasının başlıca nedeni, Sezarın hakkını Sezar'a vermek gerekirse, Hükümetin müdahale etmeyen, gösterilere dışardan saldırıyı engelleyen, gürtüşme yaratmayan basiretli tutumu olmuştur.

20 MART EYLEMİNİN RENKLİ ÖZÜ

Buna karşılık, DİSK'in 17 Mart günü aldığı iki saatlik direniş kararının sınıfsal yapısı, yolu yordamı, kuşkusuz 17 Mart gençlik hareketinden çok farklıdır ve farklı olması da doğaldır. DİSK işçi sınıfının demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü olarak, faşizme ihtar için, iki saatlik bir iş bırakma kararı almıştır ve bu karara tüm çalışanların, tüm demokratik örgütlerin katılmalarını istemiş, büyük ölçüde katılmalarını ve desteklemelerini de sağlamıştır.

DİSK'in eylem biçimi, anın gereklerine göre, bir geçit, bir sokak gösterisi olamazdı. İşçi sınıfının en etkili, en alışılmış silahı olan iş bırakma, grev silahını kullanacaktı kuşkusuz.

Ama ölçülü, hesaplı, 2 saatlik simgesel bir iş bırakma. Sanayinin yoğun olduğu büyük kentlerin tümünde günde 2 saatlik enerji kısıtlamalarının devam ettiği bir sırada, üretime zarar vereceğinin bile ciddi olarak iddia edilmesi mümkün olamayacak bir iş bırakma. Belirtildiği gibi, işçi sınıfının da «anarşi» adı verilen faşist tırmanışa karşı olduğunu, hem de kararlılıkla karşı olduğunu, dost ta düşmana gösterecek, düşmanları ürkütüp dostlara güç katacak bir gösteri biçimi...

20 MART ANTİFAŞİST DİRENİŞİ UYGULANIYOR... VE SONRASI

19 Mart günü, Türkiye'nin belli başlı ve gerçekten kitle tabanı olan tüm demokratik örgütleri DİSK'in çağrısına katılacaklarını veya en azından bu çağrıyı desteklediklerini açıkladılar.

20 Mart günü sabah saat 08.00'de, DİSK'in direnişi başlarken, İstanbul Barosu üyeleri Adliye'de, öğretim üyeleri Üniversite bahçesinde saygı duruşundaydılar ve fiilen işi bırakmışlardı. Eylemin sadece İstanbul, Ankara, İzmir'le sınırlı kalmadığı, Adana'dan Antalya'ya, Samsun'dan Sakarya'ya, Kayseri'den Manisa'ya kadar Türkiye'nin dört bir köşesinde şu veya bu ölçüde yankı bulduğu ve uygulandığı gelen ajans haberlerinden anlaşılıyordu.

Bu arada, İstanbul'da hiç olaysız geçen eylem, Ankara ve İzmir'de, Polis'in müdahalesi ve yer yer bazı bireyci teröristlerin katılımlarıyla küçük olaylara neden oluyordu.

Ancak bu olaylar, 17 Mart'ta Ankara ve İzmir'de çıkan olaylardan, yani Başbakan'ın soğukkanlılıkları için öğrencileri kutladığı gösteriler sırasındaki yerel olaylardan çok daha önemli değildir. Ancak bir fark vardı: Belediye işçilerinin Ankara ve İzmir'de direnişe çok büyük ölçüde katılmalarıyla, bu kentlerde geniş kitleleri ilgilendiren hizmetler birkaç saat durmuştu. Daha önceleri de başka başka nedenler yüzünden, bazan enerji kısıtlaması, bazan çatışma, bazan grev yüzünden durduğu gibi.

Ama, özünde «anarşiye» yani faşist ve maceracı tırmanışa karşı olan 20 Mart ihtar eylemi sonucunda, Ecevit artık «ünlü» denebilecek o konuşmasını yapıyor ve olayı izleyen günlerde, Ankara'da, İzmir'de, İstanbul'da yüzlerce hatta binlerce kişi gözaltına alınıyor, birçokları da tutuklanıyordu.

Bazı kesimlerde önce şaşkınlık, sonra öfke... Bazı kesimlerde, hatta demokrat, ilerici bilinen kişilerde. **«doğruya, bir yandan sağ, bir yandan sol Hükümete rahat vermiyor»** yanılgısı; Bazı kesimlerde goşist, maceracı eğilimlerin pekişmesi **«demedik mi faşist diktatörlük diye, demedik mi, burjuva egemenliği hep faşizmdir»** teranesiyle, terörcü, maceracı yöntemlerin yeniden, hem de göğüsler gerile gerile gündeme getirilmesi; bazı kesimlerde sosyal demokrasiye adeta küskünlük... Belki de bir sağ yanlılıgıyla çok şey beklemiş olmaktan doğan... Ama kısaca, CHP ve CHP'nin solundaki tüm kanatlarda bir kıpırdanma, bir durum muhasebesi, CHP'nin sağındaki kanatlarda bir ferahlama, bir yeniden biti kanlanma...

YARIN

ECEVİT'İN DEMECİ VE SONRASI

DİSK'İN 17 MART GÜNÜ ALDIĞI İKİ SAATLİK DİRENİŞ KARARININ SINIFSAL YAPISI, YOLU YORDAMI, KUŞKUSUZ 17 MART GENÇLİK HAREKETİNDEN ÇOK FARKLIDIR VE FARKLI OLMASI DOĞALDIR. DİSK, İŞÇİ SINIFININ DEMOKRATİK SINIF VE SENDİKAL ÖRGÜTÜ OLARAK, FAŞİZME İHTAR İÇİN İKİ SAATLİK BİR İŞ BIRAKMA KARARI ALMIŞTIR VE BU KARARA TÜM ÇALIŞANLARIN, DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN KATILMALARINI İSTEMİŞ VE DESTEKLEMELERİNİ DE SAĞLAMIŞTIR.

-2-

yanlış duran

UZUN HİKÂYE

yazan: KEMAL AYDIN

-2-

«Muhakkak yapmalıyız,» dedi, ocağın başındaki çocukları gösterdi ilk önce büyük kızdan başlıyarak, «işte bunlardan bir odaya sığamaz olduk.»

«Öyle oldu,» dedi Duran çaresiz çaresiz, «sığamaz olduk, bize ev iyice zarurileşti.»

Ayşadudu acı bir gülümsemeyle devam etti:

«Her sene kıştan bahara kadar ev yapımının lafını ederiz. Bahar geldi mi işlerin telaşından unutur gideriz.»

Duran:

«Bu sene gayri unutmak yok...»

«Madem yapacağız, şu evi iki göz yapalım,» teklifinde bulundu Ayşadudu, kocasının cevap vermesine zaman koymadan, «Birinde çocuklar yatır, birinde biz.» Elinde olmadan gülüverdi.

Duran:

«Birinde biz... İki göz yapalım.» diye cevapladı. Onun da gülümsediği ateşin kızartısından iyice bakırlaşan küçücük yüzünün açılıvermesinden anlaşılıyordu.

«Yapacağız yapacağız diyoruz ya, neylen yapacağız?»

Duran başını yere eğdi. Bu soruya cevap bulmak kolay mıydı? Farkında olmadan ocağa odunlar uzatmağa başladı. Birden ocakta yalımlar patladı. Yalımlar dolandıkça içerisi genişliyor, açılıyor, karanlık taraflarındaki gölgeleri iyiden ortaya çıkıyordu:

«Temeli kazık hazır, taşın yarısı hazır,» dedi sonunda.

Ayşadudu:

«Eee,» dedi.

Öteki:

«Eee si de ne?»

«Ustası, ağacı, parası ne olacak?»

Duran boynunu büküp dudaklarının arasından fısıldadı:

«Kahveye gitmiyorum, çay içmiyorum, para harcamıyorum...»

Onun haline acıyan karısı cesaret vermeğe çalıştı:

«Yarısına da kerpiç dökeriz değil mi?»

Duran susuyordu.

«Tezkerenin bir kolunda ben çalışırım.»

Duran yine sustu.

«Bir usta bulsak yeter değil mi?» Çamurunu taşımı ikimiz yetiştiririz. Bir usta kaç günde yapar? Günlüğünü hesap et!»

Duran'ın bu ev üstüne konuşmaktan sıkıldığı belliydi. Konuyu değiştirmek için olacak:

«Bu tencerede ne pişiyor avrat,» diye sordu. Tencereye sünercesine bakarak.

Kadın yeniden ayağa kalkmıştı:

«Su vurdum, içine bulgur salacağım,» dedi, «çorba pişireceğim işte. Şimdilik bulgurumuz da var unumuz da.»

Vardı duvardaki sonradan çakılmış ağaç çivilerde asılı üstü kirli ak torbayı aldı geldi. Ağzını açtı, sağ eliyle iki tek avuç bulgur saldı tencereye:

«Bu gurumuz da unumuz da daha onbeş günden fazla yeter.»

Gidiyor geliyor, hem birşeyler yapıyor, hem durmadan konuşuyor. Torbanın ipinden tuttu, götürdü tekrar yerine astı:

«Yaa, toprak gibisi var mı hiç?»

Su helkesinin yanından dolu güğümü aldı, getirdi ocağın kıyısına koydu. «Kızsın da başımı bir yuyum Yiyeceğimiz de içeceğimiz de onbeş günden fazla yeter daha.»

Duran gülümseyerek karısının iri gözlerine aşağıdan aşağıdan bakarak:

«Daha onbeş gün sonra felan kış bitmez bahar gelmez ki, »diye yarı alay söylendi.

(DEVAM EDECEK)

tırmık

AYDIN ENGİN

Yol ayırımında değiliz

Son «tırmık»ta dün için randevu vermiştik ama, Süleyman Coşkun'un haftada bir bu köşeye konuk geldiğini de unutmuştuk. O yüzden kaldığımız yerden bir gün gecikmeli olarak devam edeceğiz.

Süleyman Coşkun'un köşemize konuk geldiği gün başka şeyler de oldu. Ankara'da yurtsever bir savcı, faşist komandolarca öldürüldü. İstanbul'da 16 Mart Katliamının kurbanlarına bir genç daha eklendi ve 16 Mart cinayetinin ölü sayısı 7'ye yükseldi.

Başka?

Başka, sağcı basının en sağından, en «tarafsızına» kadar tümünde, dozu biraz azalmakla birlikte zil takıp oynayanların inleri vardı. Hepsi de CHP ile CHP'nin solundaki demokrasi güçlerin **«aralarının açıldığı»**ndan söz ediyor. Tekrar edelim, zil takıp oynayarak söz ediyorlar bundan.

Şimdi, bir önceki «Tırmık»ta adlarını andığımız **Orsan Öymen'in, Uğur Mumcu'nun İlhan Selçuk'un, Hasan Pulur'un** yazdıklarını bir kere daha hatırlayalım.

Tümü de bir noktayı ısrarla vurguluyorlar:

— Bu bir tuzaktır. CHP ile solundaki güçlerin arasını açmak isteyenlerin kurduğu bir tuzak. Bu tuzağa düşmemek gerek...

Özünde mutabıkız.

Elbette CHP bugün ülkemizin demokrasi güçleri arasındadır. O kadar arasındadır ki - ve yazar arkadaşlarımızca da belirtilmektedir ki- CHP'li olmayan ilericiler, demokratlar, sosyalistler, komünistler, 1973 seçimlerinden bu yana oylarını ağırlıklı olarak -hem de çok ağırlıklı olarak- CHP'ye vermişlerdir. Hiç bir «önkoşul» ileri sürmeksizin. Hiç bir **fatura** hesabı yapmaksızın. Hiç bir **diyet** istemeksizin...

Bu yüzden CHP ile solundaki demokrasi güçlerinin arasının açılması ne söz, bu güçlerin tümünün anti-faşist bir cephede kenetlenmesi, son bir yılın en yıkıcı sorunu haline gelmiştir. **Ulusal Demokratik Cephe** çağrısının özü budur. **UDC**'yi yozlaştırmak amacıyla sürdürülen laf ebelikleri hatırlardadır:

— **UDC** olmasın da, **CDU** olsun...

— Yok yok, UDC olabilir ama öncülüğünü DİSK mi yapacak yoksa...

— Öhö, öhö... Tamam canım mutabıkız. Ama bu işin başını **Türkiye Komünist Partisi** çekiyor. İşte bu olmaz. Çünkü...

Bütün bu laf ebelikleri ortalığı tozu dumana katarken, sorunun özü nasıl ustaca gözardı edilmişti, hatırlardadır. Faşist tırmanış karşısında örgütlü bir cephe oluşturma gereği, zorunluğu ve görevi böylece tırpanlandı.

Ama bu tartışmalar sırasında faşizm durmadı. Bulduğu her delikten sızıp tırmanmasına devam etti. CHP'nin iktidar olması ile birlikte faşist tırmanışın da bıçak gibi kesileceğini sanan nice **«umut»**lu ve **«umutçu»** şimdi sıkıntı içinde kıvranıyor.

Mızrak çuvala sığmaz. Sığdırmaya çalışmak da demokratlara yaraşmaz.

MC dönemindeki faşist tırmanışın boyutları bugün daha da büyüdü. Salt, devletin kilit noktalarının faşistlerce işgal edilmişliğinden kaynaklanmıyor bu. Bugün iktidarda olan CHP'yi dışlaşığı etmenin bir yolu, bir yöntemi olarak da tezgâhlanıyor bu saldırılar zinciri.

İşte bu noktada 16 Mart katliamı patladı. Gencecik yedi fidan faşistlerce kırıldı. Ardından iki POL-DER üyesi gene komandolarca katledildi. Onun da ardından Doğan Öz vuruldu.

Onun da ardından... diye başlayan bir cümle ne kimseyi şaşırtacak ne de gerçek dışı olacak. Önümüzdeki günlerde yeni faşist cinayetlere tanık olacağız. Bundan kimsenin kuşkusu yok.

İşte düğüm, tam bu noktada **«kördüğüm»**e dönüşme eğilimi gösteriyor.

Bu faşist tırmanış nasıl durdurulacak? Faşizm inine nasıl tıkılacak? Faşizme nasıl geçit verilmeyecek?

Tekerleği yeniden icat etmeyelim. Faşizmi durduracak gücün ve yöntemin ne olduğunu **Tarih Baba**, insanlığa çok **acılı** derslerle tekrar ve tekrar öğretti.

Faşizm, tüm demokrasi güçlerinin örgütlü birliği ile: **anti-faşist cephe** ile durdurulur.

Faşizme, geniş kitlelerin, tüm anti-faşist güçlerin, kitlesel olarak faşist mihraklara karşı çıkışıyla durdurulur.

Oysa, önce CHP liderlerinin, sonra baştarafta adlarını andığımız yazarların önerdikleri ne oldu?

— Aman anti - faşist gösteriler yapmayın. Aman faşist saldırılara karşı yapılması gereken her şeyi hükümete bırakın. Yoksa faşistlerin ekmeğine yağ sürersiniz.

— Neden yağ sürermişiz?

— Eeee... Şey... Yani... Şey, Ecevit

— Başka?

— Başkası var mı? Baksanıza tüm faşist güçler, DİSK'in işbırakımı eylemini dillerine dolayıp hükümeti köşeye sıkıştırıyorlar...

E, insaf edin. Faşistlerin, 20 Mart direnişine karşı:

— Hay ellerinize, sağlık ey demokratlar, ilericiler, sosyalistler, komünistler. Ne iyi ettiniz de bizi lanetlediniz. Vallahi çok sevindik... demelerini mi bekliyorduk?

Soru tüm ağırlığı ile ortadadır ve cevap bekliyor:

— 20 Mart'taki anti-faşist eylemi faşist tırmanışı hızlandıran eylem mi oldu, yoksa etkili ve caydırıcı nitelikler taşıyan bir ihtar eylemi mi?

CHP ile yol ayrımında değiliz.

Doğru. Ama eğer, CHP, faşizmi inine tıkacak bir yolda yürümeye kararlı ise...

TÜRK NAZİLERİ VE 1960 DARBE GİRİŞİMİ

İkinci Bölüm

Ender Kâmil Boyacı

14'lerin Paris toplantısı ve "treni kaçırmaları,,

-33-

«Bu raporlar 1962 senesinde yapılan Brüksel toplantısına kadar devam etmiştir» der Erkanlı. Olayları haber almak, doğru yada yanlış yorumlamak neyi değiştirirdi? Önemli olan dünyayı ve onun bir parçası olan Türkiye'yi değiştirmekken, arkadaşlık ve yarenlik havası içinde yabancı diyarlarda keyif çatan 14'ler «abesle iştigal» ediyorlardı.

S.K.B. cuntasının genç elemanlarının zorlamasiyle 27 Mayıs'ın başını bağlayan o mübarek iki ihtiyardan da ha genç olanı, 16 Ekim 1961 tarihinde bir bildiri yayınlamak zorunda kalıyordu:

«Milli Birlik Komitesi olarak 27 Mayıs 1960 sabahı aziz milletimize ilân ettiğimiz amaç ve içtiğimiz andın, bu gün milli iradenin her türlü şüphedeh uzak olarak gerçekleşmesini görmenin sevinç ve bahtiyarlığı içinde, iktidarı devrederken aşağıdaki hususları milletimizin ittilaına arz ederiz.

«Vatanseverlikleri tarihin değişmez hükmüne bağlanmış olan 38 ihtilâl arkadaşının andlarıyla milletimize karşı teyid ettikleri müşterek inançları demokratik hukuk düzenine girerken, bu hedefe varılacak yollarda, ihtilâllerin tabiatında mevcut keskinliklerin doğurduğu bazı metod ayrılıkları belirmişti. Bunun sonucu olarak sadece bir kadro kanunu olan 127 sayılı kanunla dışarda hükümet müvaşirliği verilen ondört arkadaşımız bu vazifeleri ni de büyük bir ciddiyetle yapmışlardır. Hazırlanış, icra ve tarih önünde mesuliyet ortaklığını yüklendikleri ihtilâlin bugün milletçe idrak ettiğimiz sonucunda onların da ortak inançları olduğunu aziz milletimize arz ederiz.»

M.B.K. Başkanı Cemal Gürsel.

Orhan Erkanlı bu bildiri konusun da şöyle der:

«Bu bildiri aslında, Komite içinde ki birkaç arkadaşımızın çabaları ve Cunta'nın genç kanadının zorlamalariyle yayınlanmıştır. Cunta temsilcileri Komite üyelerine, 14'ler hakkında olumlu bir beyanat verilmesi veya bildiri yayınlanması hususunda ağır baskılar yapmışlar, o günün şartları içinde Komite buna boyun eğmek zorunda kalmıştır.»

Orhan Erkanlı, Cemal Gürsel'in imzasını taşıyan beldiri'den sonra olup bitenleri de şöyle anlatıyor:

«Seçimler sona ermiş, Komite bu bildiriyle iyi niyet gösterisinde bulunmuştu; artık Türkiye'ye dönmemize bir engel kalmamıştı. Bazı arkadaşlar la Ekim sonunda Brüksel'de buluştuk. Türkeş, Yeni Delhi'den gelmişti; ben Kanada'dan geldim (o sırada Meksika'dan Kanada'ya -Ottawa'ya- nakledilmiştim). Kabibay, Solmazer ve Esin zaten Avrupa'daydılar. Kaplan Lizbon'dan gelmişti. Derhal toplanarak Türkiye'ye dönmeye karar verdik, diğer arkadaşlarımız da sonra geleceklerdi. Brüksel sefareti telexi vasıtasiyle, Komite adına Ahmet Yıldız ve Suphi Karaman'la; Cunta adına da Necati Ünsalan'la (Ünsalan Cunta'nın en gözde unsurlarından birisi, bizim ilk teşkilattan yakın arkadaşlarımızdı ve Jandarma Okul Kumandanı bulunuyordu. Cunta toplantıları bu okulda yapılıyordu.) Kendilerine Türkiye'ye gelmek istediğimizi bildirdik. Bu arada Genelkurmay Başkanının mesajını hamilen Albay Dündar Seyhan Brüksel'e geldi. Aldığımız sonuçlar olumsuzdu. Komite karar verememiş, işi Cuntaya bırakmıştı. Cunta meseleyi Genelkurmay Başkanı Suhay'a havale etmiş ve o da özetle şu mesajı göndermişti: «Türkiye'ye dönmenizi arzu ederiz, zaten son tebliğ bunun delilidir. Fakat durum çok karışıktır, seçim sonuçları ordunun büyük kısmını tatmin etmemiştir; bunlar yeniden baş kaldırmak için lider arıyorlar ve lider olarak da sizi tanıyorlar, sizin bir an önce dönmenizi istiyorlar. Bu şartlar altında Türkiye'ye gelmenz büyük olaylara sebep olabilir. Biz YATIŞTIRICI FORMÜLLER peşindeyiz, BİZE YARDIMCI OLUN. Sizler vatansever insanlarsınız, memlekete kötülük yapmak istemezsiniz. Bundan sonra sizin bütün problemlerinizle bizzat ben meşgul olacağım ve münasip zamanda yurda dönmenizi sağlayacağım; şimdilik lütfen beni dinleyin ve gelmeyin. Türkiye ile yaptığımız görüşmelerde de buna benzer fikirler ileri sürülmüş ve hattâ «Medlis'in açılıp açılmayacağı dahi belli değil denmişti.»

«Bu tavsiyelere uymak suretiyle hayatımızın ikinci büyük hatasını yaptık ve vapuru bir daha hiçbir zaman yakalayamayacak şekilde kaçırdık. Bu sözlerdeki manayı anlıyorduk; gerek Cunta ve gerekse Komite bizim gelmemizi korktukları için istemiyorlardı Zira, gerçekten, daha sonra 22 Şubat'ı yapanlar 14'ler etrafında ve liderliğinde yeni bir darbe yapmak ve 13 Kasım'da durdurulan ihtilâli yürütmek istiyorlardı. Biz bu fırsatı kullanmak ileri görüşlülüğünü gösteremedik ve ilgililere, Türkiye'ye gelmeyeceğimizi bildirdik.

«Hep beraber Parise giderek (Türkeş, Kabibay, M.Kaplan, N.Esin, İ. Solmazer ve ben) bir basın toplantısı yaptık ve görüşlerimizi açıkladık. Bu basın toplantısı Türkiye'de büyük akisler yaptı, gazeteleri ve hükümeti günlerce meşgul etti. Bu şekilde hareket etmeye mecburduk; çünkü ordu ve bilhassa Cunta'nın genç kanadı içinde bizim aleyhimizde tesirler hemen baş latılmış ve «işte güvendiğiniz 14'ler memlekete gelmiyorlar. Bildiri yayınlandı, isterlerse gelebilirler; maaşları ve Avrupa'yı bırakamıyorlar...» şeklin de olumsuz propagandalar yapılmıştı. İndirekt olarak hakiki durumu anlatmamız lâzımdı.

«Paris toplantısında ileri sürdüğümüz fikir ve görüşler şunlardı:

1. Seçimler erken yapılmıştır. Bu sonuç 13 Kasımdan sonra yapılan hataların mahsulüdür.

(DEVAM EDECEK)

Federal Almanya sendikalarında 240 bin Türkiyeli işçi örgütlü

★ KÜÇÜK İŞLETMELERDE SENDİKAL ÖRGÜT BULUNMADIĞI DİKKATE ALINIRSA TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN SENDİKALAŞMA ORANI YÜZDE 50'NİN ÜZERİNE ÇIKIYOR

★ TÜRKİYELİ İŞÇİLERİN BÜYÜK BİR BÖLÜMÜ METAL İŞÇİLERİ SENDİKASINDA ÖRGÜTLÜ

KÖLN (ANKA) Alman Sendikalar Birliği DGB'nin Düsseldorf'daki merkezinden yapılan açıklamaya göre Federal Almanya'da çalışan 500 bin kadar Türkiyeli işçiden 239 bin 116'sı bu Federasyona bağlı 13 sendika içinde örgütlenmiş bulunmaktadır. Federal Almanya'da Türkiyeli işçilerin çalıştığı birçok küçük işletmede sendikal örgüt bulunmadığı dikkate alınırsa Türkiyeli işçilerin sendikalaşma oranı yüzde 50'nin üzerine çıkmaktadır.

Türkiyeli işçilerin 130 binlik büyük kesimi Metal İşçileri Sendikası içinde örgütlüdür ve bu işçiler Beden Wurttemberg eyaletinde halen sürdürülmekte olan 80 bin işçinin katıldığı büyük grevde önemli bir rol oynamaktadır. Bilindiği gibi Federal Almanya'da yalnız sendikalı işçiler grev yardımı aldığından, bu toplusözleşme müzakerelerinin yoğun biçimde sürdürüldüğü iş kollarında sendikalaşmayı artırmaktadır.

Bu yıl yapılan iş yeri işçi temsilciliği seçimlerine Türkiyeli işçilerin aktif olarak katılacakları ve 1975'de seçilen Türkiyeli temsilci sayısının bu yıl iki kat artarak 2 binin üzerine çıkacağı tahmin edilmektedir.

DİSK'e bağlı beş sendika eylem birliği kararı aldı

KAYSERİ'den Serpil OKAYBEN Bildiriyor.

DİSK'in «Faşizme ihtar» direnişinden sonra toplanan DİSK'e bağlı beş Sendika yöneticileri, eylem birliğinin devamı için karar almışlardır.

Basına yazılı olarak bir açıklama yapan **Genel-İş Maden-İş, Tek Ges-İş, Gıda-İş ve Lastik-İş** Sendikası yöneticileri ortak bildiride özetle şöyle demişlerdir.

«Konfederasyonumuz DİSK'in «Faşizme İhtar» için aldığı kararı işçi sınıfımız ve onun militan öncüleri «Tabanın söz ve karar sahibi olması» ilkesi doğrultusunda başarı ile hayata geçirmişlerdir.

Emperyalizmin ülkemizdeki açık ve gizli örgütleri ve onların arkasındaki tekelci sermaye toprak beyleri gerici güçler demokrasiyi boğazlamak için cuntalara oynamaktadırlar.

Faşist Hareket Partisi, Ülkü Ocakları her gün toplu cinayetlere yol açmakta, CHP ağırlıklı Hükümeti güç durumda bırakmak, iktidarı alaşağı etmek, kanlı faşist diktatörlük kurmak için planlı saldırılara geçmektedir.

DİSK'in faşizme ihtar eylemine destek olan demokrasi güçlerine teşekkür ederiz. İşçi sınıfının yolunda yürüyen tüm demokratik güçlerle eylem birliğimiz sürecektir».

DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası'nın üyesi NESTLE işçilerinden bir grup fabrika önünde.

Ülker ve Nestle'de toplusözleşme imzalandı

İSTANBUL (İSTA) DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikası, İstanbul'da kurulu Ülker Bisküi Fabrikasında ve Nestle'de çalışan üyeleri adına toplusözleşme imzalamıştır.

Sendika yetkililerinden alınan bilgiye göre, Uzlaştırma Kurulu kararının, gerek Sendika Yürütme Kurulu gerekse Ülker işçileri tarafından reddedilmiş olması sonucu, yeniden yapılan görüşmelerde varılan son durum işçilerin oylarına sunulmuş ve işçilerin büyük çoğunluğu tarafından kabul edilmiştir.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, Ülker işçilerinin ikinci yıl 75 lira olmak üzere iki yıl için toplam 155 lira zam yapılmıştır.

Öte yandan, yılda üç maaş tutarında ikramiye ile izin parasından başka 1.000 lira izin harçlığı ve dini bayramlarda 500'er lira bayram harçlığı ödenmesine dair hükümlerin de bulunduğu toplusözleşmeden 1500 işçi yararlanacaktır.

Öte yandan Gıda-İş Sendikasının, İstanbul Feriköy'de kurulu NESTLE Çikolata Fabrikasında da toplu iş sözleşmesi imzaladığı açıklanmıştır.

İmzalanan toplu iş sözleşmesine göre, işyerinde çalışan vasıfsız işçilerin saat ücretlerine birinci yıl; 9,5, ikinci yıl; 7 lira, kalifiye işçilerin saat ücretlerine birinci yıl; 10, ikinci yıl; 7,5 lira ve ustaların saat ücretlerine de birinci yıl; 10,50, ikinci yıl; 8 lira zam yapılmıştır.

Öte yandan yapılan sözleşme ile işyerinde çalışan tüm işçilerin saat ücretlerine her yıl olmak üzere 30 kuruş kıdem zamı ilave edilmesi hükmü getirilmiştir.

Erdemir işçileri uyarılıyor

Erdemir işçilerinden Hacı Sürmeli Demir, basına ve kamuoyuna yazılı bir açıklamada bulunarak, işçilerin, Şükrü Özbayrak ve adamlarının çirkin emellerine karşı uyanık olmalarını istemiştir.

Demir, açıklamasında özetle şu görüşlere yer vermiştir:

«Şükrü Özbayrak ve çetesi, Erdemir işçileri arasında bölgecilik, dil ve din gibi ayırımlar yaparak, işçileri bölmek ve birbirleriyle döğüştürmek istemektedir. Bütün bunları, birtakım karanlık güçlerle planladığını gözlerimizle gördük. Arkadaşlar, oyuna gelmeyin. Sizleri de içki içirerek, daha başka çirkin şeylere başvurarak benim durumuma düşürmek isteyebilirler. Benim ismimden bahsederek, Ereğli'de yayınlanan bir sağcı gazetede aslı astarı olmayan kişilere, gruplara adice saldırıda bulunuldu. Sağ basında adımdan bahsedilerek yayınlanan iddiaların aslı yoktur. Sizlerin de aynı durumla karşı karşıya getirilmemeniz için uyarıyorum.»

Maden-İş, iki işyerinde grev kararı aldı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası Toplu Sözleşme Dairesinden alınan bilgiye göre, sendikanın Ankara Bölge Temsilciliğine bağlı Alpres ve Erkunt işyerlerinde grev kararı aldığı öğrenilmiştir.

Maden-İş'in Toplusözleşme görüşmeleri devam ederken, çeşitli bölge temsilciliklerine bağlı Singer, Çelik Montaj, Küçük Motor, Elba, Maysan, Erzu, Nursan ve Isı Cihazlarında uyuşmazlığa gidildiğini belirten ilgililer bu arada 46 işyerinde çalışan toplam 7865 işçi adına toplusözleşme görüşmelerinin sürdürüldüğünü ve 2.400 işçinin çalıştığı 14 işyerinde yetki beklendiğini söylemişlerdir.

Öte yandan, Maden-İş'in Koceli 7. Bölge Temsilciliği sınırları içinde kurulu Kandıra Timtaş işyerinde çalışan 70 işçinin Maden-İş'te örgütlendikleri ve yine sendikanın Sefaköy 16. Bölge Temsilciliğine bağlı Net Civata, Hidromak ve Bobisan işyerlerinde yetki alındığı belirtilmiştir.

Maden-İş'in grev ve lokavtlar sonucu, 62 işyerinde bağıtlanan Toplusözleşmelerin redaksiyon çalışmalarının bitirildiği ve imzaya hazır hale getirildiği bildirilmektedir.

Atatürk Orman Çiftliği'nde grev başladı

ANKARA (İSTA) Atatürk Orman Çiftliğine bağlı yoğurt-süt, şarap fabrikaları ile Çiftlik satış mağazasında çalışan 190 işçi dün greve başlamıştır.

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş'in yetkili olduğu işyerlerin de greve başlangıç nedeninin işverenin uzlaşmaz tutumu olduğu bildirilmiştir.

Tek Gıda-İş Sendikası Orta Anadolu Merkez Şubesi Sekreteri Mehmet Yurtsever, 1977 Ağustos'undan beri görüşmelerin sürdürüldüğünü belirtmiş, Uzlaştırma Kurulu'nun aldığı kararı sendikanın kabul ettiğini ancak işverenin buna uymadığını söylemiştir.

Demokratik Örgütlerden Haberler

ADIYAMAN'DAKİ DEMOKRATİK ÖRGÜTLER DAYANIŞMA KARARI ALDILAR...

Adıyaman ilinde bulunan demokratik örgütler bundan sonraki çalışmaların güç ve eylem birliğinde bulunma kararı almışlardır.

Dayanışma kararı alan demokratik örgütler şunlardır.

TÖB-DER, TÜS-DER, TÜM-DER, POL-DER, Adıyaman Şubeleri, Şoförler Derneği

Demokratik Örgütlerin dayanışma kararına DİSK'e bağlı Baysen ve TÜRK-İŞ'e bağlı teksif Sendikası da katılmıştır.

TÜM-DER BAYBURT ŞUBESİ «SENDİKALAR VE KAMU GÖREVLİLERİNİN SENDİKA HAKKI» KONULU BİR SEMİNER DÜZENLENDİ...

Bayburt TÜM-DER Şubesince «Sendikal ve Kamu Görevlilerinin Sendika Hakkı» konulu Seminer Bayburt'ta yapılmıştır. Kalabalık bir dinleyici kitlesi tarafından ilgiyle izlenen Seminerde konuşan Şube Başkanı Mithat Müftüoğlu 1965 yılında Kamu kesimine lütuf olarak verilen kısır sendikal hakkın 12 Mart faşizmiyle geri alındığını belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

«Gelişen çağa bağlı olarak memurun emeğinin niteliği de değişmiş, ağırlaşan yaşam koşulları da buna eklenince memurlarda da işçi statüsüne geçme eğilimi belirmiştir. Bugün memur, katsayı artışları derece kaydırmaları ve yakacak zamları ile avutulmak istenmektedir.

Memurların 657 sayılı Devlet memurları yasasında yapılacak değişiklikle işçi statüsüne alınması, bu kesimi grevli toplusözleşmeli Sendikal hakkına kavuşturmuş olacaktır. Bu uygulama ise Demokrasinin sınırlarını da genişletecektir.

KARLI KÖYÜ KALKINMA KOOPERATİFİ KÖY-KOOP'A KATILMA KARARI ALDI...

Keşan'a bağlı Karlı Köyü Kalkınma Kooperatifi Genel Kurulu geçtiğimiz hafta içinde yapılmış, büyük ilgiyle izlenen Genel Kurulda KÖY-KOOP Edirne Kooperatifler Birliğine katılma kararı alınmıştır.

Çeşitli demokratik örgütlerden temsilcilerinin katıldığı Genel Kurulda konuşmacılar Kır yoksullarının, Köy emekçilerinin KÖY-KOOP'ta birleşmeleri gerektiğini vurgulamışlar Üyelerin özellikle Traktör sorunlarının bir an önce çözümlenmesini istemişlerdir.

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI «İNŞAAT MÜHENDİSLERİNİN EKONOMİK VE MESLEKİ SORUNLAR İÇİNDE EZİLDİĞİNİ» BELİRTTİ...

İnşaat Mühendisleri İzmir Şubesi, İnşaat Mühendislerinin gerek ekonomik, gerekse mesleki sorunlar içinde ezildiğini belirterek Kamu kesiminde görevli olan Mühendislerin özgürce örgütlenemediklerini Sendika seçemediklerini değişen ekonomik koşullara göre ekonomik mücadele veremediklerini bildirmiştir.

İnşaat Mühendisleri İzmir Şubesinden yapılan açıklamada, ücretlerin fiyat artışlarının gerisinde kaldığı da belirtilmiş «Özel kesimde projeci veya küçük müteaahhit olarak çalışanlar ise, istikrarsız piyasanın doğurduğu karaborsanın ve büyük tekellerin gösterdiği yönde her geçen gün ufalmaktadırlar» denilmiştir.

POL-DER DENİZLİ ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI...

Bundan bir süre önce kurulan POL-DER Denizli Şubesi 1.Olağan Genel Kurulu geçtiğimiz hafta içinde yapılmış, Başkanlığa İsmail Sönmez getirilmiştir.

Şube Başkanı İsmail Sönmez yaptığı kısa konuşmada polisin tarafsızlığının korunmasını, siyasal iktidarların aleti durumuna düşürülmemesini istemiş, taraflı tutumu belirlenmiş, bu tutumu kanıtlanmış yöneticilerin görevlerinden alınmaları gerektiği vurgulamıştır. Daha sonra yapılan konuşmalarda polisin halkın polisi olması istenmiştir.

TÖB-DER OĞUZELİ ŞUBESİ KONGRESİ YAPILDI...

Gaziantep-Oğuzeli TÖB-DER Şubesi Genel Kurulu 18 Mart günü yapılmış yapılan seçimler sonunda «Birlik ve Dayanışma Grubu»nun ağırlıkta olduğu bir liste yönetime gelmiştir.

Yeni Yönetim Kurulu Genel Kurulda aldığı kararlarda, tüm ülkede süren faşist terörü ve onun bir parçası olan İstanbul Üniversitesindeki katliamı nefretle kınanmış, faşist baskı ve terörün ancak MHP ve Ülkü Ocaklarının kapatılması, Hükümetin faşist saldırılar üzerine tutarlı ve cesaretle gitmesi, ve tüm anti-faşist, anti-emperyalist güçlerin eylem birliği ile son bulacağına inanıldığı vurgulanmıştır.

Aliağa'da toplu sözleşme görüşmelerine başlanıyor

DİSK'e bağlı Türkiye Petrol ve Kimya Sanayii İşçileri Sendikası İzmir Bölge Temsilcisi Yusuf Yüce Aliağa Rafinerisinde çalışan 1550 işçiyi kapsayan toplusözleşme görüşmelerinin 7 Nisan 1978 günü Ankara'da başlanacağını söylemiştir.

Aliağa'da toplusözleşme yetkisinin sendikalarında olduğunu belirten Yüce, MİSK'in faşist yöneticilerini eleştirmiş Aliağa'da oynanmak istenen oyunların geçit bulmadığını ve bulmayacağını açıklamıştır.

Kalfa, çırak ve ustalık kursuna 6 yılda 30 bin kişi katıldı

İSTANBUL (İSTA)

Genç işçilerin, kalfa ve çırakların sorunları giderek artarken İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun son olarak yayınladığı rakamlara göre, usta, çırak ve kalfa kurslarından 1973, 1974, 1975, 1976, 1977 ve 1978 Ocak sonuna kadar toplam 30241 kişi mezun olmuştur.

Ayrıca İş ve İşçi Bulma Kurumu'na başvuran işsiz sayısının Ocak ayı içinde 61897 olduğu ve bunların 8593'ünün kadın olduğu açıklanmış ancak 3403 kadının bu ay içinde işe yerleştirilebildiği belirtilmiştir. Kuruma kayıtlı olan işsiz sayısı ise 142. 438'dir. Bunların 16.169'u kadın, 126.269'u da erkek'tir..

Kıbrıs'ta Arplast grevini polis kırmak istedi

LEFKOŞA (İSTA)

Kıbrıs Dev-İş Federasyonuna bağlı Arplast Plastik işçilerinin 60 gün önce başlattıkları grev polis desteği ile kırılmak istenmiştir.

Fabrika dışından kiralık grev kırıcıları getiren işveren Ahmet Faşit grevi kırmak istemiş; buna engel olmak isteyen sendikacılar ise polis zor kulanarak tutuklamıştır. Tutuklanan sendikacılar arasında bulunan Dev-İş Federasyonu Genel Başkanı Hasan Sarıca bir gün sonra serbest bırakılmış; ancak grev kırıcıları yeni provokasyonlara yeltenmiştir.

Arplast Plastik İşçilerinin grevlerinin kırılmak istendiğini kamuoyuna bir açıklamayla duyuran Dev-İş Federasyonu, Polis'in tutumunu kınamış, Dev-İş'in gerekli önlemleri aldığını belirtmiştir.

BİR İRADE BEYANININ ÖYKÜSÜ

İSDEMİR

4000 işçi bildiri dağıtıyor...

"Maden-İş'e kurban can, can canlarım benim,,

★ İSDEMİR'DE 7 YIL SÜREN FAŞİST BASKI VE TERÖR, HİÇ BİR GÜCÜN ÖĞRETEMEDİĞİ ACI GERÇEĞİ ÖĞRETMİŞTİR İSDEMİR İŞÇİLERİNE...

★ BU BASKILARIN BİRİKİMİ, İSDEMİR İŞÇİSİNİ, PATLAMAYA HAZIR BİRER VOLKAN HALİNE GETİRMİŞTİR. BU BİRİKİMİN GÖZYAŞARTICI BİR SAHNESİ ANLATILMADAN GEÇİLEMEZ:

-3-

İSDEMİR'de savaşım sendika değiştirme savaşımının boyutlarını çoktan aşmıştır. Çünkü onbinlerce işçinin ağzından toplusözleşme dönemi olmasına rağmen ücret konusunu zam konusunu çok az duyarsınız.

İSDEMİR işçisinin çoğunluğunu doğu, güneydoğu ve güneyden gelen topraktan yeni kopmuş hatta bir ayağı köyde insanlardan oluştuğu gerçeği göz önüne alınırsa bu politikleşme insanı şaşırtabilir.

Böyle sosyo-ekonomik yapının ürünü olan yeni işçi diyebileceğimiz bu kitledeki sendikal disiplini, ve nitelik düzeyini görünce insan hayrete düşebilir. Ama İSDEMİR gibi teknik ilerlemenin dev boyutunu gözler önüne seren tesiste çalışan insanın bu modern tesiste çalışırken her bir kumanda düğmesine basışında düşünce çeperinin bir adım daha genişlediği düşünülürse sadece bu etken düşünülürse şaşıracak hiç bir şeyin olmadığı, bu gelişme ve yetkinleşmenin zorunlu olduğu rahatça anlaşılabilir. Hele faşistlerin insanlık düşmanı, işçi düşmanı olduğunu bazılarına anlatmak için girtlağınız parçalanıncaya kadar konuşmak, yazmak zorunda olmanıza rağmen, İSDEMİR işçisinin faşist terörü, faşizmin işçi düşmanı yüzünü, günün yirmi dört saatinde iliklerinde duyduğu, yaşamak için, var olmak için bu baskı ve zorbalığa karşı savaşmak zorunda olduğu olgusu düşünülürse bu uyanışta şaşılacak bir şeyin olmadığı daha da çok görülebilir.

— İşçiler faşistlerin hayali fabrikalar kuruyoruz, bu fabrikaya işçiler ortak olmak zorundadır deyip cebren her ay maaşından yüzlerce lirasının kesildiğini görmüştür.

— Disiplin kurullarında işçileri işten attırmak için işverenden daha baskın çıktıklarını görmüştür.

— İşçilerin en haklı ücret taleplerine «Devleti mi soyacağız» «Hazineyi mi boşaltalım» dediklerini ve hazinenin aslında kimler tarafından soyulduğunu, kimler tarafından yağmalandığını görmüştür. 150 kuruşluk zamlarla toplusözleşme imzalanıp nasıl satıldıklarını görmüştür.

— En önemlisi sınıf ve kitle sendikası Maden-İş saflarında kenetlene rek nasıl yenilmez bir güç haline gelebileceklerini görmüş ufukları açılmıştır.

Yani İSDEMİR'de 7 yıl süren faşist saltanat hiç bir gücün öğretemediği acı gerçekleri öğretmiştir onlara. Demokrat gazeteden, liberal gazetelere, masal anlatan renkli resimli yoz gazetelere kadar hiç bir gazeteyi elinde taşıyamamanın ne acı olduğunu öğrenmiştir.

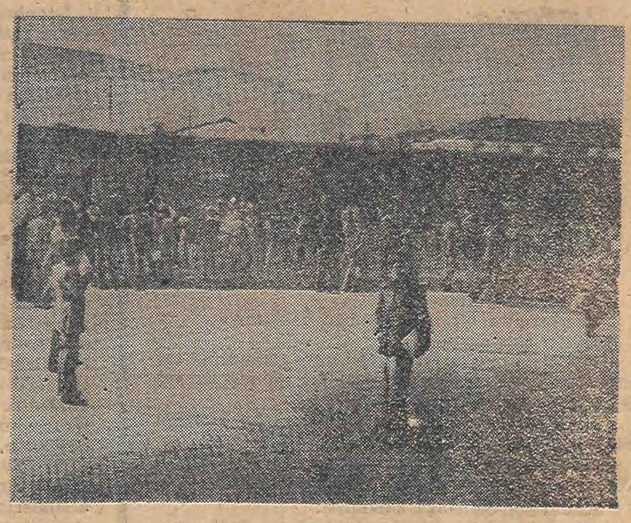
Bu baskıların birimi İSDEMİR işçisini patlamaya hazır birer volkan haline getirmiştir. Bu birikimin göz yaşartıcı sahnesi anlatılmadan geçilemez:

İSDEMİR'in tümüne işçilerce SAHA denir. Karayolları denilen bir alan vardır ki bu da Saha'nın içindedir. İşçiler fabrikaya Payas'tan, Erzin'den, İskenderun'dan Osmaniye'den 50 km'den fazla yol alan Haruniye'den banliyö treniyle (işçilere alttir), otobüslerle, minibüslerle taksi dolmuşlarla gelir ve Karayolu denilen bu meydan, her gün saat 16'da vardiyadan çıkan, vardiyaya gelen en az onbin işçinin yığıldığı mahşeri bir kalabalık meydana getirir.

İşte bu meydanda 23 Şubata kadar hep Çelik-İş bildiri ve gazete dağıtırdı. Her işçi bu bildiri ve gazeteleri istemese de almak zorunda kalırdı. İçinden yırtıp atmak gelse, yırtamazdı... Bu kural haline gelmiş uygulamayı MSP'li müdür zamanında Maden-İş, İSDEMİR'de büyük bir çabayla bozmak istemiş, Karayollarında Özdemir-İş'in bildiri ve gazetelerini dağıtmak istemiş ancak sonuç hüsran olmuş, faşistler bütün hunharlıklarıyla önlerine gelene saldırmışlar kafalar kırılmış, silahlar patlamış ve o mahşeri kalabalık çil yavrusu gibi dağıtılmıştı faşistlerce. Silah deposu haline getirilmiş Çelik-İş'in satış mağazasının bu Karayolları denilen meydanın ortasında yer aldığı düşünülürse burada bildiri dağıtma eyleminin önemi daha rahat kavranabilir. Çelik-İş sendikacılar ellerini kollarını sallaya sallaya Saha'ya girebilirken ve müdürle kolkola Saha içinde dolaşabilirken Maden-İş'in Saha'ya girebilmesi, hele hele on binlerce bildiriyi içeri sokması başlı başına bir organizasyondur.

Ve işte Maden-İş 23 Şubat'ta bu meydanda Çelik-İş geleneğini; anlatmaya gerek görmediğimiz kılı kırk yaran bir organizasyonla, paramparça etti. 4000'e yakın işçiyi dev gibi kenetleyerek bildiri dağıtımını sağladı. Dost işçinin yüreğine kuvvet verirken Çelik-İş'in faşist milislerini gıklarını bile çıkartamayacak hale getirdi, eylem boyunca tek bir terslik çıkaramadıkları gibi, karşı gruplaşmalar bile yapamadılar. Bu gün İSDEMİR işçisi için İSDEMİR'de yaşamayanların hiç bir zaman anlayamayacakları önemli bir gündü.

Bildiri dağıtımı bitip, herkes bü-

yük bir sevinçle trene, otobüslere binmeye başlamışken, sendikanın adeta simge haline gelmiş arabasının etrafını işçiler sarmıştı, işçilerden biri sarıldığı Maden-İş'in arabasına avuçlarını patlatırcasına vuruyor.

«Maden-İş'e kurban», «Bu yüreklere kurban», «can, can, canlarım benim» diye haykırıyordu ve gözlerinden sevinç yaşları akıyordu. Bu olay İSDEMİR işçisinin faşistlerden neler çektiğini tek başına bütün çıplaklığıyla anlatıyordu.

Maden-İş, İSDEMİR'de de güçlü artık...

YARIN: FAŞİSTLER İŞÇİLERİ KURŞUNLUYOR

Öz'ün cenaze töreninde faşist yuvaların

(Baştarafı 1. Sayfada) katıldığı cenaze töreni büyük bir anti-faşist gösteriye dönüşmüştür.

Doğan Öz'ün cenaze törenine katılanlar arasında Cumhurbaşkanlığı adına Genel Sekreter Büyükelçi Haluk Bayülken, Millet Meclisi Başkanı Cahit Karataş, Yargı Organları Başkanları ve Genelkurmay Başkanı da hazır bulunmuşlardır.

Saat 11.00 sıralarında Adalet Bakanlığı önünde başlayan törene yüzlerce çelenk gönderilmiştir. Adalet Bakanı Mehmet Can, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngut, Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu ve çok sayıda CHP'li Parlamenter ile demokratik kitle örgütleri başkanlarının da katıldığı törende, Öz'ün arkadaşları adına bir kişi konuşmuş ve Savcı Yardımcısının ölümünden duydukları üzüntüyü dile getirmiştir. Öz'ün hukuka bağlı, dürüst, namuslu ve özverili bir çalışma hayatının olduğu belirtilen konuşmada «Onun, yasalardan sapmama ilkesine karşı geliştirilen birtakım olumsuz girişimler, arkadaşımızın mücadelesini engelleyememiştir. Doğan Öz bütün baskılara rağmen kararlı bir savaşım vermiştir» denilmiştir.

Başbakan Bülent Ecevit ile hükümetin diğer üyeleri Öz'ün ailesine başsağlığı dilemiş, ölümünden duydukları üzüntüyü bildirmişlerdir.

30 bin kişi dolaylarındaki kortej, daha sonra Başbakanlık önünden yürüyüşe geçmiştir. Yürüyüş sırasında kortejin en önünde yer alan Öz'ün oğlu, babasının büyük bir fotoğrafını taşımıştır. Yürüyüşe katılanlar yol boyunca, «MHP ve Ülkü Ocakları kapatılsın», «Kahrolsun faşizm», «Faşizme geçit yok», «Faşist katillerden hesap sorulsun», «Doğan Öz'ler ölmez», «Faşist yuvalar dağıtılsın» şeklinde sloganlar atmışlardır.

YÜRÜYÜŞ VE CENAZE NAMAZI

Adalet Bakanlığı önünde yapılan törenden sonra Doğan Öz'ün bayrağa sarılı tabutu cenaze arabasına konarak, Maltepe Camii'ne doğru hareket etmiştir. Ağır ağır giden cenaze arabasının arkasından ilerici demokrat kitle örgütleri ile gençlik kuruluşları ve onbinlerce Ankaralı faşizmi lanetleyerek yürümüştür.

İlerici ve demokrat örgütler Savcı Yardımcısının faşist katillerinin yakalanmasını isteyen sloganlarla yaptıkları yürüyüşten sonra Maltepe Camii'ne gelinmiştir. Cenaze namazında yürüyüşe katılmayan ve törenden sonra araba ile camiye gelen Başbakan Bülent Ecevit bazı Bakanlar ve DP Genel Başkanı Ferruh Bozbeyli de hazır bulunmuşlardır.

Adalet Bakanlığındaki törenden Maltepe Camii'ne kadar şiddetli bir yağmur ve soğuk altında yürüyen onbinlerce Ankaralı cenaze namazı sırasında da yağmura rağmen dağılmadan beklemişlerdir.

TÖRENDEN SONRA

Maltepe Camii'nde kılınan namazdan sonra Öz'ün cenazesi bir ambulansa konarak toprağa verilmek üzere memleketi olan Afyon Sultandağı ilçesine gönderilmiştir. Cenaze namazında hazır bulunanlar Öz'ün tabutunu taşıyan arabayı Ankara dışına kadar izlemek ve yürüyüşe devam etmek istemişlerse de Emniyet yetkilileri buna engel olmuştur. Yapılan saygı duruşundan sonra kalabalık sessizce dağılmıştır.

Uğur

(Baştarafı 1. Sayfada) işlevi olsuğunu yakın zamanlar gösterdi. Özerk olmayan kurumlarda çıkan olaylar, özerkliğin ne kadar değerli olduğunu ortaya koydu. Özerklik, Türkiye için, ne lüks, ne şu, ne bu. Özerklik bir zorunluluk.

SORU — Eğitim sisteminin bir parçası haline gelen özel dersaneler?

CEVAP — Hemen söyleyeyim, liseler devlet liseleridir. Üniversite ve yüksek okullar da devlet kurumlarıdır. İki devlet kurumu arasına bir özel kurum giriyor. Bu olamaz. Şüphe yok, özel dersaneler liselerin eksikliğini, gidermek için, yüksek öğrenime öğrenci yetiştirmek için faaliyet gösteriyor. Ancak bu iş devletin işidir, özel dersanelere bırakılamaz, devlet ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın bu işi üstlenmesi gerekir ve üstlenecektir.

İzlenimler

(Baştarafı 1. Sayfada) sek yargı organları temsilcileri, yargıçlar, savcılar, avukatlar ve cümle hukukçular anlamlı bir sessizliği haykırdılar. Doğan'ın kanı yerde kalmıyacaktı. Faşist terör er-geç bu kanda boğulacaktı. Tetiği çeken el ve çektiren merkez mutlaka ortaya çıkarılacak, hesap sorulacaktı.

Ne hazindir ki hayatı boyunca haksızlıklara karşı savaşmış olan Doğan, ölümüyle de demokrasiyi tuzaklardan kurtarmanın hizmetine giriyordu. Gerçi o yaşasaydı, bu görevi kendisi yapacaktı. Ama şimdi, bu görevi tamamlamak başka hukukçulara, başka savcı ve yargıçlara düşüyor.

Dünyalara sığmayan Doğan, bayrağa sarılı bir tabuta sığmış gibi duruyor. Tanıyan, tanımayan ama hep namuslu olduğuna, korkusuzca görev yaptığına inanan binlerce insan göz yaşlarını tutmaya çalışıyor. Doğan eller üstünde. Dişler kenetli. Bütün bir başkent, bütün bir ülke bu cinayetin çözülmesini istiyor. Çünkü bu cinayet çözülünce faşizmin dişleri sökülecek, bu cinayet çözülünce demokrasi düzlüğe erecek.

Gazeteler hep Doğan'ı yazıyor. Herkes gözü pekliğinde, yürekliliğinde birleşiyor. Herkes görevi yürütürken gösterdiği cesareti övüyor. Bunlar hep doğru. Cinayet de gerçekte bu görev anlayışına dayalı. Ancak, yazılanlarda bir eksiklik var. Doğan sırf belli görevleri yürüttüğü için seçilmedi. O asıl, yaptığı işleri bir bütünlük içinde değerlendirmeye çalışıyordu. Tek tek cinayetleri çözmekle yetinmiyor, bunun kaynağına varmak, gerçeğin kökünü bulmak istiyordu. Yani elindeki malzemeyle Ülkü Ocaklarını, onların silahlı örgütlenişini ve bu silahlı örgütlenişin hangi politik merkeze bağlı olduğunu tartışıyordu. İşte, bu tartışmadan asıl davasını çıkaracaktı. Doğan hazırladığı bu davanın hukuki ve yasal temellerini araştırıyordu. Meclis'de Doğan'a sövülmesi bundandı. Öldürülmesi bundandı.

Doğan eller üstünde. Yürekler öfkeli. Kanı kurumamış daha. Bayrağa sarılı tabut gidiyor. Binler, onbinler arkasında. Doğan'ı toprağa veriyoruz. Ama anısı hepimize ışık tutuyor. Faşist yuvalar onun kanında boğulacak, Doğan yaşayacak, demokrasi yaşayacaktır. Doğan hiç korkmadı, başka Doğan'lar da hiç korkmayacak. Bu böyle bilinsin.

Bursa'da işçiler tensikatı kınadı

BURSA (İSTA)

Bursa'da Tensikat gerekçesiyle işten atılan DİSK'e bağlı Türkiye Maden-İş Sendikası üyesi işçiler ve Maden-İş Sendikası Bursa Bölge Temsilciliği bir basın toplantısı yaparak tensikat uygulamalarını kınamışlardır. Basın toplantısında, ekonomik kriz bahane edilerek fabrikalardaki öncü işçilerin işten atıldığını ve yüzlerce işçinin açlığa terkedildiği belirtilerek toplu işten çıkarılmalar protesto edilmiştir.

Maden-İş 13. Bölge Temsilcisi Özcan Pekşen yaptığı konuşmada toplu işten atılmalara karşı aktif kitle eylemleri ile mücadele edileceğini söylemiş, İş Yasasındaki tensikatla ilgili 24. Maddenin kesinlikle demokratikleştirilmesini istediklerini 13 ve 17. Maddelerin de İş Yasası'ndan çıkarılması gerektiğini belirtmiştir. Mücadelenin ilk adımı olarak bir imza kampanyası başlatılacağını söyleyen Pekşen, toplu işten çıkarılan işçilere toplusözleşme farklarının da verilmediğini açıklayarak bu durumu şiddetle protesto ettiklerini söylemiştir. Toplantıya katılan çok sayıda işten atılmış işçi de sendikalarının öncülüğünde İş Yasasının anti-demokratik, 13-17 ve 24. Maddeleri ve bunlarla ilgili toplu işten çıkarmalarla sonuna kadar mücadele edeceklerini söylemişlerdir.

Türk-Atlantik Derneği Başkanı Pekin'e gitti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Türkiye'de NATO'nun propagandasını yapmak için kurulmuş bulunan Türk-Atlantik Derneği Başkanı Pekin'i ziyaret etmektedir. Dernek Başkanının yanında bir de heyet bulunmaktadır.

TÖB-DER

(Baştarafı 1. Sayfada) İşçi sınıfımız öncülüğündeki örgütlü emekçi halk hareketine dayanmayan anlayışların faşizmin demir ökçeleri altında ezileceğini tarih yeterince kanıtladı.

Ülkemizi faşizmin karanlığına, canavarlığına asla teslim etmeyeceğiz. 20 Mart'ta olduğu gibi işçi sınıfımız ve diğer emekçi kardeşlerimizle birlikte faşizme karşı direnişi yükseltmeye, onu tarihin çöp sepetine atmaya kararlıyız faşizme geçit vermeyeceğiz.»

GAZİOĞLU'NUN AÇIKLAMASI

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, 20 Mart faşizme ihtar eyleminin, hükümete değil faşist gerici güçlere karşı olduğu iddiasını tekrarlamış, ancak Başbakan Ecevit'in «Nedeni pek belli olmayan bir biçimde bu Anayasal eyleme karşı bir tutum takındığını» söylemiştir.

Beraberinde Başkan Yardımcısı Süleyman Yaşar olduğu halde, Kıbrıs Türk Öğretmenler Sendikası'nın 10. Genel Kurul toplantısına katılmak üzere Kıbrıs'a gelen TÖB-DER Başkanı Gazioğlu, Türk Haberler Ajansı muhabirine verdiği demeçte, faşizme ihtar eyleminden sonra da faşist saldırıların devam etmesinin, eylemin havaliğini ortaya çıkardığını söylemiştir.

Kıbrıs sorununa da değinen Gazioğlu, bu sorunu emperyalizmin çıkardığını belirterek, «Kalıcı bir barışın bağımsız, bağlantısız ve iki toplumun dostluğuna dayanan federatif bir çözümle geleceğini savunmuştur.

Anti-faşist mücadele

(Baştarafı 1. Sayfada) işlevlerini hâlâ sürdürmesi olduğu bildirilmiştir. DİSK'in Faşizme İhtar eylemi bu kanlı saldırıları düzenleyen yuvaların dağıtılması ve saldırıların sona erdirilmesi amacına yönelik olduğuna işaret edilen açıklamada, yapılan eylem «en doğru tavır» olarak değerlendirilmiştir. Açıklamada, «Bu doğru tavra fabrikalardaki işçiler, tarlale hukukçular, okullardaki öğretmenler, hastanelerdeki lardaki köylüler, cübbeleriydoktorlar ve kamu görevlerini yapan 1 milyonu aşkın yetişkin insan, iki saat iş bırakarak destekçi olmuştur» denilmiştir.

«Faşizme İhtar» eyleminin, DİSK'in örgütsel bağlarını daha da pekiştirdiği, örgütsel bağımsızlığın daha da güçlendiğine değinilmiş ve «DİSK'in parçalanfasının ve savaşkanlığını yitirmesini umanların bir kez daha hüsrana uğradığı» vurgulanmıştır.

Açıklamada özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

Gerçek etkisini, faşist odakların ve destekçilerinin tepkisinden ölçtüğümüz 20 Mart «FAŞİZME İHTAR» eylemi, işçi sınıfının dünya görüşü olan sosyalizmden ışık almıştır. DİSK yöneticileri ve DİSK üyesi sendikaların yürütme kurulları olarak gerçek bir anti - faşist mücadelenin, sosyalist dünya görüşü doğrultusunda kitlesel eylemlerle olacağına inanıyoruz. Bu konuda tarihsel deneyler, bizim inançlarımızı doğruluyor. Yine tarihsel deneylerden biliyoruz ki, sosyal demokrat görüş, faşizme karşı yeterli ve etkin mücadele veremez. Biz, Türkiye işçi sınıfının en dinamik sendikal örgütünün yöneticileri olarak, faşizme içtenlikle karşı olan sosyal demokratlara da gerçek bir anti - faşist mücadelenin nasıl olacağını inatla ve kararlılıkla öğretmeye devam edeceğiz.

Faşizme karşı olduğunu bildirdiği halde, onu önemseme yenleri gerekli tavrı alamayanları da en kısa zamanda doğru ve etkin bir mücadeleye çağırıyoruz. Onların çekingen, dolayısıyla yanlış tavırlarını da kınıyoruz.

Üretimi ellerinde bulunduran Türkiye işçi sınıfımızın faşizme karşı eylemi, faşizmi tırmanmaya devam ettikçe etkisini arttırarak sürecektir. Faşizme karşı alınacak her türlü önlemi, bütün anti - faşist güçler gibi, DİSK'te bütün gücü ve olanaklarıyla destekliyecektir. Hiç bir güç ve hiçbir engel hatta zindanlar dahi, kararlılığımızı kemiyecektir.

Faşizme karşı mücadele, faşizmin kökü kazınıncaya, kaynağı kuruyuncaya kadar DİSK'in gündeminden indirilmeyecektir. Mücadele, faşizme karşı bütün güçleri kapsayacak, sürekli gelişecek ve programlı verilecektir... Bu nedenlerle faşizme karşı olduğunu belirten bütün anti - faşist güçlerin anti - faşist mücadele için ellerindeki bütün olanakları ortaya koymasını istiyor ve bekliyoruz. Özellikle siyasal iktidarın işçi sınıfının ve emekçi halkımızın ekonomik, demokratik taleplerini ve ülkemizi emperyalizme bağımlı hale getiren dış ve iç politikalardan ayrılmasını istiyoruz... Anti - faşist mücadelede önemli bir silah olan genel grev hakkının sağlanması için ısrarlı ve kararlı olacağımızı bildiriyoruz.

Anti - faşist mücadelede en doğal ve demokratik bir haktan kaynaklanan tepkimize gösterilen karşı çıkışlara bütün gücümüzle ve birliğimizle direneceğiz. DİSK üyesi sendikaların yöneticileri olarak bizler, ve bütün üyelerimiz işçi sınıfına ve emekçi halkımıza yönelen anti - de

BAŞSAĞLIĞI

Güngör Susulu 14.Mart 1978'de yakalandığı hastalıktan kurtulamıyarak aramızdan ayrıldı

Bağımsızlık ve Demokrasi mücadelemizde yaşayacaktır.

Ailesi ve arkadaşlarına baş sağlığı dileriz.

Bakırköy Akşam Ticaret Lis. Öğ.

Ulukışla Belediye Başkanı'na

(Baştarafı 1. Sayfada) İl Yönetim Kurulu üyesi olduğunun ortaya çıkması üzerine savcılık soruşturma açmıştır. Ankara'da 3 yere patlayıcı mad de atılırken, Gaziantep'te 2 İGD üyesini maocular yaralamıştır. Elazığ'da ise 17 sendika başkanı Vali'yi ziyaret ederek şehirde can güvenliğinin sağlanmasını istemişlerdir.

NİĞDE'DE

★ 23 Mart'ta Ulukışla'ya bağlı Bozdoğan kasabasında devrimci bir gencin faşistler tarafından öldürülmesi ve Bozdoğan'ın AP'li Belediye Başkanı'nın katillere silah sağlamak suçuyla tutuklanmasından sonra, ilçede olaylar durulmamış, önceki akşam saat 20.30 sularında bir grup faşist Ulukışla ilçesinin CHP'li Belediye Başkanı Hüseyin Dikmen'e ilçe çarşısında silahlı saldırı düzenlemişlerdir. Hüseyin Dikmen saldırıdan yakınlarının yardımıyla kurtarılmış, Ülkü Ocakları eski Yönetim Kurulu üyesi Kurtuluş Özsoylu ve diğer 3 saldırgan faşist yakalanmış, 2'sinin de aranmakta olduğu bildirilmiştir.

Tümünün Ülkü Ocakları üyesi oldukları bildirilen saldırganlardan tutuklananlar, Baki Tunçkanat, Ömer Tunçkanat, Abdullah Özsoy, aranan lar ise Serdar Tunçkanat ve Yusuf Özsoy'dur.

Saldırıdan önce faşistlerin ilçede arabalarla dolaşarak sağa sola ateş ettikleri, bu arada saldırganların elebaşısı olduğu söylenen ve silahla yakalanan Kurtuluş Özsoylu'nun daha önce de adam öldürmek suçundan tutuklandığı ve kefaletle salıverildiği öne sürülmektedir.

★ Geçen Perşembe günü devrimci bir gencin faşistler tarafından öldürülmesi olayına adı karışan ve katillere silah sağlamak suçuyla tutuklanan Bozdoğan kasabasının AP'li Belediye Başkanı Önder Anıl'ın aynı zamanda MHP Niğde İl Yönetim Kurulu üyesi olduğu anlaşılmış

1 Mayıs

(Baştarafı 1. Sayfada) mının görkemli biçimde kutlanması için şimdiden «1 Mayıs komiteleri» oluşturulmuş ve hazırlıklara başlanmıştır. DEV-İŞ'ten yapılan açıklamada, önümüzdeki günlerde, tüm demokratik kuruluşlara 1 Mayıs'a katılmaları ve bu amaçla yapılacak ortak toplantıya gelmeleri için bir çağrı yapılacağı belirtilmiştir.

Kıbrıs'ta 1 Mayıs İşçi Bayramı, yığınsal olarak en son 1958 yılında, Kıbrıs İşçi Sendikaları Federasyonu (PEO) tarafından Türk ve Rum İşçiler tarafından birlikte kutlanmıştı.

KIBRIS'TA ERKEN SEÇİM İSTENİYOR

Öte yandan Nejat Konuk'un istifasıyla somutlanan huzursuzluğun devam ettiği ve Denktaş'ın, yine Nejat Konuğu başbakanlığa atayacağı öğrenilmiştir. Cumhuriyetçi Türk Partisinin son olaylara ilişkin görüşleri Türkiye'ye ulaşmazken, Toplumcu Kurtuluş Partisinden sonra Halkçı Parti'nin de erken seçim istediği bildirilmektedir.

Denktaş, yeni bakanlar kurulunu kuracak kişiyi atamadan önce muhalefet parti liderleriyle bir görüşme yapmış ve onlara yeniden Nejat Konuk'u başbakanlık için düşündüğünü söylemiştir. Buna karşı çıkan Halkçı Parti Genel Başkanı Alper Örhon, Kıbrıs'taki bunalımın ve Ulusal Birlik Partisi içindeki çalkantıların böylesi bir yolla dinmeyeceğini belirterek erken seçim istemiştir.

Nejat Konuk'un, bakanlar için de bazı kişilerle geçinemediği için istifa ettiği bildirilmekte, kendisinin yeniden atanması gerçekleşirse bazı kişilerin görevden alınacağına kesin gözüyle bakılmaktadır.

THA muhabirinin edindiği bilgiye göre, Nejat Konuk, yeni kabineyi kurmakla görevlendirildiği takdirde Enerji Bakanı İrsen Küçük'ü kesinlikle kabine dışı bırakacaktır. Ayrıca Dışişleri Bakanı Vedat Çelik'in de kabine dışı bırakılmasının söz konusu olduğu öne sürülmektedir. Bu arada Maliye Bakanı Tansel Fikri'nin de bir süredir Nejat Konuk'a karşı bir tutum takındığı, «on günlük bir moral izni» istediği, ayrıca birlikte çıkacakları bir Uzak Doğu İyi niyet gezisine de çıkmak istemediği belirttiği, edinilen bilgiler arasındadır. Ayrıca Ticaret Bakanı Recep Ali Gürler'in de kabine dışı bırakılacağı öne sürülmüştür. Halen Dışişleri Bakanı Vedat Çelik ve Ticaret Bakanı Recep Ali Gürler, Arap ülkelerini kapsayan bir İyi niyet gezisine çıkmış bulunmaktadırlar. Vedat Çelik'in 20 Nisan'da da Senegal'de yapılacak İslâm ülkeleri konferansına katılacağını belirten yetkililere göre, Vedat Çelik'in her şeye rağmen Dışişleri Bakanı kalacağını sandıklarını söylemişlerdir.

Sovyetler Birliği

(Baştarafı 1. Sayfada) ba gösterildiğini söylemiş «Sovyetler Birliği ile ticaretimiz çok ileri bir safhadadır. Daha da arttırılacaktır» demiştir. Sovyetler Birliği ile iki tür ticaretimiz olduğunu, bunlardan birincisinin sanayi tesislerinin finansmanı diğerinin de yıllık ticaret listelerinin saptanması ve uygulanması olduğunu belirten Ticaret Bakanı Köprülüler geçen yıl Sovyetler Birliğinden 57 milyon 540 bin dolarlık ithalat, buna karşılık 55 milyon 33 bin dolarlık ihracat yapılabildiğini kaydetmiştir.

Teoman Köprülüler Yankı Dergisi'nin sorularına verdiği cevaplarda Türkiye'nin stok buğdayından 1.5 milyon tonluk kısmının bu yıl Sovyetler Birliği'ne satılması hakkında ön hesaplar yapıldığını açıklamış ve şunları söylemiştir:

Soru — Sovyetler Birliği ile genel ticari durumumuzu özetler misiniz?

Cevap — Sovyetler Birliği ile iki tür ticaretimiz var. Bunlardan birincisi 1967'de yapılan sanayi tesislerinin finansmanlarının ödenmesi ve daha sonra 1972'de yapılan İskenderun Çelik Tesisleri için sağlanan finansmanın ödenmesini kapsıyor. Diğeri ise yıllık ticaret listelerimizin saptanması ve uygulanması var. Bu sene ticaret hacmimizi büyük çapta arttıracağımızı umuyoruz. Karşılıklı ticaret hacminin 300 milyon dolar civarında gerçekleşmesine çalışıyoruz. Bu rakkam geçen sene 110 milyon dolardı. 57.540 milyon dolarları ithalat, 55.033 milyon doları ihracat idi.

Soru: Esas itibariyle SSCB'den neler alıyoruz?

Cevap — Eskiden genellikle gübre ve demir alırdık. Bu sene bunların arasına ham petrol ile petrol ürünlerini katmak niyetindeyiz. Geçen sene 17 milyon dolarlık demir aldık. Bu yıl bu miktarı 25.30 milyon dolara yükseltmek niyetindeyiz.

Soru — SSCB bizden ne satın almak istiyor?

Cevap — Geleneksel ihracat maddelerimiz yanında bu sene listeye wolfram'ı dahil etmek istiyorlar. Bildiğiniz gibi wolfram'ı, Etibank, Uludağ'daki madenlerinden çıkarıyor. Stratejik madde olarak kabul edilen wolfram'ın çıkarılmasında Etibank'ın karşılaştığı güçlükler var. Bunların giderilmesi gerekiyor. Sovyetler wolfram'ın bir nebze işlenerek belli bir tenöre getirilmesini ondan sonra ihraç etmemizi istiyor. Bu hususlar üzerinde çalışılıyor.

Soru — Türkiye'den buğday istendiği de doğru mu?

Cevap — Evet, Türkiye'nin buğday stokundan 1,5 milyon tonluk kısmını Sovyetler'e satabileceği hakkında ön hesaplar yapmış bulunuyoruz. Sovyetler Birliği 1978-79 ve 80 yılları için hazırlanacak olan bir plana bağlanmamızı öneriyor. Buğday bu çerçevede ele alınacak.

Soru — SSCB'nin tekstil sanayii ile de ilgilendiği doğru mu?

Cevap — Evet, SSCB Heyeti İstanbul'daki tekstil tesislerini gezdi. Neticede bizden birçok tekstil mamulü alabileceklerini bildirdiler. Hatta leceklerini bildirdiler. Hattâ Moskova'da bunu organize edebilmek için bir tekstil fuarı açılması düşünülüyor.

Soru — SSCB'nin uçak ve traktör satma hususunda istek gösterdiği eskiden beri bilinir. Bu hususta bir gelişme var mı?

Cevap — Traktör ve uçak satmak istiyorlar ama, uçak Hava Yollarını ve ulaştırma Bakanlığını, traktör ise Tarım Bakanlığını ilgilendiriyor. Bu teklifler üzerinde çalışmalar yapılıyor.

Soru — SSCB'nin bu tür anlaşmalı ülkeler arasındaki ticaretimiz içindeki yeri nedir? Bunda artış görülüyor mu?

Cevap — SSCB bunlar arasında en önde gelen ülkedir. Geçen yıl Romanya ile olağanüstü «bir ticaret ilişkisi içine girdik. 50 milyon dolarlık petrol ürünleri aldık. Yatırım malları, ki bunların içinde TPAO'nun sondaj makinaları vardır ve gübre aldık. Bunun için ithalatımız olağanüstü seviyeye çıktı.» 114 milyon dolara ulaştı. Şimdi 30 milyon dolarlık ihracatımızı düşüp aradaki farkı ithal mallarımızla ödemeye çalışıyoruz. Romanya'nın arkasında 42 milyon dolarlık ithalat ve 13 milyon dolarlık ihracatla Çekoslavakya gelir. Görüldüğü gibi SSCB ile ticaretimiz çok ileri safhadadır. Daha da arttırılacaktır.

Soru — SSCB yatırımlarından doğan borçları nasıl ödeyeceğiz?

Cevap — 1967 anlaşmasının 78-79 taksidi 36 milyon dolardır. İskenderun'un taksidi 15 ile 25 milyon dolar arasında olacaktır. Bunları 6 maddelik klasik ithalat ürünlerimizden ödeyeceğiz. Klasik ürünler ihracatın yüzde 60'ını teşkil edecek. Aslında İskenderun borcunun 58.6 milyon dolarlık kısmı mal ihracıyla ödenecektir.

Soru — SSCB dışında ticaretimizde gelişmeler beklenen ülkeler yok mu?

Cevap — Nisan ayı sonunda bir heyetle birlikte Bulgaristan'a gideceğiz. Bulgaristan'dan petrol ürünleri almaktayız. Bu yıl bunun miktarını arttıracağız. Bulgarlara da SSCB'ye de narenciye satmak niyetindeyiz. İki ülkeden de elektrik alıyoruz. SSCB'den, yakında almaya başlayacağız. Önce kendilerinin de yeni tesisler kurması gerekiyordu. Bunu yaptılar şimdi biz kendi tarafımızı tamamlamaya çalışıyoruz. Bir ülke ile de 100 milyon dolarlık mal ihraç etmek üzere bir anlaşmaya vardık. Sadece bazı formalitelerin tamamlanması için bu ülkenin ismini şimdilik açıklamıyorum.

Soru — SSCB ile görüşmelerde hiç güçlükle karşılaşıyor musunuz?

Cevap — Hayır, ayrıca Sovyetler Birliği'nin Ankara Büyükelçisi heyetler arasındaki görüşmelerde dar boğazlarla karşılaşıldığı hallerde hemen diplomatik müdahalelerin yapılabileceğini ve sorunların çözümlenebileceğini söyledi. Ama böyle bir dar boğaza rastlamadık.»

Polis

(Baştarafı 1. Sayfada) lu ve Mustafa Karakuş adlı faşistler de yakalanmıştır.

Polis yetkilileri soruşturmanın devam ettiğini söylemişlerdir.

İSTANBUL'DA

Devrimci öğrencilerin kaldığı Bitlis Öğrenci Yurdu dün polis tarafından aranmıştır. Dün saat 9.30 sıralarında yurda gelen polis birlikleri aramadan sonra ikisi yurt yöneticisi biri yurt müstahdemi, ikisi de öğrenci olmak üzere 5 kişiyi gözaltına almışlardır.

5 saat süren aramadan sonra yurtta kalan öğrenciler bir açıklama yaparak, yurttaki zarar ve ziyanın büyük olduğunu, yurt kitaplığının kırıldığını, 20 kadar yatak ve battaniyenin yırtıldığını, 150 kadar dergi ve kitabın götürüldüğünü ve duvarlardaki faşistler tarafından öldürülen devrimci öğrencilerin fotoğraflarının yırtıldığını belirtmişlerdir.

ANKARA'DA

★ Şeker Kız Öğrenci Yurdunun merdivenleri altına yerleştirilen patlayıcı madde yurtta bulunanlar tarafından farkedilerek durum emniyete bildirilmiş, olay yerine gelen görevliler patlayıcı maddeyi tesirsiz hale getirmişlerdir.

★ Aydınlıkevler Hasköy semtindeki 9/3. numaradaki eve ise saat 23.10 sıralarında patlayıcı madde atılmış, patlamadan sonra üç kişinin 06 AL 486 plaka sayılı otomobile binerek kaçtıkları bildirilmiş, bunun üzerine araç görevliler tarafından yakalanmıştır. Yetkililer yakalanan kişilerin evlerinde yapılan aramada üç valiz dolusu askeri üniforma bulunduğunu sanıkların gözaltına alındığını bildirmişlerdir.

ÇAY'DA

★ Okullarında can güvenliği olmadığı gerekçesi ile dersleri 1 gün süre ile boykot eden Çay Lisesi öğrencileri «Can güvenliği istiyoruz» demişlerdir.

Çay Lisesi bahçesinde bir süre önce meydana gelen dövülme olayı ile Çay Öğrenci Yurdu'nda meydana gelen olayları protesto etmek amacı ile boykota giden öğrenciler can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü istemişlerdir.

ELAZIĞ'DA

★ Son günlerde meydana gelen olaylar nedeniyle Elazığ'da can güvenliğinin sağlanması için 17 mahalli sendika başkanı Vali Güngör Aydın'la görüşmüşlerdir. Can güvenliğinin sağlanmasını huzur ve esenliğin biran önce getirilmesini istemişlerdir.

İZMİR'DE

★ Karşıyaka pazar yerinin üstünün kapatılmamasını, protesto eden ve belediyenin kendilerinden fazla işgaliye parası aldığını öne süren Karşıyaka pazarı esnafı dün boykot yapmıştır.

GAZİANTEP'DE

★ Gaziantep'te maocular dün yoldan geçen İGD üyelerine saldırarak **Duran Kara** ve **Kasım Kırıklı** adlı iki İGD üyesinin yaralanmasına neden olmuşlardır. Maocuların daha sonra polise asılsız bir ihbar yaparak, İGD şubesinin basılmasına neden oldukları ve arama sonucunda suç teşkil edecek hiç bir şey bulunmamasına rağmen polisin 25 İGD üyesini gözaltına aldığı bildirilmektedir.

DUYURU

Merkezimiz Personel'inin Sabah ve Akşam servislerini yapmak üzere 43 kişilik ve 12 kişinin de fazla alınması halinde Trafik Ruhsatlı orijinal karüsörlü 1974 modelden aşağı olmayacak ve şehir içinde Personel taşıyacak Trafik Ruhsatlı iki otobüs kiralanacaktır.

Güzergâh	Tahmini Fiat	Süresi	Tahmini Bedeli	Geçici Akça
Aksaray	1900.— TL	228	433.200.— TL.	32.490.— TL.
Kadıköy	2575.— TL	228	587.100.— TL.	44.032.— TL.

Şartname Çekmece Nükleer Araştırma ve Eğitim Merkezi P.K. 1 — Havaalanı / İstanbul adresinden temin edilebilir.

Kapalı zarfla verilecek teklifler 29 Mart 1978 günü saat 15.00'e kadar kabul edilecektir.

Çekmece Nükleer Araştırma Merkezi Satın Alma Komisyonu ihaleyi kısmen veya tamamen ayrı ayrı şahıslara yapmakta veya hiç yapmamakta serbestir.

(Basın: 12586) - 315

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım,Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Güneş Matbaacılık A.Ş.
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtımı A.Ş.

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Politika'da radyo*televizyon

haftadan seçmeler

27 Mart, Pazartesi

Dış kaynaklı bir çocuk filminin yayınlanacağı **«Çocuk Magazin»** ile başlayacak olan bugünkü program, **«Klâsik Müzik»** ile sürüyor. **«Haberler ve Hava Durumu»**ndan sonra ekrana gelecek olan **«Enerji»** programında, evlerde yapılan enerji tasarrufu işlenecek.

Sürekli film **«Mutsuzlar»**da ise 6. bölüm yayınlanıyor.

Mutsuzlar'ın ardından ekrana gelecek olan **«Türkülerimiz Oyunlarımız»**da Türk Halk Müziği sanatçılarını ve çeşitli yörelerin folklor ekiplerini izleyeceğiz.

Saat 22.00 de yayına girecek olan **«Sanat-78** yılın en iyi hazırlanan programlarından biri olarak kabul ediliyor.

28 Mart, Salı

Büyülü Keman adlı bölümün yayınlanacağı **«Pinokyo»**dan sonra, Televizyon Eğitim Yayınları Şubesi'nce hazırlanan ve Jülide Gülizar'ın sunduğu **«Sağlık Kurultayı»** adlı programı izleyeceğiz.

«Beş Dakika» adlı program dizisinde ise **Dediğim Dedik** adlı bölümü izleyeceğiz.

«Günler Geçerken» ve **«Yaşar Güvenir Orkestrası»** programlarından sonra **«Televizyonda Sinema»**da yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve başrollerini Türkan Şoray, Ediz Hun ile Süleyman Turan'ın paylaştıkları **Güllü** adlı filmi izleyeceğiz.

29 Mart, Çarşamba

Tonton Ailesi'nin yer alacağı **«Çocukların Televizyonu»**nun ardından izleyeceğimiz «Bir Solist» programında Türk Halk Müziği sanatçısı **Yüksel Alpdoğan** yer alacak. **Hamilelikte Dikkat Edilecek Özellikler** adlı bölümün yayınlanacağı **«Beş Dakika»**dan sonra Televizyon Kültür Yayınları Şubesi'nce hazırlanan **«Trafik ve Ulaşım»** konulu program gelecek ekrana.

Saat 21.00'de sporseverleri ekran başına toplayacak bir **naklen yayın** giriyor yayına: Avrupa Şampiyon Klüpler yarı final ilk karşılaşmasında **Mönchengladbach - Liverpool** arasındaki maç naklen yayınlanacak.

30 Mart, Perşembe

Kars İlkokulu'nun köy-kent yaşamını tartıştıkları **«Gelin Tartışalım»** ile başlayacak olan bugünkü yayın **Duyusal Öğe** adlı bölümün yer alacağı **«Geleceğe Miras»** ile sürecek. **Kadın Köşesi**'nin yer alacağı **«Beş Dakika»** programından sonra, dizi film **«Zengin ve Yoksul»**un 20. bölümü gelecek ekrana.

«Konser» programında Türk Sanat Müziği solisti **Ertan Ersoylu**'yu izleyeceğiz. Ersoylu beş şarkıyla ekrana gelecek.

31 Mart, Cuma

20. bölümün yayınlanacağı **«Kaybolan Adalar»**dan sonra **«Köy Kahvesi»**nde Balıkçılık, Balıkçılığın Sorunları ve balık üreticileri ile söyleşi yer alıyor.

Sema Okay'ın hazırlayıp sunduğu **«Kadınlarımız»** adlı program **«Minik Konser»**den sonra yayına girecek.

«Sağlık Olsun»dan sonra yayına girecek olan **«Hanedanların Çöküşü»**nde **İngiliz Prenses** adlı bölüm yayına giriyor.

1 Nisan, Cumartesi

Yayın **«Lassie»**nin **Ana Kartal** adlı bölümü ile açılacak. **«Atlı Karınca»**da ise 1 Nisan'ın öyküsü ve 1 Nisan şakası anlatılacak.

19.00'da yayına girecek olan **«Spencer'in Pilotları»**nda **Şifre** adlı bölüm yayınlanacak.

Ders Çalışma adlı bölümü yayınlanacak olan **«Beş Dakika»**dan sonra yayına girecek olan **«Şenlik»**te şu sanatçılar yer alıyorlar: Aliye Akkılıç, Seyit Al, Neşe Alkan, Aysel İpar, Şenlik Ailesi.

«Televizyonda Sinema»da ise yönetmenliğini Philippe Dunne'un yaptığı ve başrollerini Rock Hudson ile Claudia Cardinale'in paylaştıkları **Körebe** adlı filmi izleyeceğiz.

2 Nisan, Pazar

Canan Oğuz'un sunduğu bugünkü **«Tele Pazar»** programında gene Türk Halk Müziği, Türk Hafif Müziği ve Türk Sanat Müziği sanatçılarının yanısıra konuk sanatçıları izleyeceğiz.

«Kung Fu»nun **Güçsüzler** adlı bölümü yayınlanacak.

«Haberler»den sonra izleyeceğimiz **«Charlie'nin Melekleri»**nde ise **Melekler ve Aşk** adlı serüven gelecek ekrana.

«De Gaulle'ün Savaş Anıları»nda İtalya Savaşı, 1934-1944 müttefik ordularının Roma'ya girişi, Amerikan, İngiliz Fransız aktüalitelerinden görüntüler yer alıyor.

21.55'de ekrana gelecek olan **«Oskar'ın Elli Yılı»** ilginç bir program.

Televizyonda Yerli Sinema

RADYO TV YAZILARI

Oğuz Makal

«Babam ve Ustam»ı gördünüz mü?

«Babam ve Ustam» bir İtalyan filmi. Geçtiğimiz yıl yapılmış. Yönetmeni iki kardeş: Paola ve Vittoria Taviani. Taviani kardeşler **«siyasal sinema»**da ilginç örnekler veren iki yönetmen. Şaşırtıcı, özgün bir sinema dilleri var. Kuşkusuz, Taviani kardeşlerin anlatım biçimleri denli, filmin içeriği de özgün. Filmin kaynaklandığı roman, Vavino Ledda adındaki Sardunyalı bir yazarın özyaşamı. Üstelik filmde anlatıcı/sunucu olarak başta ve sonda yer almış...

Filmde anlatılan bir insan. Küçük bir çoban çocuk. Onun yaşam öyküsü. Öykü baba-oğul çatışmasını değil, eski-yeni çatışmasını konu ediniyor. İnsanı değişmez bir olgu olarak almıyor. Değişebilirliğini, çelişkilerini anlayan ve onları aşmaya gayretli insan konu ediliyor **«Babam ve Ustam»**da.

«Babam ve Ustam»da her filmde rastlanan **«yıldız»** oyuncular yok. Gösterişli dekorlara hiç rastlanmıyor. Filmin yaratıcıları deneysiz ama usta oyuncular, olayın gerçekçi yapısı, yalın ve duyarlı anlatımı.

«Babam ve Ustam»ın, izleyicilerin şartlandığı anlatım biçiminden farklı olmasına fazlaca şaşmamalı. Çünkü film ticari uzlaşma kaygıları taşımadan üretilmiş. Kanımca, asıl şaşırtıcı olan, kâr yasalarıyla yönetilen bir sinema endüstrisinden böyle bir filmin doğumuna yardımcı olan kuruluşun adı: RAI. Yani **«İtalyan Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu.»**

İtalyan Devlet Radyo ve Televizyon Kurumu'nun böylesine özgün, tutarlı bir yapıtta katkısının olması, gerek **«kültür»**, gerekse **«insan»** için sevindirici bir olay.

Gün gelir bizim kurumumuzda böylesine filmler üretecek kişilere yardımcı olur. İçten dileğimiz bu. Böylelikle belki, yerleşik sinema düzeninin dışında filmlerin doğumuna da yardımcı olur. Kuşkusuz böyle filmler üretildikçe TV'de **«Yerli Sinema»**da gösterilen filmler de gönül rahatlığıyla, duyguyla, akılla izlenebilir. Konunun şakası bir yana, TV'de gösterilen yerli filmler ülkemizin gerçekten yürekler acısı sinema olgusunu da belirtiyor. Hani gösterilen filmeler içinde **«iyiler»** bir elin beş parmağını geçmeyecek nerdeyse.

Ama bu konuda bizim denli, TRT'nin de duyarlı olduğu bir gerçek. Yeni kurulan Yerli Film Seçim Komisyonu, bu duyarlılığın açık seçik örneği. Bu komisyon haftanın en az iki günü yerli filmleri izleyerek ve kalitesi olanlarını saptayarak ekrana getirecek.

Hatta Komite ilkbahar ve yaz aylarında gösterilecek filmleri saptamış bile. Bazılarını sinemalarda görme olanağını bulamadığımız bu filmler içinde, eli ayağı düzgün filmler yok değil. Örneğin, Lütfü Akad'ın **«Düğün»** filmi. Ama öteki filmler için (Ateş Parçası, Karagözlüm, Para, Sevenler Ölmez, Güllü vb.) şimdiden birşey söyleme olanağı yok. Yok ama, bizim yerimize bu filmlerde ya da bu tür filmlerde rol almış **«yıldız»** bir oyuncu adımıza konuşabilir belki. Sözünü etmek istediğim oyuncu Cüneyt Arkın.

Cüneyt Arkın'ın sinema emekçilerinin toplandığı sendika **SİNE-SEN**'in başkan yardımcısı olduğunu biliyor muydunuz? Evet, sinema emekçilerinin ekonomik ve demokratik kazanımları için savaşım verecek bu kuruluşun üyesi, yönetimde görevli kişisi. Türk sineması için onun ağzından bazı gerçekleri duymak gerçekten ilginç olsa gerek. **İnsan ilişkilerini en etkili biçimde yansıtan sinemada bu ilişkileri doğru yansıtmak bir yan tutmaktır. Ülkesinin acılarını görmeyen, bu acılardan etkilenmeyen sinemacı, nasıl etkin bir sanatçı olur ve acılarını gördüğü insanların yanında yerini almadan nasıl edebilir? Dahası, bu acılardan insanlarını kurtarmak için bir yol aramaya çalışmazsa seyircisinin saygı, ilgi duymasını bekleyebilir mi?... «Aşkın Göz Yaşı» filmleriyle uğraşan yapımcıların elindeyse; toplumsal gelişmelerin dışında, hatta bu gelişmelerin varlığından bile habersiz bu kültürü ve ekonomik olanakları sanatçıyı, «Kara Sevda» filmleri yapmaya zorlarsa, hammadde tefecilerin elinde her geçen gün bir fiyat artışı yarışına girmişse, hükümetlerin baskısı bütün sinema yaratıcılarını çağdışı tutkuları işlemeye zorlarsa, bir yönetmen nasıl bir film çekebilir, oyuncu ne oynar; düzeni savunan, tembeli eğlendiren bir soytarıdan başka ne olabilir sanatçı?... Egemen sınıf, gerçeği göstermek istemezken, ben neyi oynayacağım; doğruyu mu yoksa uyutmaları mı?... Bu köhnemiş sinema düzeninde salt üretim nasıl savunulabilir? Böyle bir ortamda üretim adına sermayeyi savunanların kendilerini asıl yaratıcı emekçilerle karşı karşıya bulmaları kaçınılmaz bir sorundur.»**

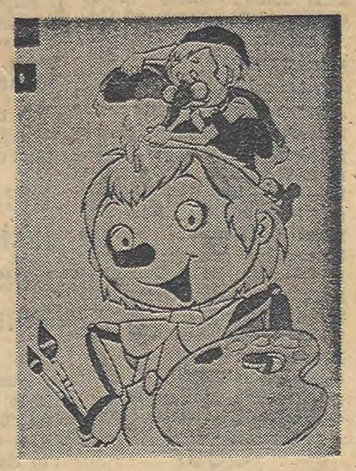
Son yıllarda sinemamızın yüzünü ağartıcı filmler yapılmadı değil. Örneğin bunlardan biri **«Güneşli Bataklık»**. Süreyya Duru'nun yönettiği, senaryosunu Vedat Türkali'nin yazdığı bu film Sansür Kurulu'nun 1 Şubat 1978 günkü toplantısında tümüyle reddedildi. Yerli filmlerin TV'ye genel kural olarak çekildikten beş yıl sonra geldiğini göz önünde tutarsak, eğer sansür zorluklarını yenebilirse işçi-işveren, sendika-işçi ilişkilerinden söz eden **«Güneşli Bataklık»** en az 6-7 yıl sonra ekrana gelebilecek demektir.

Yılmaz Güney filmlerine gelince... Yılmaz Güney filmelerinin de oynaması kanımızca bu gidişle oldukça geri tarihlere atılacak. Bu durumda TV'de hangi yerli filmler gösterilecek? Doğrusu işin içinden çıkmak çok güç... Kala kala, kalıyoruz gene melodramlara, yoz aşk öykülerine, Kerime Nadir beğenisi düzeyinde birçok yoz filme. Çünkü TV'de bu ilkbahar yaz aylarında gösterilecek filmlerden birkaçının yönetmeni Ertem Eğilmez, bir söyleşide şöyle diyordu: **«Baktık proje kıtlığı var, bu aptal seyirci yer, ya allah siyah beyazları boyayalım dedik. Senaryoyu Amerika'dan getirttik, elimize çok geç geldi, vaktimiz azdı, adaptasyon fikrimiz de gelişmiş değildi... Sadece George'u Ahmet, Margaret'i Ayşe yaptık... Senaryosu hiçbirimize ait değildi tabii. Vaktimiz olsaydı belki o kadar Amerikan kokmayacaktı...»**

Bilmem TV'de yerli sinemayı anlatabildik mi?

Televizyon "çocuklar için„ yeni filim aldı

Dünyanın öbür ucundan gelen uçurtma

«Pinokyo»da insancıl bir yorumlamaya gitmeden gösterilen özen olumlu...

Televizyonda, çocuklara yönelik yapımların en iyi ve en kötü olanlarını yabancı filmlerden izleyegeldik bugüne kadar. Önümüzdeki günlerde de değişiklik yapılacağa benzemiyor.

Özellikle Amerikan yapımı programlarda; çocuklara hiçbir şey vermeyeceği kesin olan, buna karşın göttürecekleri arasında en azından boşa akıtılan vakti, yanlış bilgilenmeleri sayabileceğimiz çizgi filmleri hatırlamakta yarar var. Japon çizgi filmleri ise şu anda ekranlardan izlenen en iyi çizgi film dizileri durumunda. Özellikle Pinokyo»da bencillik iyilik kötülük gibi kesin çizgilerle ayrılmış düşünce ve davranışlar sergilenirken bir yandan da tüm bu duyguların aynı kişi üzerinde, Pinokyo üzerinde ortaya çıkması, sonunda insancıl bir yorumlamay nokyo üzerinde ortaya çıkması sonunda insancıl bir yorumlamaya gitme konusunda gösterilen özen olumlu olarak belirlenebilir. ya gitme konusunda gösterilen özen olumlu olarak belirlenebilir.

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı için televizyonun hazırlıkları açıklanmış değil. Ama bir önceki yıldan değişik çalışmaların düşünüldüğünü söylemek boşuna iyimserlik olur. Tüm bunlara karşın Fransız yapımı bir film 23 Nisan'da gösterilmesi düşünülerek satın alınmış durumda. Yani televizyonda günün anlamına en uygun düşecek programın bir yabancı yapım olacağı az çok belirlendi. Çünkü **«Dünyanın Öbür Ucundan Gelen Uçurtma»** adıyla ekrana gelecek olan bu Fransız yapımı, dünya çocukları arasında sevgi-dostluk köprüsü kurmaya yönelmiş bir film.

Konusu ise şöyle:

Paris sokaklarının birinde çocuklar ağacın dallarına takılmış bir uçurtma bulurlar.

«Balarısı»

Son derece güzel yapılmış olan bu uçurtma taa Çin'de yapılıp göğe salınmıştır. Oradaki bir çocuğun dünyanın herhangi bir yerindeki insanlarla dostluk kurma isteği ile giriştiği bu çaba, filmi izleyen çocukların düş dünyasına seslenmekte, dostluk ve sevgi düşüncesini harekete geçirecek yeni olayiarla beslenmektedir. Gerçekten de **«Dünyanın Öbür Ucundan Gelen Uçurtma»** mahalle çocukları arasındaki bencil duyguları temizleyip atar, güzel dostluklar için, başka insanlarla kurulacak dostluklar için zemin hazırlar.

SAYFAYI HAZIRLAYAN:
SET AJANS

haftanın filimleri

«Güllü» filminde, Ediz Hun, Türkan Şoray...

TELEVIZYONDA YERLİ SINEMA

Programda, yönetmenliğini Atıf Yılmaz'ın yaptığı ve başrollerini **Türkan Şoray, Ediz Hun** ile **Süleyman Turan**'ın paylaştıkları **Güllü** adlı film yayınlanacak.

Karadeniz'in bir köyünün yakınlarında arabası ile kaza yapan Fikret (**Ediz Hun**), köylüler tarafından kurtarılır. İyi olana kadar kendisine bakan Güllü (**Türkan Şoray**) ile onarın örf ve adetlerine göre evlenir. Fikret, döneceğim diye İstanbul'a gider. Ve Güllü'ye beni unut diye mektup yazar. Güllü'de namusunu temizlemek ve Ahmet diye tanıdığı Fikret'i öldürmek için İstanbul'a gider ve olaylar böylece gelişir.

TELEVIZYONDA YABANCI SINEMA

Yayın tarihi: 1 Nisan 1978
Filmin adı: Körebe
Oyuncular: Rock Hudson, Claudia Cardinale, Jack Warden.
Çevrildiği yıl: 1965

Çapkın bir adam olan ruh doktoru Snow (**R. Hudson**), bir hastayı tedavi etmek için gizli (X) Üssü'ne götürülür. Hastasını iyileştiremez ama, üssün komutanı general, ona gördüklerini unutmasını söyler. Dr. Snow'un bu askeri sırrı öğrenmesi, casusların onu izlemesine neden olur. Daha sonra bir bilginin güzel kızkardeşi Victoria ile (**C. Cardinale**) tanışan Snow, olayları araştırmaya girişir. Fakat casuslar da (X) Üssü'nü ele geçirip ölüm tehlikesi saçmaya başlamışlardır. Snow ile sevgilisi zorunlu olarak korkulu bir serüvene girişirler.

YERLİ YAPIM BİR KOMEDİ DİZİSİNİN ÇEKİMİ BAŞLADI

Yönetmeliğini Aydoğan Ergezen'in yaptığı ve şimdilik altı bölüm olarak çekilmeye başlanan dizi film, konfeksiyon atölyesinde çalışan yedi kızın yaşantısını anlatıyor.

Yayına girerken bir değişiklik olmazsa dizi film «Giyim Kuşam Dünyası» adı altında gösterilecek.

Güncel yaşantı içinde gelişen küçük olayların komedi havasında işlendiği filmde rol alan sanatçılar şöyle: Aytay Sertöz, Hüseyin Kutman, Melahat Özekit, Mesude Eker, Nevzer Eker, Saadet Gürses, Suna Pekuysal, Özcan Özgür, Şaziye Moral, Perran Kutman, Tekin Siper, ve Yavuz Şeker.

«Körebe» filminden...

Yayıncılıkta yeni bir aşama...

Kablolu televizyon yayınları geliştiriliyor

Kablolu TV yayınları son günlerde Batı Avrupa ülkelerinde ve Amerika'da normal yayınlar düzeyine çıktı.

İlk kez 1920'lerde İngiltere de bölgesel yayınlarda kullanılan sistem, telefon şebekesini andırıyor. Yayınlar merkezden ana dağıtım birimine aktarılmakta ve evlerdeki alıcılara kadar ulaşan bir kablo sistemi oluşturmaktadır. Ekonomikliği ve basitliği nedeni ile bölgesel radyo yayınları büyük yayın apareyleri yerine, döşenen kablolar ile gerçekleştiriliyordu.

Bu sistem İkinci Dünya Savaşından sonra bölgesel TV yayınlarında kullanıldı.

ABD'de aynı yıllarda başlayan bu sistem hemen her yerde olduğu gibi büyük tekeller haline gelmiştir. İngiltere'de çok kısa bir süre popülerliğini koruyan sistem 1940 sonlarına doğru, Gloucester'deki sistem dışında tamamen unutuldu.

Amerikan örneklerinde ise söz konusu kuruluşlar belirli konularda uzmanlaşırken, bazı servisler aylık bülten yayınlayıp seçme hakkı tanımışlardır. Örneğin M. Ali-Norton maçını yada Boston Senfoni Orkestrası konseri arasındaki seçiminizi şirkete bildirirseniz, evinizdeki alıcıdan belirli bir ücret karşılığı istediğiniz programı seyredebilirsiniz.

Son zamanlarda bunun daha karmaşık bir yolu olan **«Özel dalgalı alıcılar»**da kullanılmaya başlandı. Alıcıya yerleştirilen ve her ay belirli bir kira ödenen araç sayesinde, özel bir dalgadan verilen yayın izlenebiliyor.

Bu tür yayınların Avrupa'da da son yıllarda, daha çok küçük kasabalarda uygulandığını görüyoruz. Video bantlar aracılığı ile büyük merkezlerin arşivlerinden alınan yayınlar, belirli bir anket yada bilinen bölgesel beğeniye göre kablo ağları ile evlere taşınıyor.

Bu yayın türü, yurdumuzda televizyon ve radyonun devlet tekelinde olmasından ötürü geçerli değil. İstediğinizi seyredebileceğiniz «Kablo-TV» sistemi yurdumuzda gelişirse, TRT yayınları karşılarında güçlü bir rakip bulacaklardır. **Bu da yayınların olumlu bir düzeye gelmesini etkiler kanısındayız.**

Yeni bir belgesel hazırlanıyor

KÜÇÜK KARADENİZLİ

Televizyon kültür bölümü, Orhan Tuncel'in yönetiminde yeni bir belgesel hazırlıyor. Çekim çalışmaları şu sıralar tamamlanan filmin yapımcısı ise Süleyman Soydan.

Karadeniz'de çok güç koşullarda gerçekleştirildiği belirtilen filmin çekimi sırasında yapım ekibi günlerce denizin ortasında rüzgar ve yağmur altında çalışmalarını sürdürmüşler.

Filmde dünya balıkçılığının Türkiye balıkçılığı ile karşılaştırılması, balıkçı sorunları, balıkçıların kara üstündeki yaşantıları, kooperatifleşme hareketleri, tayfalar, kaptanlar, avlanma yöntemleri, ve deniz ürünlerinden yararlanma biçimleri görüntüleniyor.